

Orașul BĂILE GOVORA
Județul VÂLCEA

STRATEGIA
DE DEZVOLTARE LOCALĂ
pentru perioada 2014 - 2020

ORAȘUL BĂILE GOVORA JUDEȚUL VÂLCEA

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ pentru perioada 2014 – 2020

CUPRINS

Cuvânt înainte

I	INTRODUCERE	13
	1.1 Definiție	15
	1.2 Scop	15
	1.3 Motivație	16
	1.4 Misiune	16
	1.5 Viziune	16
	1.6 Obiectiv general	16
	1.7 Obiective specifice	17
II	CONTEXT DE DEZVOLTARE	19
	2.1 Contextul european	21
	2.2 Contextul național	36
III	REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD – VEST OLTENIA	55
	3.1 Introducere	57
	3.2 Regiunea de Dezvoltare Sud – Vest Oltenia	59
	3.2.1 Localizare	59
	3.2.2 Cadrul natural	60
	3.2.3 Scurt istoric	68
	3.2.4 Stațiuni balneoclimaterice	69
	3.2.5 Stațiuni montane	72
IV	JUDEȚUL VÂLCEA	75
	4.1 Localizare, accesibilitate și structură administrativă	77
	4.2 Cadrul natural	80
	4.3 Profilul economic	83
	4.4 Turismul	83
	4.5 Scurt istoric	88

V ORAŞUL BĂILE GOVORA	95
5.1 Localizare, structură administrativă şi accesibilitate	97
5.2 Cadrul natural	102
5.2.1 Relieful	103
5.2.2 Hidrografie	108
5.2.3 Clima	108
5.2.4 Flora şi fauna	111
5.2.5 Resurse	115
5.2.5.1 Apele minerale, surse şi importanţa lor	115
5.2.5.2 Clasificarea apelor minerale din Băile Govora	116
5.2.5.3 Substanţe minerale	117
5.2.5.4 Resurse balneare	118
5.2.5.5 Clasificările terapeutice ale resurselor balneare	121
5.2.5.6 Valorificarea resurselor balneare	125
5.2.5.7 Conservarea şi protecţia resurselor hidrominerale balneare	126
5.3 Elemente de patrimoniu	127
5.4 Personalităţi	129
5.5 Scurt istoric	135
5.6 Băile Govora în imagini	141
VI ANALIZA SITUAŢIEI CURENTE	165
6.1 Suprafaţa administrativă	167
6.2 Populaţia	168
6.2.1 Populaţia pe categoriide vârstă	169
6.2.2 Mişcarea naturală	171
6.2.3 Nupţialitate şi divorţialitate	173
6.2.4 Structura religioasă	175
6.2.5 Structura etnică	175
6.2.6 Şomajul	175
6.3 Infrastructură	179
6.3.1 Infrastructura de utilităţi	179
6.3.1.1 Alimentarea cu apă şi canalizarea	179

6.3.1.2 Rețeaua de distribuție gaze naturale	179
6.3.1.3 Rețeaua de electricitate	180
6.3.1.4 Rețeaua de iluminat public	180
6.3.1.5 Energia termică	180
6.3.1.6 Transportul public	180
6.3.1.7 Salubritatea	181
6.3.1.8 Telefonie	181
6.3.2 Rețeaua de drumuri	181
6.3.3 Mediu – calitatea factorilor de mediu	181
6.3.4 Parcuri, spații verzi și locuri de joacă	183
6.4 Sănătatea	195
6.5 Asistența socială	195
6.6 Educația	196
6.7 Cultura	197
6.8 Viața spirituală	202
6.9 Economia	202
6.9.1 Agricultură	210
6.9.1.2 Cultura plantelor	210
6.9.1.3 Pomicultura	210
6.9.1.4 Legumicultura	214
6.9.1.5 Piscicultură	215
6.9.1.6 Silvicultură	215
6.9.2 Turismul	215
6.9.2.1 Bazele de tratament balnear	216
6.9.2.2 Structurile turistice de primire	220
6.9.2.3 Structurile de alimentație pentru turism	221
6.9.2.4 Structurile de agrement	222
6.9.2.5 Cererea turistică	231
6.9.2.6 Obiective turistice	233
6.10 ONG-uri	242
6.11 Administrația locală	244
6.11.1 Venituri	246

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a oraşului BĂILE GOVORA, judeţul VÂLCEA*

6.11.2 Buget preconizat	246
6.11.3 Structura Consiliului Local	246
VII ANALIZA SWOT	247
7.1 Accesibilitate, infrastructura şi mediu	255
7.2 Economie	259
7.3 Turism	263
7.4 Sănătate şi asistenţă socială	267
7.5 Educaţie şi cultură	269
VIII PROIECTE DE DEZVOLTARE IMPLEMENTATE ÎN PERIOADA 2007 – 2013	271
IX PARTENERIATE OPORTUNE	277
X POLITICI PUBLICE 2014 - 2020	281
10.1 Conceptul de politici publice	283
10.2 Obiectivul general	284
10.3 Direcţii de dezvoltare	284
10.4 Politici de dezvoltare ale oraşului Băile Govora	287
XI PLANUL DE DEZVOLTARE 2014 - 2020	305
XII IMPLEMENTARE ŞI MONITORIZARE	361
XIII CONCLUZII	367

Cuvânt înainte

Stimați cetățeni,

Mai mult decât oricând, comunitățile locale sunt forțate să găsească modalități noi și creative pentru a face față presiunilor cu care se confruntă.

Abordări noi sunt necesare atât pentru a rezolva problemele prezentului, cât și pe cele ale viitorului. Dacă cetățenii și autoritățile nu vor realiza faptul că există o profundă schimbare în contextul rezolvării de probleme la nivel local, șansele ca reacția lor să fie cea potrivită sunt foarte slabe.

Autoritățile locale dispun de sume mult mai mici decât cele necesare, cheltuirea banilor de la buget fiind restricționată de diverse cerințe.

Autoritățile naționale sunt mult prea presate de problemele majore cu care România se confruntă la ora actuală. Ele nu au nici timpul, nici energia de a se concentra suficient asupra problemelor ridicate de comunitățile locale.

O mare parte din problemele care erau până nu demult împinse spre nivelurile superioare ale administrației rămân acum în sarcina autorităților locale. Acestea includ probleme sociale, de mediu și de dezvoltare economică. Fără a neglija sprijinul pe care trebuie să-l primească de la autoritățile naționale, comunitățile ar trebui să se bazeze în primul rând pe forțele proprii pentru a-și rezolva problemele.

Din această cauză una din opțiunile posibile pentru finanțarea proiectelor comunitare ar fi colaborarea mai strânsă cu sectorul de afaceri. De asemenea, cel puțin pentru o perioadă, este valabil ajutorul financiar acordat de către Uniunea Europeană prin programe specifice.

Având tot mai multe responsabilități, autoritățile locale trebuie să demonstreze că sunt capabile să le îndeplinească, să-și demonstreze creativitatea, eficacitatea și eficiența.

Comunitățile locale trebuie să identifice noi instrumente și strategii pentru a determina colaborarea între cetățeni, instituții și reprezentanți ai diferitelor sectoare de activitate, în vederea planificării viitorului localității. Comunitățile care se plâng de lipsa unor soluții la problemele locale sunt de fapt incapabile să stabilească legături cu toate părțile interesate și să cadă de acord asupra unei abordări comune. De asemenea, chiar în situația existenței unor eșecuri, conlucrarea trebuie menținută și reîntărită, în spiritul îmbunătățirii continue.

În următoarea perioadă, pentru reprezentanții locali provocarea va fi să se adapteze și să-și adapteze comunitățile la noile condiții. Nu va fi simplu să se schimbe modul tradițional de gândire, de rezolvare a problemelor și de luare a deciziilor. Printre altele, va fi necesară o redefinire a succesului administrațiilor locale.

Trebuie recunoscut faptul că scopul principal nu este evitarea sau eliminarea unor probleme. Nu există comunitate – fie ea mică sau mare, bogată sau săracă – lipsită de probleme. Este prea mare diversitatea sarcinilor ce revin comunităților locale pentru a putea spera la posibilitatea unei activități fără probleme. Definiția succesului unei comunități ar trebui să se bazeze pe mobilizarea resurselor din toate sectoarele pentru a face față problemelor apărute.

Proiectul de planificare strategică la nivelul orașului Băile Govora reprezintă un demers ambițios și dificil, dar foarte necesar. El este construit pe o metodologie riguroasă, bazată pe experiența internațională și intenționează să reunească eforturile tuturor persoanelor și organizațiilor interesate, urmărind atât o finalitate managerială cât și una de implicare a comunității în luarea marilor decizii care o privesc.

Dezvoltarea locală nu înseamnă doar un mediu mai curat, ci, de asemenea, și o economie stabilă și sănătoasă. Dezvoltarea societății umane poate fi asigurată prin modul de gestionare, actuală și viitoare, a resurselor sale naturale, energetice, materiale și informaționale.

Totodată, dezvoltarea societății, prin intermediul pilonului său economic, înseamnă și creșterea investițiilor, promovarea stabilității și a concurenței, dezvoltarea și recompensarea abilităților de muncă.

La nivelul orașului Băile Govora se impune o abordare integrată a tuturor aspectelor socio - economice și de mediu și urmărind, prin politicile publice și printr-o planificare strategică adecvată situației existente, rezolvarea simultană a problemelor urgente pe care trebuie să le aibă în vedere dezvoltarea socială și economică a orașului.

Strategia de dezvoltare a orașului Băile Govora pentru a fost realizată pentru perioada de programare 2014-2020. Aceasta urmărește dezvoltarea durabilă prin valorificarea potențialului local pentru a fi în concordanță cu obiectivul general al Planului Național de Dezvoltare.

Strategia este un instrument de planificare a obiectivelor care reflectă nevoile actuale ale comunității și atingerea acestora în viitor. Strategia de dezvoltare locală reprezintă instrumentul de lucru al administrației publice locale și este agreat de întreaga comunitate

locală. Astfel se va orienta gândirea, decizia și acțiunea către obiective superioare sau către premisele obiectivelor.

Totodată, prin acest mijloc se vor evita abaterile datorate urgentelor, avantajelor și dezavantajelor ce pot interveni în anumite momente. În aceste condiții, toți factorii interesați de progresul economico-sociale al orașului vor beneficia de acest ghid de prezentare a tuturor obiectivelor de dezvoltare, prin care se indică atât politicile publice de dezvoltare specifice, cât și acțiunile punctuale ce se vor constitui ca viitoare proiecte ale administrației publice locale.

Utilizarea instrumentelor de consultare a comunității locale a determinat adaptarea tuturor propunerilor de acțiuni pentru că se dorea ca la final strategia de dezvoltare locală să fie în consens cu aspirațiile locuitorilor orașului Băile Govora. Importanța acestui aspect este dată atât de certitudinea implicării viitoare a comunității în implementarea strategiei de dezvoltare locală, cât și de posibilitatea asumării depline și conștiente a acesteia.

** **

Experiența din ultimii ani ne-a confirmat faptul că fixarea unor țeluri mai apropiate sau mai îndepărtate este utilă în managementul administrației locale, pentru că aceste țeluri devin repere la care se raportează toți membrii comunității locale și astfel pot fi înregistrate progresele sau eșecurile realizate în timp. Dacă privim retrospectiv, observăm că o mare parte dintre obiectivele pe care le-am stabilit pentru perioada 2007-2013 au fost atinse, ceea ce ne întărește convingerea că munca după o planificare clară, prealabilă, poate crea premisele unei continuități minimale în actul administrativ, dincolo de „nuanțele” politice specifice fiecărui partid politic.

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a orașului BĂILE GOVORA, județul VÂLCEA*

Strategia de Dezvoltare Locală a orașului Băile Govora 2014-2020 stabilește obiective concrete pentru trecerea, într-un interval de timp rezonabil și realist, la o dezvoltare pe termen scurt, mediu și lung, capabilă să îmbunătățească calitatea vieții oamenilor din oraș. Trebuie să precizăm că acest document este esențial pentru accesarea fondurilor europene, astfel că la conceperea lui ne-am pliat pe cele trei priorități ale Comisiei Europene: creștere economică inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

Mulțumim tuturor celor care au înțeles importanța acestei strategii pentru Orașul Băile Govora și au participat la toate întâlnirile și dezbaterile pentru întocmirea ei, sacrificându-și din timpul lor liber.

Cu stimă,
PRIMARUL ORAȘULUI BĂILE GOVORA
Mihai MATEESCU

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a orașului BĂILE GOVORA, județul VÂLCEA*

CAPITOLUL I

INTRODUCERE

1.1 Definiție

Strategia de dezvoltare este un instrument de planificare pe termen scurt, mediu și lung presupunând o viziune de dezvoltare realistă și realizabilă prin atingerea obiectivelor și măsurilor stabilite în urma analizei situației existente.

Strategia implică principiile dezvoltării durabile a unei comunități / regiuni finalizând cerințele actuale și oferind generațiilor viitoare posibilitatea realizării propriilor obiective de dezvoltare.

Strategia de dezvoltare a orașului Băile Govora este un document de planificare strategică pentru perioada 2014 - 2020, conceput în corelație cu principiile dezvoltării durabile și reprezintă documentul fundamental al planului de dezvoltare a orașului Băile Govora cu rol în orientarea dezvoltării economico - sociale și în accesarea fondurilor structurale și de coeziune ale Uniunii Europene.

Prin obiectivele propuse, strategia respectă direcțiile de dezvoltare ale orașului Băile Govora și se încadrează în documentele programatice naționale.

1.2 Scop

Scopul său este acela de a conduce la creșterea calității vieții și crearea de noi locuri de muncă implementând măsuri de reabilitare / modernizare, dezvoltarea infrastructurii, dezvoltarea tuturor formelor de turism, dezvoltarea societății civile, dezvoltarea serviciilor sociale, dezvoltarea culturii și susținerea tradițiilor populare, sprijinirea mediului de afaceri. Toate aceste mențiuni vor avea ca rezultat transformarea orașului Băile Govora într-un pol zonal de dezvoltare economico - socială.

1.3 Motivație

Strategia dorește să furnizeze toate elementele necesare luării unor decizii locale corecte și coerente, să reprezinte un ghid de regenerare și dezvoltare a comunei în deplin acord cu voința cetățenilor.

1.4 Misiune

Misiunea strategiei este de a mobiliza toate resursele umane, materiale și financiare dobândite la nivel local, atrase în alte surse, pentru a implementa măsurile și proiectele propuse, astfel încât afirmațiile anterioare să poată deveni realitate.

Pentru reușita acestei misiuni trebuie parcurs un proces axat pe participare, colaborare, consultare publică, planificare rațională, capacitate de organizare și efort susținut.

Acest proces, dacă urmează pașii implementării judicioase, trebuie să ducă la dezvoltarea orașului Băile Govora ca un oraș „oază de liniște”, modern, european, dinamic și prosper, un oraș balnear care duce mai departe tradiția de peste ani.

1.5 Viziune

Viitorul comunității este dependent de factorii sociali, economici și de mediu precum și de activitățile care vor fi întreprinse de autoritățile locale, organizațiile, instituțiile și parteneriatele dezvoltate. Acestea, printr-un efort conjugat și orientat către susținerea viziunii, pot contribui la atingerea ei.

1.6 Obiectiv general

Obiectivul general al strategiei îl constituie stabilirea unui cadru general de dezvoltare pe perioada 2014 - 2020 a orașului Băile Govora. În acest context se dorește dezvoltarea orașului prin creșterea capacității sale economice, astfel încât acesta să devină un *centru de referință în domeniul turismului balnear*.

1.7 Obiective specifice

- Modernizarea și extinderea infrastructurii de utilități publice;
- Dezvoltarea urbanistică coerentă și protejarea mediului;
- Dezvoltarea și promovarea turismului balnear;
- Eficientizarea serviciilor publice și a relației cu cetățenii;
- Dezvoltarea resursei umane, formare profesională, încurajarea dobândirii de noi competențe și creșterea ratei de ocupare a populației;

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a orașului BĂILE GOVORA, județul VÂLCEA*

CAPITOLUL II

CONTEXT DE DEZVOLTARE

2.1 Contextul european

Strategia „Europa 2020” are ca *obiectiv general* transformarea Uniunii Europene într-o *economie inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii*, pentru a oferi un nivel ridicat al ocupării forței de muncă, al productivității și pentru a asigura coeziunea economică, socială și teritorială.

Priorități stabilite în cadrul Strategiei „Europa 2020”:

► **Creștere inteligentă** – dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare (cercetarea și dezvoltarea tehnologică combinată cu utilizarea eficientă a resurselor existente conduc la creșterea productivității);

► **Creștere durabilă** – promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive, poate conduce la furnizarea de „bunuri publice” societății (cum ar fi conservarea habitatelor, biodiversitatea și menținerea patrimoniului rural), care pot conduce în arealele vizate la crearea de noi locuri de muncă prin extensivizarea agriculturii și aprovizionarea piețelor locale;

► **Creștere favorabilă incluziunii sociale** – promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială prin deblocarea potențialului economic al zonelor rurale, dezvoltarea piețelor și locurilor de muncă la nivel local, prin furnizarea de asistență în vederea restructurării agriculturii și sprijinirea veniturilor agricultorilor, în vederea menținerii unei agriculturi sustenabile în întreaga Europă.

Strategia „Europa 2020” prevede atingerea următoarelor scopuri:

- rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 75%;
- nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 3% din PIB-ul Uniunii Europene;
- obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice:
 - emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1990;

- 20% din energia produsă să provină din surse regenerabile;
- creșterea cu 20% a eficienței energetice;
- rata de părăsire timpurie a școlii sub 10%;
- ponderea tinerilor cu vârsta între 30 - 34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 40%;
- scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 20 milioane.

Tot în cadrul acestei strategii au fost propuse ca și instrumente de lucru șapte inițiative:

1. **„O Uniune a inovării”**- îmbunătățirea condițiilor-cadru și accesul la finanțările pentru cercetare și inovare, astfel încât să se garanteze posibilitatea transformării ideilor inovatoare în produse și servicii care creează creștere și locuri de muncă;
2. **„Tineretul în mișcare”**- consolidarea performanței sistemelor de educație și facilitarea intrării tinerilor pe piața muncii;
3. **„O agendă digitală pentru Europa”**- accelerarea dezvoltării serviciilor de internet de mare viteză și valorificarea beneficiilor pe care le oferă o piață digitală unică gospodăriilor și întreprinderilor;
4. **„O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”** - decuplarea creșterii economice de utilizare a resurselor, sprijinirea trecerii la o economie cu emisii scăzute de carbon, creșterea utilizării surselor regenerabile de energie, modernizarea sectorului transporturilor și promovarea eficienței energetice;
5. **„O politică industrială adaptată erei globalizării”** - îmbunătățirea mediului de afaceri, în special pentru IMM-uri, și sprijinirea dezvoltării unei baze industriale solide și durabile în măsură să facă față concurenței la nivel mondial;
6. **„O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă”** - modernizarea pieței muncii și acordarea autonomiei cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții în vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională;

7. **„Platforma europeană de combatere a sărăciei”** - garantarea coeziunii sociale și teritoriale, astfel încât beneficiile creșterii economice și locurile de muncă să fie distribuite echitabil, iar persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate.

Strategia răspunde obiectivelor tematice care se regăsesc în cadrul propunerilor de regulamente pentru perioada 2014 - 2020:

1. întărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării;
2. îmbunătățirea accesului, utilizării și calității tehnologiilor, informațiilor și comuni-cării;
3. creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii;
4. sprijinirea tranziției spre o economie cu emisii scăzute de carbon în toate sectoarele;
5. promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor;
6. protejarea mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
7. promovarea transportului durabil și eliminarea blocajelor în rețelele cheie;
8. promovare ocupării și sprijinirea mobilității forței de muncă;
9. investiții în abilități, educație și învățare continuă;
10. promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei;
11. îmbunătățirea capacității instituționale și eficienței în administrația publică;

Conform COM (2010) 672 „Politica Agricolă Comună în perspectiva anului 2020”, PAC-ul de după 2014 ar trebui să rămână o politică comună, puternică, formată din doi piloni: ajutoare plătite anual tuturor agricultorilor și un instrument de sprijin dedicat obiectivelor comunitare.

Dintre obiectivele strategice propuse pentru PAC, primul obiectiv (*Obiectivul 1. Producția alimentară viabilă*) se referă în mod expres la sectorul agricol, iar celelalte două sunt legate mai ales de dezvoltarea rurală –(*Obiectivul 2. Managementul durabil al resurselor naturale și Obiectivul 3. Dezvoltarea teritorială echilibrată*) însă, la nivelul măsurilor nu se

face o diferențiere clară între cele două domenii (agricultură și dezvoltare rurală). Obiectivul propus este generarea unei creșteri durabile, inteligente și favorabile incluziunii pentru Europa rurală.

În politicile europene se pune accent pe menținerea potențialului de producție sustenabilă de alimente în întreaga U.E., pentru a garanta securitatea alimentară pe termen lung a cetățenilor europeni și pentru a contribui la satisfacerea cererii tot mai mari de alimente la nivel mondial. De asemenea, se dorește sprijinirea comunităților agricole care oferă cetățenilor europeni alimente de calitate, valoroase și diverse, produse în mod sustenabil, cu respectarea cerințelor U.E. referitoare la mediu, apă, sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și sănătatea publică. Se recunoaște importanța comunităților rurale agricole viabile, care creează locuri de muncă la nivel local și generează numeroase beneficii economice, sociale, de mediu și teritoriale. Trebuie îmbunătățite condițiile pentru fermele mici, deoarece în Europa structurile eterogene agricole și sistemele de producție contribuie la atractivitatea și identitatea regiunilor rurale. O reducere semnificativă a producției locale ar avea, consecințe în privința emisiilor de gaze cu efect de seră (GES), a peisajelor locale caracteristice, ducând totodată la opțiuni mai limitate pentru consumatori.

Cadrul Strategic pentru Amenajarea Teritoriului Uniunii Europene integrează la nivel teritorial obiectivele de coeziune și competitivitate ale Uniunii, stabilind ca obiective:

1. amenajarea policentrică a teritoriului;
2. o nouă relație urban-rural;
3. accesul egal la infrastructură și cunoaștere;
4. administrarea înțeleaptă a patrimoniului natural și cultural.

Dimensiunile coeziunii teritoriale sunt în viziunea Cadrului Strategic: regională, transnațională și interregională, guvernanta – administrarea durabilă.

Mai mult, *Carta Verde a Coeziunii Teritoriale (2008)* dă o perspectivă teritorială asupra coeziunii economice și sociale, prin următoarele obiective:

- diversitatea teritorială ca valoare;
- coordonarea politicilor pentru zone vaste;
- promovarea orașelor competitive;
- abordarea excluziunii sociale;
- accesul la educație, servicii medicale, energie;
- concentrare: depășirea diferențelor de densitate;
- conectarea teritoriilor: depășirea factorului distanță;
- cooperare: depășirea factorului divizare.

Liniile directoare strategice ale Uniunii Europene (Community Strategic Guidelines) indică faptul că Politica de Coeziune are trei priorități:

-îmbunătățirea atractivității statelor membre, regiunilor și orașelor, prin îmbunătățirea accesibilității, asigurarea unui nivel și a unei calități adecvate a serviciilor și protejarea mediului înconjurător;

-încurajarea inovării, antreprenoriatului și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere, prin promovarea capacității de cercetare-inovare, inclusiv a noilor instrumente TIC;

-crearea de noi locuri de muncă, mai bine plătite, prin atragerea de noi persoane în procesul de ocupare și în activități antreprenoriale, îmbunătățirea adaptabilității lucrătorilor, a firmelor și investițiile în capitalul uman.

Aceleași linii directoare specifică faptul că programele care se adresează zonelor urbane pot lua diferite forme:

-acțiuni care promovează orașele ca motoare ale dezvoltării regionale, prin îmbunătățirea competitivității lor, promovarea antreprenoriatului, a inovării, dezvoltarea serviciilor, aceasta conducând la creșterea atractivității orașelor din U.E.;

-acțiuni care promovează coeziunea internă a arealelor urbane, prin revitalizarea cartierelor în declin, reabilitarea mediului fizic și ambiental, reconversia sit-urilor brownfield, protejarea și valorificarea patrimoniului lor istoric și cultural;

-promovarea unei dezvoltări mai echilibrate, policentrice a Uniunii Europene, prin crearea unei rețele de orașe, la nivel național și comunitar. Dezvoltarea acestei rețele presupune măsuri care să le lege fizic (infrastructură, tehnologia informației etc.), dar și uman (promovarea cooperării etc.). O atenție deosebită se va acorda și relațiilor rural - urban.

În plus, un mediu urban superior calitativ contribuie la a face Europa un „loc mai atractiv pentru a lucra și investi”. Din această perspectivă, *Planurile Integrate de Dezvoltare Urbană pe termen lung* permit asigurarea coerenței tuturor acțiunilor sus-menționate și asigură limitarea impactului negativ al acestora asupra mediului înconjurător.

Comunicarea Comisiei Europene pe tema Politicii de Coeziune și a orașelor - COM(2006) – 385/13.07.2006 propune o întărire a dimensiunii urbane a politicilor U.E. și concentrare a resurselor investite de Comisie în stimularea creșterii economice și a ocupării în mediul urban, oferind 50 de recomandări concrete pentru actorii implicați în dezvoltarea urbană, grupate în următoarele priorități:

- creșterea atractivității orașelor în ceea ce privește transportul, serviciile, calitatea mediului înconjurător și cultura;
- promovarea unei dezvoltări echilibrate a orașelor și întărirea relației lor cu mediul rural și zonele periurbane;
- stimularea rolului de poli de creștere al orașelor, prin promovarea inovării, antreprenoriatului și sprijinirea sectorului IMM;
- creșterea ocupării și reducerea disparităților dintre cartiere, pe de o parte, și grupuri sociale, pe de altă parte;
- combaterea delincvenței și a sentimentului de nesiguranță;
- îmbunătățirea guvernanței orașelor, prin implicarea tuturor actorilor interesați în procesul decizional și prin eficiența planificării;
- promovarea rețelelor de schimb de experiență și bune-practici;

- maximizarea efectului de levier al Fondurilor Structurale alocate mediului urban.

În cazul României, un obstacol major în calea unei dezvoltări durabile rămâne discrepanțele majore de dezvoltare dintre regiunile de dezvoltare, mediul urban și cel rural, zonele izolate și cele ușor accesibile, agravate de problemele de conectare a teritoriilor, pe fondul stării proaste a infrastructurii de transport.

Organizația Mondială a Turismului încurajează implementarea *Codului global de etică* pentru turism, cu scopul de a asigura ca țările membre, destinațiile turistice, precum și afacerile din turism să-și maximizeze efectele economice, sociale și culturale pozitive, totodată minimizând impacturile negative sociale și de mediu.

Principiile din acest cod, prezentate în 10 articole, trebuie cunoscute și adoptate de statele membre, de companiile de turism, precum și de diferite instituții, comunități interesate direct sau indirect în turism, după cum urmează:

1. contribuția turismului la înțelegerea reciprocă și respectul între popoare și societăți;
2. turismul ca vehicul pentru împlinirea individuală și colectivă;
3. turismul, factor al dezvoltării durabile;
4. turismul, utilizator al moștenirii naturale a omenirii și contribuabil la îmbogățirea ei;
5. turismul, activitate avantajoasă pentru comunitățile și țările gazdă;
6. obligațiile participanților la actul de turism;
7. dreptul la turism;
8. libertatea mișcărilor turistice;
9. drepturile lucrătorilor și antreprenorilor în industria turismului;
10. implementarea principiilor Codului global de etică pentru turism.

În contextul implementării principiilor Codului se accentuează cooperarea dintre participanții publici și privați, care trebuie să recunoască rolul instituțiilor internaționale, printre care și OMT, apoi ai organizațiilor neguvernamentale cu competențe în dezvoltarea și

promovarea turismului, protecției drepturilor omului, mediului înconjurător și a sănătății, cu respectarea principiilor dreptului internațional.

Activitățile *Comisiei pentru Europa a OMT* sunt orientate spre asistarea statelor membre în dezvoltarea strategiilor în contextul unor piețe turbulente, utilizarea unor instrumente adresate problemelor calității și satisfacției consumatorilor, pregătirea și implementarea programelor referitoare la crearea de valori, la inovarea în tehnologii, în dezvoltarea resurselor umane și în conducere, dezvoltarea capacităților pentru oficialitățile publice, reproiectarea proceselor în sectorul public, produse noi etc.

Cadrul strategic formulat de Consiliul Mondial al Turismului și al Călătoriilor, care asigură funcționarea turismului în interesul tuturor, este publicat sub titlul *Blueprint for new tourism*, document care promovează turismul și călătoriile ca un parteneriat pentru integrarea eforturilor publice și private, având ca și rezultat întâmpinarea nevoilor economiilor, autorităților și comunităților locale, ale căror afaceri se bazează pe recunoașterea turismului și călătoriilor ca o prioritate de vârf de către guverne, afaceri care echilibrează economiile cu oamenii, cultura și mediul, preocuparea comună pentru prosperitate și o creștere pe termen lung.

Propunerile pentru guverne de a facilita dezvoltarea sectorului sunt următoarele:

- planificare turistică pe termen lung la nivel național și regional/local;
- crearea unui mediu de afaceri competitiv care ocolește fiscalitatea generatoare de inflație, garantează transparența și oferă reguli de proprietate corporativă mai atractivă;
- asigurarea fundamentării politicii și a procesului decizional cu statistici și informații de calitate - ducerea unui nou profesionalism, finanțare și coordonare în promovare și marketing, ocupare și nevoi de perfecționare, infrastructură și politică regională/locală; dezvoltarea capitalului uman cerut de sectorul T&C (Turism și Călătorii).

Guvernarea ar trebui să îndrume investițiile în resurse umane prin educație și prin apropierea autorităților cu industria, pentru a facilita planificarea dinainte pentru nevoile viitoare. O rețea online și ușor accesibilă de monitorizare a pieței poate relaționa informații de încredere despre piață cu datele despre ocupare; liberalizarea comerțului, transporturilor, comunicațiilor, ușurarea barierelor din fața călătoriilor și investițiilor; edificarea încrederii consumatorilor și investitorilor față de siguranță și securitate; promovarea diversificării produselor ce extind cererea; planificarea expansiunii turismului durabil în acord cu caracterul culturilor; investiții în progrese tehnologice pentru facilitarea dezvoltării T&C sigure și eficiente, precum sisteme de navigație cu sateliți.

O asemenea agendă permite (în opinia autorilor Blueprint for new tourism), exploatarea și suportul oportunităților într-un spectru mai larg al afacerilor T&C, dezvoltând o gamă de produse de calitate, dar totodată asigură ca fluxurile turistice să respecte patrimoniul natural și construit, ca și interesele locale.

Pentru sarcinile sectorului privat Blueprint expune următoarele:

- extinderea piețelor în timp ce promovează protecția resurselor naturale, a patrimoniului local și a stilurilor de viață;
- dezvoltarea carierelor profesionale, a educației, a relațiilor de ocupare, promovarea firmelor mai mici, creșterea conștiinței de mediu, contribuția într-o manieră proprie la reducerea distanței dintre bogați și săraci;
- o prestare sensibilă de produse turistice tradiționale și diversificare a produselor care reduc sezonabilitatea și cresc veniturile;
- îmbunătățirea calității produselor și serviciilor turistice și raportului preț - calitate crescând opțiunile consumatorilor;
- convenirea asupra standardelor de calitate și implementarea lor la toate nivelele și în toate domeniile, inclusiv în formarea personalului;
- transferul abilităților din industrie și de bune practici care extind beneficiile în cerc larg și în mod eficient;

- măsurarea din ce în ce mai sofisticată și precisă a activității proprii ai sectorului pentru a fundamenta deciziile strategice în afaceri;
- comunicare mai efektivă între T&C și guvernământ, la nivel strategic și local.

Alături de cele prezentate pentru sectorul guvernamental și cel privat se conturează și o serie de sarcini specifice care impun o cooperare mai largă, dintre acestea putând fi reținute:

- cuplarea bunelor practici din dezvoltarea turismului cu politicile de afaceri regionale, transporturi, resurse umane, mediu, infrastructură și dezvoltare rurală;
- parteneriate public- private pentru pregătirea în comun a unor master-planuri durabile pentru destinații sau regiuni de vacanță întregi, sarcină prea pretențioasă pentru o singură companie sau autoritate de stat;
- crearea proceselor propulsate local pentru consultarea, participarea și beneficiile continue ale interesatilor;
- restructurarea administrațiilor naționale pentru turism ca parteneriate public- private; evitarea pericolelor dezvoltării excesive, neplanificate și constituirea obiectivelor politicii de mediu;
- dezvoltarea resurselor umane și instalarea efectivă a abilităților prin planificare și legislație care evită limitele bazate pe reședință sau alte cerințe;
- colaborarea în exigențele de informații pentru analiza sectorului public și formarea politicilor;
- muncă în comun pentru securitate cu completarea mecanismelor din sectorul privat cu acțiuni din partea autorităților; dezvoltarea încrederii în toate aspectele eforturilor care se întăresc reciproc.

Reformularea Strategiei Lisabona în februarie 2005 a condus la concentrarea eforturilor U.E. asupra găsirii soluțiilor în vederea unei creșteri economice mai puternice și mai durabile și crearea mai multor locuri de muncă de calitate.

În acest context, Comisia Europeană a publicat un nou comunicat în 2006, denumit *O politică înnoită de turism a U.E.: înainte pentru un parteneriat mai puternic pentru turismul european* (A renewed tourism EU policy: towards a stronger partnership for European Tourism. — COM (2006) 134 final / 17.03.2006), în care s-a anunțat elaborarea unui document, Agenda 21 Europeană pentru turism.

Ulterior, pe baza raportului din februarie 2007 a Grupului pentru Turism Durabil, aceeași instituție a lansat un nou comunicat denumit *Agendă pentru un turism european durabil și competitiv* (Agenda for a sustainable and competitive European tourism. - COM (2007) 621 final / 19.10.2007), în care s-au formulat obiectivele pentru asigurarea durabilității turismului european și provocările legate de atingerea acestui deziderat, cadrul de acțiune, principiile pentru realizarea unui turism competitiv și durabil, rolul și modul de implicare a celor interesați în sectorul turistic și al Comisiei Europene etc.

Principiile stabilite sunt:

- abordare integrată și holistică - luarea în seamă a tuturor impacturilor turismului pe parcursul planificării dezvoltării lui;
- planificare pe termen lung - luarea în seamă a nevoilor generațiilor viitoare, durabilitatea dezvoltării;
- viteză și ritm al dezvoltării adaptate la caracterul, resursele și nevoile comunităților gazdă și destinațiilor;
- implicarea tuturor actorilor interesați în procesul de luare a deciziilor;
- utilizarea celor mai bune cunoștințe accesibile - împărtășirea informațiilor referitoare la tendințele, impacturile, abilitățile necesare turismului în toată Europa;
- minimalizarea și gestiunea riscurilor - principiile precauției, prevenirea unor efecte nedorite prin evaluare preliminară;
- reflectarea impacturilor în costuri - principiul poluatorul plătește, prețurile trebuie să reflecte costurile reale a consumului și producției;

- stabilirea și respectarea unor limite privind solicitarea capacității de suport a locurilor, destinațiilor de primire evitând supraaglomerarea și suprasolicitarea;
- a întreprinde o monitorizare continuă a dezvoltării, bazându-se pe indicatori de durabilitate și intervenție în caz de neconformare.

Aceste principii sunt preluate și integrate în politica turismului U.E., Comisia stabilind rolul propriu și al celor care au interese în sectorul turistic în vederea unirii acțiunilor acestora pentru dezvoltarea turismului.

Agenda ghidează activitățile viitoare ale Comisiei în domeniul turismului și în alte domenii politice care exercită impact asupra turismului și a durabilității lui. Documentul stipulează patru aspecte importante ale rolului C.E. în domeniul turismului:

1. mobilizarea actorilor pentru producerea și diseminarea cunoștințelor din domeniu;
2. promovarea destinațiilor de excelență;
3. mobilizarea instrumentelor financiare ale U.E.;
4. aducerea în prim-plan a durabilității și competitivității în politicile Comisiei Europene.

Un alt aspect al politicii de turism la nivel european este existența și activitatea Comisiei Europene pentru Călătorii (European Travel Commission), o organizație internațională în responsabilitatea căreia intră promovarea Europei ca și destinație turistică pe piețele extraeuropene (America de Nord și Latină, Asia), dezvoltarea sectorului turistic pentru toate țările europene prin cooperarea în domeniul diseminării bunelor practici, a cercetării de piață și promovării turistice. Principalele obiective ale CEC sunt promovarea Europei ca o destinație turistică atractivă, sprijinirea ONT-urilor membri în schimbul de cunoștințe și încurajarea colaborărilor pe multiple planuri, dotarea partenerilor din industrie și alte domenii interesate cu materiale informative și statistici ușor accesibile despre turismul receptor din Europa.

Comitetul regiunilor, prin Comisia pentru dezvoltare durabilă (DEVE), elaborează studii și publicații, inclusiv în domeniul turismului (ex. „Turismul durabil - factor de coeziune între regiunile europene - Sustainable Tourism as a Factor Among European Regions. CoR Studies e-6/2006, Brussels), care cuprind o serie de recomandări privind formularea politicilor de turism la diferite nivele teritoriale pe baza cerințelor de durabilitate și competitivitate.

Inițiativa „*Capitalele Culturale ale Europei*” este menită să valorifice și să promoveze diversitatea culturală a orașelor Europei, precum și caracteristicile lor comune, în vederea dezvoltării unei identități europene comune. Beneficiile directe ale statutului de capitală europeană sunt investițiile semnificative în infrastructura urbană, regenerare, reabilitarea patrimoniului construit și atragerea unui număr semnificativ de turiști, toate cu efecte pe termen lung.

În anul 2011, Comisia Europeană a publicat *Carta Albă* intitulată „*Foaie de parcurs pentru un spațiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv și eficient din punct de vedere al resurselor*”. Aceasta prezintă 40 de inițiative concrete privind infrastructura și serviciile de transport de implementat în următorul deceniu. Inițiativele sunt corelate cu următoarele obiective de atins până în anul 2050:

- eliminarea autoturismelor cu combustibili convenționali din orașe;
- reducerea cu 40% a emisiilor din transportul maritim;
- trecerea a 50% dintre pasagerii și mărfurile de pe relațiile interurbane de distanță medie de pe modul rutier pe modul feroviar și naval.
- reducerea în ansamblu cu 60% a emisiilor generate de activitatea de transport.

Se poate așadar observa că, în dimensiunea europeană, la baza direcțiilor de dezvoltare a infrastructurii stau aproape exclusiv concepte legate de protecția mediului. Această abordare este probabil potrivită pentru țări cu o infrastructură de transporturi deja foarte bine dezvoltată, însă este posibil să nu fie potrivită pentru țări cu o infrastructură în general slabă, precum România.

În contextul *Rețelelor Trans Europene de Transport*, Agenția Executivă pentru Dezvoltarea Rețelelor Transeuropene de Transport monitorizează pregătirea și implementarea proiectelor aferente celor 30 de axe prioritare definite în decizia nr. 884/2004/EC.

Inundațiile catastrofale produse în Europa în anul 2002 au determinat o reacție promptă din partea Comisiei Europene pentru Mediu, prin propunerea spre adoptare către Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene, în cadrul *Directivei Cadru privind Apa* (2000/60/EC), a legislației de management al riscului de inundare (12.07.2004 /COM/2004/472). Anul 2007 a adus modificări în ceea ce privește politica viitoare de gestiune a situațiilor de risc de inundare, prin adoptarea unei noi directive - Directiva 2007/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2007 privind *evaluarea și gestionarea riscurilor la inundații*.

Aceasta se va implementa în fiecare stat membru în trei etape, menite a se finaliza în 2015:

- etapa I – evaluarea preliminară a riscului de inundare în bazinele hidrografice și zonele litorale (până în 2011);
- etapa II – realizarea hărților de hazard și risc de inundare acolo unde, în urma desfășurării activităților cuprinse în etapa I, s-a descoperit existența unei probabilități ridicate de apariție a inundațiilor;
- etapa III – realizarea planurilor de management al riscului de inundare pentru locațiile considerate problematice, care vor include măsuri de reducere a probabilității de inundare și a posibilelor efecte negative asociate viiturilor și revărsărilor (până în 2015).

Politica de coeziune urmărește să consolideze coeziunea economică și socială a Uniunii Europene extinse pentru promovarea dezvoltării durabile, armonioase și echilibrate a

comunității. Implementarea politicii de coeziune este realizată prin intermediul a trei obiective:

- convergență;
- competitivitate regională și ocuparea forței de muncă;
- cooperarea teritorială europeană. Aceasta din urmă vizează consolidarea cooperării transfrontaliere prin inițiative comune locale și regionale, consolidarea cooperării transnaționale prin acțiuni care facilitează dezvoltarea teritorială integrată conform priorităților Comunității Europene, precum și consolidarea cooperării interregionale și a schimbului de experiență.

Obiectivul general al *Programului INTERREG IVC* este să îmbunătățească eficacitatea politicilor de dezvoltare regională în domeniile inovării, economiei cunoașterii, mediului și prevenirii riscurilor și să contribuie la modernizarea economiei și creșterea competitivității Europei.

Obiectivul general al *Programului de cooperare transnațională Sud Estul Europei* este să îmbunătățească procesul integrării teritoriale, economice și sociale și să contribuie la coeziune, stabilitate și competitivitate prin dezvoltarea de parteneriate transnaționale și acțiuni comune în domenii de importanță strategică.

Dezvoltarea capacității administrative la nivel european este un deziderat important în ceea ce privește implementarea Strategiei de la Lisabona, care propune obiective concrete legate de îmbunătățirea procesului de legiferare și a politicilor publice cu impact direct asupra dezvoltării economice și creării de noi locuri de muncă. La nivel programatic și declarativ se observă o corelație directă între îmbunătățirea capacității administrative și creșterea calității vieții la nivelul cetățenilor Uniunii Europene.

Guvernarea democratică și eficientă este scopul major al tuturor încercărilor de reformă a administrației publice.

Administrația publică reprezintă un domeniu vast, caracterizat de probleme și abordări diverse, dar și de teme ce prezintă o valabilitate perpetuă.

Alături de imaginile “clasice” ale sistemelor administrative și ale modului lor de operare, problema inovației și reformei în domeniul administrației publice a suscitat întotdeauna o dezbatere teoretică și o preocupare practică semnificativă axată în primul rând pe compatibilitatea conceptelor de inovație și administrație publică.

Deseori, administrația este prezentată ca fiind imobilă prin natura sa și incapabilă, în esență, să se adapteze evoluțiilor cerute. Diversele abordări ale reformelor administrative se plasează pe o scală largă, între o percepție pozitivă și o imagine profund negativă a aparatului birocratic.

Un alt element important care trezește interes la nivel european vizează cooperarea teritorială între autoritățile locale, crearea de noi forme de organizare instituțională și de administrație cu scopul de a îmbunătăți calitatea serviciilor publice și de a întări capacitatea acestora pentru a face față concurenței.

2.2 Contextul național

La nivel național strategia Europa 2020 este implementată prin intermediul *Programelor Naționale de Reformă (PNR)*. Țintele Strategiei Europa 2020 asumate de România sunt:

- rata de ocupare a populației cu vârsta cuprinsă între 20 și 64 de ani de 70%;*
- nivelul investițiilor în cercetare și dezvoltare de 2% din PIB-ul României;*
- obiectivul 20/20/20 în materie de energie și schimbări climatice:*
 - emisiile de gaze cu efect de seră cu 20% sub nivelul înregistrat în 1900*
 - 24% din energia produsă să provină din surse regenerabile*
 - creșterea cu 19% a eficienței energetice*
- rata de părăsire timpurie a școlii sub 11,3%;*

- ponderea tinerilor cu vârsta între 30-34 ani, absolvenți ai unei forme de învățământ terțiar, de cel puțin 26,7%*
- scăderea numărului de persoane expuse sărăciei cu 580.000.*

Poziția României la viitoarea PAC este prezentată detaliat în documentul:

„MEMORANDUM – Poziția preliminară a României privind Comunicarea Comisiei “PAC în perspectiva anului 2020: Cum răspundem provocărilor viitorului legat de alimentație, resurse naturale și teritorii”.

România susține menținerea în termeni reali a valorii sprijinului pentru agricultură în configurația celor 2 piloni complementari.

Referitor la *pilonul I – sistemul de plăți directe și măsurile de piață*, România salută comunicarea comisiei și consideră că aceasta vine în întâmpinarea problemelor economice, sociale și de mediu, cu care se confruntă agricultura și spațiul rural din Uniunea Europeană.

Susținerea fermierilor activi va conduce la diminuarea disparităților dintre statele membre și o alocare corectă a resurselor financiare. În acest sens, este deosebit de important să reconsiderăm definirea fermierului ca „*fermier activ*”.

România susține ferm ideea unei distribuiri echitabile a plăților directe între statele membre. De altfel, România susține ca în viitoarea PAC să nu mai fie menținute actualele discrepanțe, în așa fel încât PAC să nu mai fie o politică cu două viteze. Procesul de phasing-in pentru România și Bulgaria trebuie să se încheie în 2014.

România consideră oportună deschiderea arătată de Comisie pentru susținerea agriculturii la scară mică, prin introducerea unei scheme de sprijin dedicată fermelor mici, aceasta contribuind la consolidarea competitivității și menținerea vitalității zonelor rurale. În

acest sens vom susține definirea unor noi criterii de eligibilitate mai simplu de gestionat și mai ușor de implementat.

România nu consideră oportună propunerea Comisiei de introducere a unei limite superioare (plafonare) a nivelului plăților directe alocate fermelor mari. O astfel de măsură nu ar face decât să determine exploatațiile mari să se divizeze în ferme mai mici, eligibile, cu efecte asupra competitivității și viabilității lor economice pe termen mediu și lung.

România sprijină măsurile menite să creeze posibilitatea pentru tinerii fermieri să obțină un venit decent, ca o oportunitate a lor de a se implica mai mult în sectorul agricol și pentru întinerirea acestuia, având în vedere actualul context de îmbătrânire a populației active din agricultură.

România susține menținerea instrumentelor actuale de intervenție pe piață pentru a acționa ca plasă de siguranță în situațiile de criză, precum și căutarea de noi instrumente care să permită menținerea agriculturii U.E. la un nivel competitiv în raport cu țările terțe; continuarea, după 2013, a programelor sectoriale cu un impact deosebit pentru România, precum și a ajutorului specific acordat în prezent conform art. 68 din Regulamentul nr. 73/2009.

Comunicarea CE privind funcționarea lanțului alimentar, puterea de negociere a producătorilor agricoli, relațiile contractuale, necesitatea restructurării și consolidării sectorului de producție, transparența și funcționarea piețelor de produse agricole, vine în întâmpinarea problemelor existente și în România.

Agricultura este vizată și de *Pilonul al doilea – dezvoltarea rurală*. România propune ca agricultura să fie recunoscută ca sector comunitar strategic integrant și activ, cu impact nu doar în asigurarea / furnizarea alimentelor, ci și asupra societății, prin crearea locurilor de muncă și intensificarea activităților non-agricole în mediul rural. Dimensiunea socială a agriculturii este importantă, deoarece acest sector contribuie semnificativ la angajarea forței de muncă în zonele rurale și asigurarea unui nivel de trai echitabil fermierilor.

Realizarea echilibrului dintre sectorul vegetal și animal reprezintă un deziderat al agriculturii românești. Se urmărește creșterea efectivelor și îmbunătățirea raselor de animale pentru carne și lapte. Se dorește creșterea suprafețelor ocupate cu culturi furajere și proteice pentru îmbunătățirea producțiilor animaliere menite, la rândul lor, să încurajeze dezvoltarea de unități de procesare agroalimentară.

Pilonul al doilea – dezvoltarea rurală contribuie la dezvoltarea economică și socială prin dezvoltarea mediului rural, menținerea moștenirii culturale, utilizarea corectă a resurselor naturale și, mai ales prin crearea locurilor de muncă în spațiul rural. În ceea ce privește acțiunile de revizuire a PAC, România susține importanța menținerii unui nivel consistent al bugetului alocat Pilonului II.

Pentru România sunt importante creșterea competitivității, managementul durabil al resurselor naturale și dezvoltarea teritorială echilibrată. Finanțarea acestora trebuie să răspundă nevoilor specifice ale statelor membre, inclusiv prin acordarea unei flexibilități mai mari.

România salută inițiativa Comisiei de a crea pentru noua perioadă de programare pachete de măsuri, prin interconectarea celor existente deja, ca răspuns la nevoile unor zone sau grupuri specifice.

România susține includerea unui pachet destinat sprijinirii micilor fermieri în vederea evitării unor fenomene prezente în România, ca: depopularea, abandonul terenurilor agricole, și creșterea capacității economice a acestora în vederea furnizării de bunuri publice.

Acțiunile asupra cărora trebuie să se concentreze noul pachet adresat micilor fermieri trebuie să vizeze aspecte privind:

- mărirea sprijinului financiar acordat acestora;
- simplificarea condițiilor de accesare a fondurilor;
- stabilirea unor acțiuni specifice pentru promovarea produselor;

- măsuri specifice ce vizează consilierea, consultanța, formarea profesională și creditarea acestei categorii de fermieri;
- dezvoltarea canalelor locale de distribuție, în vederea facilitării accesului direct al consumatorilor la produsele micilor fermieri (agricultură ecologică, produse tradiționale sau locale) și sprijinirea piețelor locale;
- stabilirea unor condiții și cerințe privind standardele minime de realizare a producției și comercializare, adaptate capacității financiare a micilor fermieri.

În ceea ce privește pachetul de măsuri privind gestionarea riscului, România susține continuarea și dezvoltarea măsurilor de inginerii financiare, prin instrumente de asigurare, accesul la credite, garanții, capital social ș.a., acestea reprezentând aspecte esențiale pentru creșterea competitivității sectorului agricol, având în vedere particularitățile acestui sector.

Alte măsuri considerate importante de România:

- susținerea inovației, utilizării metodelor agricole prietenoase față de mediu, precum și a mijloacelor alternative de energie în spațiul rural, pentru a spori eficiența energetică, productivitatea și capacitatea de adaptare a agriculturii la schimbările climatice;
- dezvoltarea spațiului rural, prin continuarea susținerii modernizării infrastructurii și a serviciilor non-agricole pentru îmbunătățirea condițiilor de trai;
- diversificarea acțiunilor sprijinite în cadrul Axei LEADER și creșterea sprijinului financiar.

Potrivit *Planului Național de Dezvoltare 2007 - 2013*, obiectivul global este *Reducerea cât mai rapidă a disparităților de dezvoltare socio-economică între România și statele membre ale U.E.* Pentru atingerea obiectivului general al Planului Național de Dezvoltare au fost stabilite 5 obiective, printre care menționăm:

- creșterea productivității companiilor românești, astfel încât să se apropie de rata medie a productivității în U.E. și încurajarea dezvoltării durabile în conformitate cu nevoile economice și sociale ale României;

- dezvoltarea capitalului uman prin dezvoltarea unei piețe a muncii flexibile, moderne și incluzive, a cărei competitivitate crește prin oferirea oportunităților egale privind învățarea de-a lungul vieții;
- dezvoltarea economiei rurale a României bazată pe cunoaștere și antreprenoriat privat, care respectă moștenirea naturală, culturală și istorică;
- accelerarea creșterii economice în acele regiuni rămase în urmă față de media U.E.

Cadrul Strategic Național de Referință 2007 - 2013 și-a propus ca obiectiv general Reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială dintre România și statele membre ale Uniunii Europene prin generarea unei creșteri suplimentare de 15-20% a PIB până în anul 2015, iar ca obiective specifice:

- dezvoltarea infrastructurii de bază la standarde europene;
- creșterea competitivității pe termen lung a economiei românești;
- dezvoltarea și folosirea mai eficientă a capitalului uman din România;
- consolidarea unei capacități administrative eficiente promovarea dezvoltării teritoriale echilibrate.

În cadrul *Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă a României pentru orizontul de timp 2020, respectiv 2030* obiectivele care privesc dezvoltarea durabilă pentru orizontul de timp 2020 vizează atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile. În ceea ce privește ținta de atins pentru orizontul de timp 2030, Strategia urmărește apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale U.E. din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile.

Obiectivul general al *Programului Operațional Regional* constă în sprijinirea unei dezvoltări economice, sociale, echilibrate teritorial și durabile a Regiunilor României, corespunzător nevoilor lor și resurselor specifice, prin concentrarea asupra polilor urbani de creștere, prin îmbunătățirea condițiilor infrastructurale și ale mediului de afaceri pentru a face

din regiunile României, în special cele rămase în urmă, locuri mai atractive pentru a locui, a le vizita, a investi și a munci. Cele cinci axe prioritare stabilite în cadrul POR sunt:

- sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere;
- îmbunătățirea infrastructurii regionale și locale de transport;
- îmbunătățirea infrastructurii sociale;
- sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local;
- dezvoltarea durabilă, promovarea turismului și asistență tehnică.

Obiectivul general al *Programului Operațional Sectorial Creșterea Competitivității Economice* îl constituie creșterea productivității întreprinderilor românești pentru reducerea decalajelor față de productivitatea medie la nivelul Uniunii. Măsurile întreprinse vor genera până în 2015 o creștere medie a productivității de cca. 5,5% anual și vor permite României să atingă un nivel de aproximativ 55% din media U.E. Pentru atingerea acestui obiectiv general s-au propus următoarele obiective specifice:

- consolidarea și dezvoltarea durabilă a sectorului productiv;
- crearea unui mediu favorabil dezvoltării durabile a întreprinderilor;
- creșterea capacității de cercetare dezvoltare (C&D), stimularea cooperării între instituții de cercetare dezvoltare și inovare (CDI) și întreprinderi, precum și creșterea accesului întreprinderilor la CDI;
- valorificarea potențialului tehnologiei informației și comunicațiilor și aplicarea acestuia în sectorul public (administrație) și cel privat (întreprinderi, cetățeni)
- creșterea eficienței energetice și dezvoltarea durabilă a sistemului energetic, prin promovarea surselor regenerabile de energie.

Obiectivul general al *Programului Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane* este dezvoltarea capitalului uman și creșterea competitivității, prin corelarea educației și învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii și asigurarea de oportunități sporite pentru participarea viitoare pe o piață a muncii modernă, flexibilă și inclusivă a

1.650.000 de persoane. În cadrul acestui program au fost stabilite următoarele obiective specifice:

- promovarea calității sistemului de educație și formare profesională inițială și continuă, inclusiv a învățământului superior și a cercetării;
- promovarea culturii antreprenoriale și îmbunătățirea calității și productivității muncii;
- facilitarea inserției tinerilor și a șomerilor de lungă durată pe piața muncii;
- dezvoltarea unei piețe a muncii moderne, flexibile și incluzive;
- promovarea (re)inserției pe piața muncii a persoanelor inactive, inclusiv în zonele rurale; Îmbunătățirea serviciilor publice de ocupare;
- facilitarea accesului la educație și pe piața muncii a grupurilor vulnerabile.

Programul Național de Reformă are ca priorități pentru această perioadă:

- dezvoltarea spiritului antreprenorial al elevilor;
- asigurarea accesului la educație pentru grupurile dezavantajate;
- reabilitarea infrastructurii și îmbunătățirea dotărilor unităților de învățământ din mediul rural și zone dezavantajate;
- elaborarea și implementarea Planului anual de acțiune pentru combaterea părăsirii timpurii a școlii;
- elaborarea planurilor de școlarizare și elaborarea curriculum-ului în învățământul profesional și tehnic pe baza cerințelor pieței muncii;
- formarea cadrelor didactice și a directorilor/directorilor adjuncți de unități de învățământ preuniversitar;
- finalizarea informatizării sistemului de învățământ;
- elaborarea strategiei de învățare pe tot parcursul vieții.

Obiectivul general al *Programului Operațional Sectorial Mediu* constă în reducerea decalajului existent între Uniunea Europeană și România cu privire la infrastructura de mediu atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ. Aceasta ar trebui să se concretizeze în

servicii publice eficiente, cu luarea în considerare a principiului dezvoltării durabile și a principiului „poluatorul plătește”.

Ca și obiective specifice au fost definite următoarele:

- îmbunătățirea calității și a accesului la infrastructura de apă și apă uzată, prin asigurarea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în majoritatea zonelor urbane până în 2015;
- dezvoltarea sistemelor durabile de management al deșeurilor, prin îmbunătățirea managementului deșeurilor și reducerea numărului de zone poluate istoric în minimum 30 de județe până în 2015;
- reducerea impactului negativ cauzat de sistemele de încălzire urbană în cele mai poluate localități până în 2015;
- protecția și îmbunătățirea biodiversității și a patrimoniului natural prin sprijinirea managementului ariilor protejate, inclusiv prin implementarea rețelei Natura 2000;
- reducerea riscului de producere a dezastrelor naturale cu efect asupra populației, prin implementarea măsurilor preventive în cele mai vulnerabile zone până în 2015.

Obiectivul general al *Programului Operațional Sectorial Transport* constă în promovarea în România a unui sistem de transport durabil, care să permită deplasarea rapidă, eficientă și în condiții de siguranță a persoanelor și bunurilor, la servicii de un nivel corespunzător standardelor europene, la nivel național, în cadrul Europei, între și în cadrul regiunilor României. În cadrul acestui program au fost definite următoarele obiective specifice:

- modernizarea și dezvoltarea axelor prioritare TEN-T, cu aplicarea măsurilor necesare pentru protecția mediului înconjurător;
- modernizarea și dezvoltarea rețelelor naționale de transport, în conformitate cu principiile dezvoltării durabile;
- promovarea transportului feroviar, naval și intermodal;

- sprijinirea dezvoltării transportului durabil, prin minimizarea efectelor adverse ale transportului asupra mediului și îmbunătățirea siguranței traficului și a sănătății umane.

Obiectivul general al *Programului Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative* este acela de a contribui la crearea unei administrații publice mai eficiente și mai eficace în beneficiul socio-economic al societății românești. Ca și obiective specifice se menționează:

- obținerea unor îmbunătățiri structurale și de proces ale managementului ciclului de politici publice;
- îmbunătățirea calității și eficienței furnizării serviciilor publice, cu accentul pus pe procesul de descentralizare.

Strategia Națională de Export a României 2010 - 2014 stabilește o multitudine de obiective specifice:

- Susținerea la export a producătorilor care sunt asociați și exportă folosind indicațiile geografice și denumirile de origine.
- Consultanță pentru elaborarea unei strategii de susținere a formării și dezvoltării de clustere în sectoare cu potențial de creștere a exporturilor, conform Strategiei Naționale de Export 2010-2014 și a Strategiilor Regionale de Export la nivelul tuturor regiunilor de dezvoltare.
- Managementul strategiilor de branding regional.
- Dezvoltarea de centre promoționale și expoziționale interne cu grad înalt de internaționalizare și specializare la nivelul regiunilor de dezvoltare, capabile să promoveze oferta de export românească la nivelul de impact al expozițiilor internaționale.

- Dezvoltarea structurilor regionale în parteneriat public - privat capabile să asigure managementul strategiilor regionale de export (Consilii de export regionale) a unor centre de promovare la nivel regional.
- Susținerea sectoarelor prioritare la nivel regional.
- Dezvoltarea potențialului de export al regiunilor și a capacității acestora de ofertare la export pe piețele externe.
- Dezvoltarea exporturilor bazat pe design și inovație și active intangibile.
- Promovarea activă a brandurilor sectoriale pentru sectoarele exportatoare.
- Prezența echilibrată a tuturor sectoarelor exportatoare în forme de susținere cu finanțare de la buget.
- Dezvoltarea și alinierea exportatorilor la standarde de certificare avansate cerute de piețele externe.
- Creșterea capacității exportatorilor români de a adăuga, reține și capta valoare.
- Dezvoltarea de servicii și produse inovative, dar și a unei culturi a inovației în ceea ce privește organizarea și managementul în rețea.

Obiectivul general al *Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială a României 2030 (CSDTR 2030)* este integrarea României în structurile teritoriale europene, prin:

- afirmarea identității regional-continentale;
- dezvoltarea competitivității;
- creșterea coeziunii teritoriale;
- dezvoltarea teritorială durabilă.

Obiectivele specifice ale CSDTR 2030 sunt:

- racordarea teritoriului național la rețeaua europeană și intercontinentală a polilor și coridoarelor de dezvoltare;
- structurarea și dezvoltarea rețelei de localități urbane;
- stimularea solidarității funcționale urban-rural și dezvoltarea rurală adecvată diferitelor categorii de teritorii;
- consolidarea și dezvoltarea rețelei de legături interregional;
- protejarea, dezvoltarea și valorificarea patrimoniului natural și cultural.

În acord cu *Legea 351/2001* cu modificări și completări ulterioare, Conceptul strategic de dezvoltare teritorială România 2030 (CSDTR 2030) integrează rețeaua de localități din România în structura policentrică a U.E., în conexiune cu rețeaua de poli majori în sud-estul Europei (potrivit clasificărilor SPESP, ESPON, PlanetCense etc.):

- Poli metropolitani *MEGA (Zone Metropolitane de Creștere Europene)* cu vocație internațională: București, Timișoara, Constanța, Cluj-Napoca, Iași - peste 300 000 de locuitori;

- Poli naționali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arii Funcționale Urbane* și potențial *MEGA* - peste 250 000 de locuitori;

- Poli supraregionali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arii Funcționale Urbane* - între 50 000 – 250 000 de locuitori;

- Poli regionali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arii Funcționale Urbane* - între 50 000 – 250 000 de locuitori;

- Poli regionali *OPUS (Orizont Potențial Urban Strategic)* cu potențial de *Arii Funcționale Urbane* și cu specificitate funcțională, de exemplu: Alba Iulia, Baia Mare, Râmnicu Vâlcea, Sibiu, Suceava, Tulcea;

- Poli subregionali - între 30 000 – 50 000 de locuitori;

- Poli locali – sub 20 000 de locuitori.

Legătura dintre dezvoltarea teritorială policentrică propusă și prioritatea de competitivitate regională și coeziune teritorială se asigură prin:

A. Rețeaua de poli majori:

- deține și exercită competențe la nivel național, transfrontalier, transnațional (rețeaua de zone metropolitane, poli competitivi);
- dezvoltă clustere economice pe baza avantajelor competitive;
- contribuie la configurarea regiunilor pentru schimbare economică;
- stimulează relația urban-rural;
- contribuie la structurarea regiunilor pentru schimbare economică;
- asigură conectarea rețelei de poli majori la nivel intern, transfrontalier și transnațional.

B. Rețeaua de poli urbani, orașe specializate:

- asigură dezvoltarea funcțiunilor specializate;
- asigură valorificarea diversificată și competitivă a capitalului teritorial;
- asigură preluarea presiunilor de dezvoltare asupra polilor majori prin deconcentrarea funcțiunilor la nivel teritorial;
- susține dezvoltarea structurii teritoriale a urbanizării.

Planul Național de Amenajare a Teritoriului (PATN) este suportul dezvoltării complexe și durabile inclusiv al dezvoltării regionale a teritoriului și reprezintă contribuția specifică a țării noastre la dezvoltarea spațiului european și premisa înscrierii în dinamica dezvoltării economico-sociale europene.

Acesta are următoarele roluri:

- stabilește principiile fundamentale care stau la baza dezvoltării și structurării rețelei de localități, criteriile de definire a localităților urbane și rurale, precum și cele pe baza cărora se poate atribui statutul de municipiu sau oraș;
- ierarhizează localitățile existente pe ranguri (0 - III, pentru localitățile urbane și IV - V pentru localitățile rurale) definite ca expresie a importanței actuale și în perspectiva imediată

a fiecărei localități în cadrul rețelei din punct de vedere administrativ, social, economic, cultural etc. în raport cu dimensiunile ariei de influență polarizate și cu nivelul de decizie pe care îl implică în alocarea de resurse;

- reglementează posibilitatea de promovare a acestor localități în rangurile ierarhiei funcționale, stimulându-se competitivitatea între localități, prin crearea posibilităților de trecere a unor localități de la statutul rural la cel urban, de la oraș la municipiu, precum și de la un rang inferior la unul superior, în condițiile satisfacerii indicatorilor stabiliți;
- instituie obligativitatea pentru Guvern și autoritățile publice centrale și locale de a acționa prioritar pentru crearea de dotări cu rol de servire teritorială în zonele lipsite de orașe, pentru sprijinirea și revitalizarea unor zone rurale în care s-au produs scăderi accentuate de populație în perioada 1966 - 1997 și pentru stimularea dezvoltării unor localități din zone care prezintă disfuncționalități de ordin economic, social și de mediu;
- oferă cadrul legal de înființare a zonelor metropolitane constituite prin asociere pe baza parteneriatului voluntar între marile centre urbane (capitala României și municipiile de rangul I) și localitățile urbane și rurale aflate în zona imediată la distanța de până la 30 km între care s-au dezvoltat relații de cooperare pe multiple planuri, în vederea stimulării cooperării intercomunale și a dezvoltării armonioase și echilibrate a acestor teritorii;
- legiferează obligativitatea ca planurile de dezvoltare națională, regionale, inclusiv cele transfrontaliere și de dezvoltare pentru integrare în spațiul european, precum și cele sectoriale să fie elaborate pe baza prevederilor secțiunilor planului de amenajare a teritoriului național.

Chiar dacă Guvernul a adoptat (la propunerea Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului), *Legea turismului* în luna martie a acestui an (clarificând responsabilitățile autorităților publice centrale și ale celor locale implicate în acest domeniu, precum și unele cerințe obligatorii referitoare la calitatea serviciilor oferite turiștilor, la care se adaugă

stabilirea atribuțiilor principale în elaborarea strategiilor și programelor în domeniul turismului, asigurând astfel fluența în derularea măsurilor, programelor și proiectelor de dezvoltare pe termen mediu și lung în turism), România nu deține nici în prezent o strategie națională pentru dezvoltarea turismului (legiferată ca atare prin aprobarea guvernului și a Parlamentului României) care să ofere un cadru legal și concret politicii din domeniul turismului la toate nivelurile (de la cel guvernamental până la cel al autorităților publice locale, ONG-uri și actorilor privați). În absența unui asemenea document național, orice inițiativă din domeniu trebuie să se alinieze deocamdată legislației turistice în vigoare.

O serie de repere sunt furnizate în schimb prin intermediul unor studii de specialitate, precum:

→ *Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național al României 2007 - 2026*, în cadrul căruia sunt prezentate principalele obiective care contribuie la realizarea viziunii propuse în domeniul turismului pentru România, și anume: transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural și cultural care să corespundă standardelor Uniunii Europene privind furnizarea produselor și serviciilor, realizarea unei dezvoltări durabile din punct de vedere al mediului sectorului turistic într-un ritm de dezvoltare superior altor destinații turistice din Europa. Prin strategia propusă se dorește dublarea contribuției turismului la PIB și creșterea de trei ori a veniturilor din turism obținute de autoritățile locale.

Pe plan investițional s-a prevăzut o creștere de 5% a locurilor de cazare pe perioada 2011 - 2016 și de 17% pe perioada 2016 - 2021. De asemenea, sunt prezentate modalitățile în care sunt/pot fi cuprinse într-un proces de interconexiune și interdependență toate componentele planificării turismului, incluzând proiecțiile pieței, formarea profesională, impactul economic și social, asigurarea standardelor și direcțiile de proiectare.

Master Planul pentru Turismul Național al României 2007 - 2026 are ca și țintă transformarea României într-o destinație turistică de calitate pe baza patrimoniului său natural

și cultural, care să corespundă standardelor U.E. privind furnizarea produselor și serviciilor până în 2013. Printre obiectivele specifice ale Master Planului se numără și cele care se adresează, direct sau indirect, zonele urbane:

- asigurarea unei dezvoltări durabile a turismului, într-o manieră în care bogățiile sale de mediu, culturale și de patrimoniu să fie în egală măsură apreciate în prezent și păstrate pentru generațiile viitoare;
 - dezvoltarea și implementarea anuală a planurilor de marketing a destinației turistice, prin colaborarea mediului public cu cel privat;
 - elaborarea permanentă de studii de piață în domeniul turismului;
 - crearea unei rețele de centre de informare turistică;
 - realizarea unei baze de date a produselor, unităților, evenimentelor și serviciilor turistice;
 - mecanisme și subvenții pentru facilitarea investițiilor în turism;
 - dezvoltarea planurilor integrate în domeniul turismului;
 - dezvoltarea sistemului de educație prevocațională și vocațională pentru sectorul hotelier;
 - dezvoltarea stațiunilor de cercetare turistică;
 - extinderea sistemelor de marcare a obiectivelor turistice și introducerea de rute turistice tematice;
 - instruirea și pregătirea muzeelor și monumentelor naționale majore în îmbunătățirea facilităților oferite oaspeților;
 - crearea unei baze de date a evenimentelor culturale pentru a facilita promovarea artelor vizuale și auditive, în special festivaluri tradiționale și evenimente folclorice.
- O serie de studii sectoriale elaborate de către Institutul Național pentru Dezvoltare și Cercetare în Turism: *Studiu privind amenajarea turistică a peșterilor, Strategia de dezvoltare a turismului balnear, Strategia națională de dezvoltare a ecoturismului în România.*

Strategia în domeniul Patrimoniului Cultural Național are la bază ideea că patrimoniul este un factor important pentru păstrarea identității valorilor culturale și

naționale, de dezvoltare durabilă, coeziune și incluziune socială, cu atât mai mult cu cât România a devenit stat membru al Uniunii Europene. Prioritățile generale ale Ministerului Culturii și Cultelor privind Patrimoniul Cultural Național:

☐ Realizarea evaluării și asigurării bunurilor din patrimoniul cultural național prin Inventarierea Patrimoniului Cultural Național reprezintă fundamentul politicilor publice în domeniul patrimoniului și are drept consecințe implicite cunoașterea și creșterea gradului de protecție al patrimoniului.

☐ Codul Patrimoniului Cultural Național va reprezenta sinteza experienței de aproape cinci ani de aplicare a legislației privind protejarea monumentelor istorice și a siturilor arheologice, a patrimoniului cultural național mobil, patrimoniului imaterial, perioade în care legislația existentă a fost modificată și completată, au pus în evidență unele necorelări în definirea unor termeni, denumiri de acte sau documente pe care Ministerul Culturii și Cultelor sau instituțiile sale le emit. Corelarea Codului Patrimoniului Cultural național cu Codul Construcțiilor în domeniul protejării patrimoniului imobil (monumentelor istorice).

☐ Realizarea unui amplu program de popularizare a patrimoniului, cu accent deosebit pe categoriile înscrise în diferitele liste ale UNESCO (patrimoniu imobil și cel imaterial) și europene.

Liniile directoare la nivel național în domeniul ariilor protejate au fost trasate prin Strategia Națională și Planul de Acțiune pentru Conservarea Biodiversității 2010 - 2020 (SNPACB).

Strategia națională ia în considerare cele mai noi documente directive la nivel european cum ar fi "Opțiunile pentru o perspectivă și un obiectiv post-2010 în materie de biodiversitate la nivelul U.E." prin Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor nr. 4

final/19.01.2010. Analiza implementării Strategiei U.E. privind conservarea biodiversității a reliefat o serie de rezultate pozitive, dar și o serie de deficiențe.

Biodiversitatea trebuie să fie integrată în toate politicile sectoriale - planificarea exploatării resurselor naturale, exploatarea pădurilor, planificarea dezvoltării agricole și rurale. Trebuie acordată o atenție deosebită și modului de integrare a conservării în acțiunile de dezvoltare și integrarea problematicii biodiversității, trebuie să pornească de la nivel national, dar să se reflecte și la nivel județean și local.

Prin SNPACB, România își propune pe termen mediu 2010 - 2020, următoarele direcții de acțiune generale:

Direcția de acțiune 1: Stoparea declinului diversității biologice reprezentată de resursele genetice, specii, ecosisteme și peisaj și refacerea sistemelor degradate până în 2020.

Direcția de acțiune 2: Integrarea politicilor privind conservarea biodiversității în toate politicile sectoriale până în 2020.

Direcția de acțiune 3: Promovarea cunoștințelor, practicilor și metodelor inovatoare tradiționale și a tehnologiilor curate ca măsuri de sprijin pentru conservarea biodiversității ca suport al dezvoltării durabile până în 2020.

Direcția de acțiune 4: Îmbunătățirea comunicării și educării în domeniul biodiversității până în 2020.

Pentru îndeplinirea dezideratelor privind conservarea biodiversității și utilizarea durabilă a componentelor sale urmare a analizei contextului general de la nivel național și a amenințărilor la adresa biodiversității, pentru asigurarea conservării „in-situ” și „ex-situ” și pentru împărțirea echitabilă a beneficiilor utilizării resurselor genetice, au fost stabilite următoarele 10 obiective strategice:

A. Dezvoltarea cadrului legal și instituțional general;

B. Asigurarea coerenței și a managementului eficient al rețelei naționale de arii natural protejate;

- C. Asigurarea unei stări de conservare favorabilă pentru speciile protejate;*
- D.Utilizarea durabilă a componentelor diversității biologice*
- E.Conservarea ex-situ;*
- F. Controlul speciilor invasive;*
- G. Accesul la resursele genetice și împărțirea echitabilă a beneficiilor ce decurg din utilizarea acestor resurse;*
- H. Susținerea și promovarea cunoștințelor, practicilor și inovațiilor tradiționale;*
- I. Dezvoltarea cercetării științifice și promovarea transferului de tehnologie;*
- J. Comunicarea, educarea și conștientizarea publicului*

Deziderate de la nivel european privind administrația publică au fost traduse la nivel național prin introducerea în cadrul documentelor de strategie privind spațiul administrativ din România a unor obiective vizând procesul de descentralizare și îmbunătățire a calității serviciilor publice.

Una din principalele carențe ale administrației publice românești a constat în managementul deficitar al instituțiilor publice care a fost în principal unul politic neglijându-se importanța planificării și managementului strategic ca instrumente manageriale.

Provocările perioadei următoare cu privire la reforma continuă și eficientă a administrației publice se leagă de crearea unui serviciu public mai transparent, eficient și eficace, de existența unor inițiative de promovare a unei guvernări deschise și de implicarea societății civile în dezvoltarea unei strategii pentru investițiile locale în vederea creșterii economice și a creării de noi locuri de muncă. Totodată, se poate sublinia necesitatea reformării continue și eficiente a administrației publice din România ținând cont de crearea unui cadru normativ cuprinzând principiile pentru o reglementare eficientă.

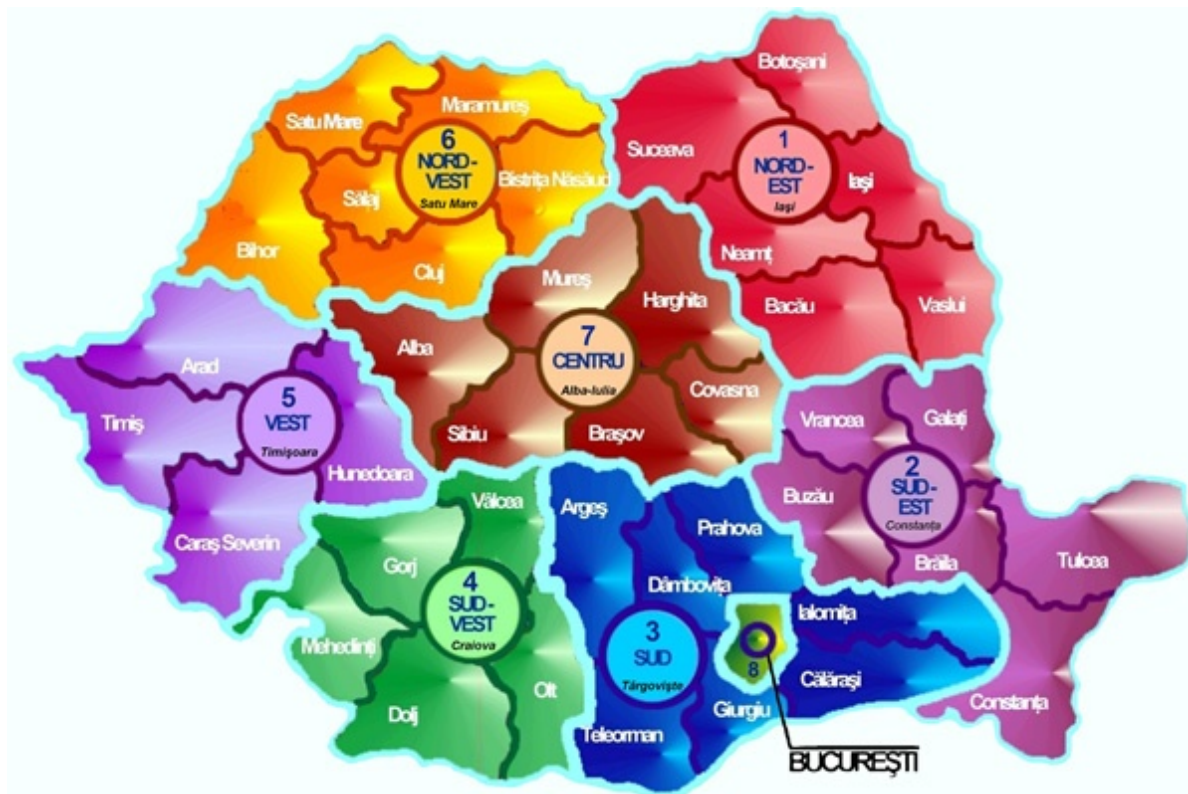
CAPITOLUL III

REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD VEST OLTENIA

3.1 Introducere

În 1998 au fost create opt regiuni de dezvoltare (opt mărimi statistice) prin asocierea consiliilor județene din România, pentru a coordona dezvoltarea regională necesară aderării la Uniunea Europeană. Aceste regiuni nu au personalitate juridică și nici statut administrativ deși ele devin din ce în ce mai semnificative în dezvoltarea regională.

Cadrul legislativ pentru constituirea regiunilor de dezvoltare a fost dat prin legea nr. 151 / 1998, privind dezvoltarea regională în România.

Conform Ordonanței de Urgență nr. 75 / 2001 privind funcționarea Institutului Național de Statistică au fost create opt direcții generale pentru statistică regională, care alături de cele 34 de direcții județene de statistică, au ca scop dezvoltarea statisticii regionale.

Regiunile de dezvoltare coordonează proiecte regionale de infrastructură și au devenit membre ale Comitetului Regiunilor în 2007 când România a aderat la Uniunea Europeană. Regiunile de dezvoltare ale României corespund cu diviziunile de nivel NUTS-II din Uniunea Europeană.

România este împărțită în opt regiuni de dezvoltare, numite după poziția geografică în țară, respective Nord – Vest, Nord – Est, Sud – Vest, Sud – Est, Sud, Vest, Centru, București și Ilfov.

Actele normative cu privire la organizarea statistică a României definesc structurile asimilabile NUTS, după cum urmează:

- Nivel NUTS I: macro - regiuni;
- Nivel NUTS II: 8 regiuni de dezvoltare, cu o populație medie de 2,8 milioane locuitori;
- Nivel NUTS III: 42 județe, care reflectă structura administrativ teritorială a României;
- Nivel NUTS IV: nu se folosește, deoarece nu s-au identificat asocieri de unități teritoriale;
- Nivel NUTS V: 265 municipii și orașe, 2.686 comune, cu 13.092 sate, care reflectă structura administrativ teritorială a României.

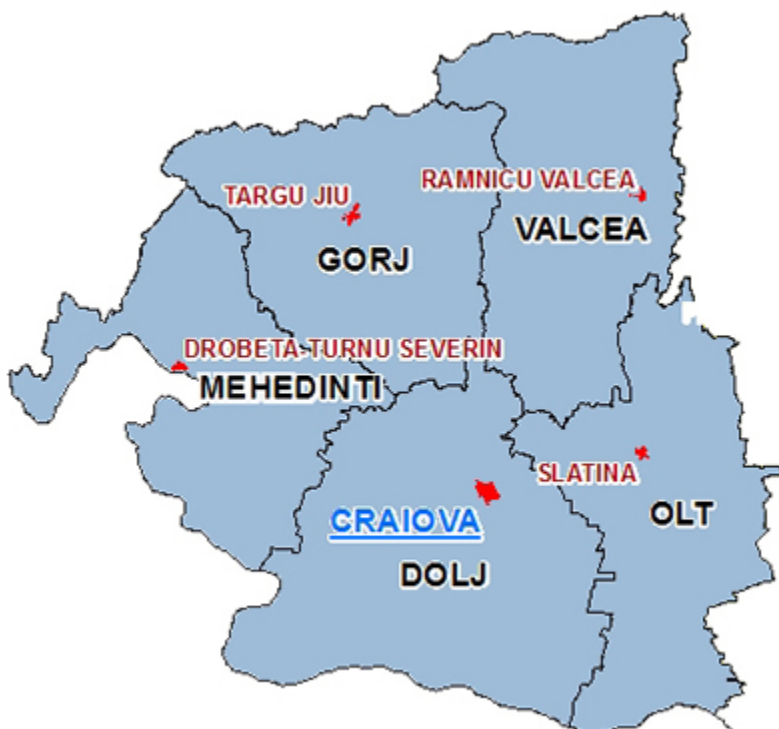

3.2 Regiunea de Dezvoltare Sud – Vest Oltenia

3.2.1 Localizare

Regiunea este situată în zona de sud vest a României și este compusă din cinci județe:

- Dolj
- Gorj
- Mehedinți
- Olt
- Vâlcea.

Regiunea ocupă o suprafață de 29.212 km² ceea ce reprezintă 12,25 % din suprafața totală a României.

Localizarea Regiunii Oltenia este favorabilă în special pentru economie și turism: Carpații și Dunărea formează, în nordul și în sudul regiunii, granițele naturale ale Olteniei. Dunărea reprezintă o resursă regională importantă și urmărește granița cu Bulgaria și Serbia pe o distanță de 417 km. Granița de nord a regiunii este la o distanță de circa 200 km de Timișoara, iar distanța între Craiova și București este de 230 km.

3.2.2 Cadru natural

Oltenia are un capital natural deosebit de divers, fapt care se datorează atât varietății reliefului, care coboară în trepte de la montan în partea de nord până la câmpie în partea de sud, cât și prezenței unor bazine hidrografice majore în regiune - Oltul, Jiul și Dunărea.

Carpații prezintă peisaje unice din punct de vedere al varietății acestora. O diversitate superba a formelor poate fi întâlnită aici, de la creste și văi amintind de vechii ghețari până la fantasticele peisaje ale peșterilor adânci. Întins ca un arc în partea centrală a României, Carpații sunt în mod egal superbi și ospitalieri de-a lungul celor patru anotimpuri. Turiștii pot petrece vacanțe în stațiunile montane, unele din acestea fiind faimoase în toată lumea. Din punct de vedere medical, stațiunile sunt reale farmacii naturale datorită apelor termale pentru tratamente.

De-a lungul lanțurilor sale, Carpații sunt brăzdați de râuri și de văile care adăpostesc aceste râuri, de poieni însorite, de zeci de stațiuni pentru sport sau odihnă. Începând din decembrie și până în martie, pantele lungi din Carpați, protejate împotriva vântului și împotriva avalanșelor periculoase de creste și de pădurile care le înconjoară, sunt acoperite de un strat mare de zăpadă, se transformă în piste de schi alpin, schi fond, schi randonne sau sanie, pornind de la cele de agrement și până la cele mai dificile.

Carpații Meridionali sunt localizați în Regiunea de Dezvoltare Sud Vest pâna la Fluviul Dunarea. Zonele montane ale Olteniei sunt localizate în județele Gorj, Mehedinți și Vâlcea.

În Mehedinți există două lanțuri de munți, munții Cernei și Mehedinți, acoperiți de păduri de stejar și fag, cu vârfuri care ating 1500 m. Această zonă cuprinde un parc național și unul natural. Parcul Național Domogled – Valea Cernei se întinde pe o suprafață de 60.000 ha, între județele Mehedinți, Gorj și Caraș Severin. Parcul Natural Portile de Fier are o suprafață totală de 115.000 ha, în județele Mehedinți și Caraș Severin.

În Vâlcea formele de relief sunt variate. Coboară din nord, de la zona muntoasă, cu altitudini care ajung la peste 2.400 m, reprezentată de Munții Căpățânii (Vf. Ursu – 2.124 m, Vf. Buila - 1.849 m), Munții Lotrului (Vf. Sterpu - 2.142 m, Vf. Mare -2.056 m), Munții Făgărașului (Vf. Suru - 2.283 m, Vf. Ciortea -2.426 m), Muntele Cozia (Vf. Cozia - 1.668 m) – în acești munți fiind localizat Parcul Național Cozia, care ocupă o suprafață de 17.000 ha.

Munții Gorjului de la ast la vest cuprind trei principale lanțuri muntoase. Lanțul Munților Parâng cu cel mai înalt vârf din Oltenia, Parângul Mare (2.519 m), se prezintă sub forma unei creste cu 14 vârfuri, având înălțimi de peste 2.000 m. Lanțul Munților Vâlcan cu cel mai înalt vârf, Vf. Oslea (1.946 m.) și munții Godeanu cu Vf. Gugu (2.291 m.) având cel mai înalt vârf.

În județul Gorj există mai mult de 25 trasee turistice montane pedestre, inclusiv două trasee turistice europene de lung parcurs pedestru (E 3 și E 7), trei zone de practicare a alpinismului (Cheile Sohodolului – Runcu, Cheile Galbenului – Baia de Fier și Cheile Oltetului – Polovragi), cinci zone speologice care reprezintă cel mai mare potențial speologic al României (peste 2000 fenomene carstice), o stațiune de schi (Râncă), alături de zone pentru zbor cu parapanta și deltaplanul, cicloturism și mountain bike, canioning, rafting, 4×4, pescuit sportiv și vânătoare, toate atragând un număr mare de turiști în fiecare an.

Întreaga zonă montană a județului Gorj beneficiază de asistență de specialitate asigurată de către Serviciul Public Județean Salvamont Gorj, una dintre cele mai bune echipe de salvare montană din România.

Programul România – Gorj Turism este cel mai complet și complex program de aventură și turism montan din România, cuprinzând:

- Alpinism și escaladă;
- Speologie: peșteri amenajate sau neamenajate, avene de minus 20 – 150 m;
- Orientare turistică și drumeție montană;
- Canioning pe cascade și în canioane;
- Cicloturism și mountain bike;
- Rafting cu caiace și bărci pneumatice;
- Raliuri și drumeție cu mașini de teren;
- Rapel, funicular, tiroliană, balustradă,

12 luni pe an, individual sau în grup, fără limită de vârstă, durata 1 – 10 zile, organizat sub formă de stagii de pregătire, inițiere, perfecționare, tabără, școală, competiție, program aventură, totul organizat pe nivele de pregătire inițiere, mediu, avansați. Se asigură instructori calificați, tot echipamentul necesar, asistență Salvamont.

În Oltenia se află un tărâm subteran mirific cu sute de peșteri, unele amenajate și deschise turismului, iar altele fiind rezervații naturale sau neexplorate în totalitate. Toate aceste peșteri se află în nordul Olteniei, în județele Gorj, Mehedinți și Vâlcea. Printre cele mai frumoase peșteri putem aminti:

Județul Gorj:

► Peștera Muierilor (lângă Baia de Fier) – monument al naturii care conține originale podoabe (concrețiuni calcaroase) care dau fantezie și splendoare peșterii. Sălile acestei rezervații speologice au nume sugestive: „Sala liliecilor” (adăpostește numeroase colonii de lilieci), „Galeria ursilor” (unde s-au găsit oseminte ale ursului de caverna) sau Sala Minunilor.

A servit ca locuință oamenilor încă din paleoliticul mijlociu. Numele ei aminteste de faptul ca ea a servit drept adăpost femeilor și copiilor în epoca migrației popoarelor. Peștera este electrificată, are un circuit vizitabil accesibil tuturor, este deschisă tot timpul anului și este deservită de ghizi.

► Peștera Polovragi (în Cheile Oltetului) – este una dintre cele mai lungi peșteri din România, explorarea ei nu a fost încă finalizată, galeriile fosile sau active formează un adevărat labirint, atractiv atât pentru simplul vizitator, cât și pentru speologul experimentat.

O veche legendă spune că aici trăiește Zamolxe, zeul dacilor și că picăturile care se preling din țințurii de piatră nu ar fi altceva decât lacrimile vărsate de zeu după cucerirea

Daciei de către romani. Peștera este electrificată, are un circuit vizitabil accesibil tuturor, este deschisă tot timpul anului și este deservită de ghizi. În galeriile active se poate practica în condiții foarte bune explorarea subacvatică sau scufundările de agrement.

- ▶ Peștera Cloșani (la 433 m altitudine) – la poalele Munților Mehedinți, cu lacuri, faună cavernicolă bogată, numeroase concrețiuni calcaroase, ușor accesibilă.
- ▶ Peștera Cioaca cu Brebeni – în nord - estul Munților Mehedinți, cu un decor de mare valoare;
- ▶ Peștera Gura Plaiului – lângă Tismana, rezervație speologică și monument al naturii;
- ▶ Avenul Bidăroaia din Bordul Roșu, situat în bazinul superior al Sohodolului, are o adâncime de minus 118 m cu cea mai mare verticală de 40 m și apoi cu o deosebită dezvoltare

către suprafață de circa 85 m pe 5 etaje în cascadă, bogate în formațiuni de o frumusețe neasemuită;

► Avenul din fața lacului situat în bazinul inferior al Sohodolului, are o adâncime de minus 20 m și o deosebită dezvoltare pe orizontală de circa 50 m cu minunate concrețiuni calcaroase;

► Avenul Clocoticiul din Cârca Păratăilor situat în partea superioară a Cheilor Gropului, are o adâncime de minus 149 m și este unul dintre cele mai mari din România.

Județul Mehedinți:

► Pestera Topolnița (la 31 km nord de Drobeta Turnu Severin, lângă localitatea Cireșu) - una dintre cele mai mari peșteri din România (peste 11 km exploatați). Galeriile sunt dispuse pe mai multe etaje, la intersecția cărora se află săli uriașe. Conține numeroase lacuri și formațiuni carstice spectaculoase care sporesc frumusețea peșterii. Este rezervație speologică, declarată monument al naturii;

► Peștera lui Epuran (lângă localitatea Jupânești în Podișul Mehedinți, puțin la nord de Topolnița) – cu numeroase săli de dimensiuni impunătoare și cu denumiri sugestive: „Sala Urșilor”, „Galeria Comorilor”, „Sala cavourilor”, „Galeria cu bazine” (cu excepționala „Feerie a apelor”);

► Peștera Izverna – excepțională pentru scufundări subacvatice, accesibilă atât pe galeria activă, cât și pe cea fosilă;

► Peștera Gura Ponicevei (în zona lacului Porțile de Fier I și a defileului de la Cazanele Mari) cu numeroase galerii largi, etajate, conține enorme blocuri de prăbușire, resturi scheletice ale ursului de cavernă, rezervație speologică;

► Bulba (la 4 km sud - vest de Baia de Arama) formată dintr-o rețea de galerii dispuse pe 3 niveluri, greu accesibilă.

Județul Vâlcea:

► Peștera Liliecilor are o lungime de 250 m este electrificată în întregime, punctul de plecare fiind de la Mănăstirea Bistrița.

3.2.3 Scurt istoric

În cea de a doua jumătate a primului secol î. Ch. popoarele getice și dacice, care locuiau în Oltenia au creat un regat a cărui putere împiedica expansiunea Imperiului Roman în sud - estul Europei. Regele Decebal, urcat pe tron în anul 87 d. Ch., a creat un stat puternic care reprezenta o amenințare pentru Imperiul Roman. Decebal era un stralucit om politic: diplomat rafinat și strateg militar abil, a provocat numeroase înfrângeri armatelor Imperiului Roman, obligându-l pe Împăratul Domitian să încheie tratatul de pace din anul 89 d. Ch.

Totusi, în anii următori, Împăratul Traian, succesor al lui Domitian la tron, a reluat ostilitățile contra dacilor. În urma a două campanii militare victorioase (101 - 102 și 105 - 106 d. Ch.), descrise pe basoreliefurile realizate pe coloana lui Traian de la Roma, Traian a reușit să colonizeze Dacia, care devine, astfel, o provincie a Imperiului Roman. Dacia a fost ultima

provincie anexată la Imperiul Roman, cât și prima din care romanii s-au retras în anul 271 d. Ch.

În următoarele secole, domnii pământeni rezistă invaziilor hune și tătare, aflându-se sub protecția suveranilor maghiari, menținându-și, totuși, o relativă independență prin constituirea Voievodatelor. Latina rămâne, în continuare, limba vorbită de către popor. În Evul Mediu teritoriul Olteniei aflat sub suveranitatea domnitorului Valahiei, regiune care reunea Oltenia și Muntenia, este ținta a numeroase atacuri ale armatelor Imperiului Otoman, Valahia fiind forțată să recunoască suveranitatea otomană. În anul 1600, Domnitorul Mihai Viteazu înfăptuiește prima unire politică a României, unificând Transilvania, Moldova și Valahia într-un singur stat. Mihai Viteazu moare asasinat în anul 1601.

Oltenia se regăsește apoi în mijlocul conflictelor dintre Imperiul Otoman și cel Austro – Ungar: în 1718, în urma păcii de la Passarowitz, regiunea fiind anexată la Imperiul Habsburgic, dar în 1739 fiind restituită Principatelor Române. În 1800 și 1801 incursiunile din ce în ce mai dese ale turcilor trec prin foc și sabie orașele Olteniei, regiunea fiind în 1813 lovită de o epidemie de ciumă teribilă.

În 1821 Tudor Vladimirescu, în încercarea de recucerire a independenței Principatelor Române din mâna turcilor, conduce o revoluție populară care eliberează de sub jugul otoman, una câte una, toate orașele Olteniei. Aceasta marchează începutul istoriei moderne a României, anunțând revoluția din 1848 și unificarea Principatelor Române formându-se, astfel, România Mare.

3.2.4 Stațiuni balneoclimaterice

Într-o țară posedând o treime din sursele de ape minerale din Europa, românii sunt mari consumatori și amatori de ape minerale. Cea mai mare parte a apelor sunt utilizate mai cu seamă în scopuri terapeutice. Virtuțile lor terapeutice se datorează conținutului important și complex de săruri și temperaturii lor.

Sursele de ape minerale de pe Valea Oltului - Călimănești și Căciulata sunt menționate de istoricii campaniilor de arme romane în Dacia. În epoca modernă, acestea aveau – încă din 1860 – o reputație la scară europeană: îmbuteliate și transportate la Paris, erau foarte apreciate de Împăratul Napoleon al III-lea, care obișnuia să bea frecvent aceste ape minerale pe care le considera comparabile cu cele din Franța (Chapelle, Eaux-Bonnes și Châtelguyon). În 1893 apele de aici au primit medalia de aur la Expoziția Internațională de Alimentație și Ape Minerale de la Bruxelles.

Apele minerale de la Călimănești și Căciulata au indicații terapeutice în afecțiuni ale aparatului digestiv, rinichi, afecțiuni hepato - biliare, reumatism, tulburări metabolice și de nutriție, maladii neurologice, dermatologice, endocrine etc. Există aici aproximativ 4.500 locuri de cazare în hoteluri și vile de una, două, trei și patru stele. La Cozia, serviciile medicale sunt legate direct de hoteluri care au propria bază de tratament.

Punctele de atracție sunt reprezentate de piscinele acoperite sau deschise, cu ape termale, tenis, canotaj, pescuit, excursiile montane și monumentele istorice, arhitectura din împrejurimi. În jurul stațiunii există o impresionantă densitate de monumente și mănăstiri: Schitul Ostrov (1520), pe o insulă a Oltului, în fața stațiunii, ruinele castrului roman Arutela, Schitul Turnu (1676), Schitul Berislăvești (1754), Schitul Scăuieni (sfârșitul secolului al XVII-lea), Mănăstirea Cozia (1387), Mănăstirea Stânișoara (1747).

Supranumită și „Izvoarele de Aur”, stațiunea Baile Olănești este amplasată la o altitudine de 450 m, de o parte și de alta a Pârâului Olănești, afluent al Oltului, într-o depresiune intracolinară a Carpaților Meridionali, la 18 km de Râmnicu Vâlcea. Stațiunea are un climat continental, cu ierni blânde și veri răcoroase, cu o medie anuală a temperaturii de 9°C. Factorii de cură sunt reprezentați de apele minerale iodurate, bromurate, sodice, calcice, sulfuroase și clorurate, unele hipotone, iar altele izotone.

Apele minerale de la Olănești erau cunoscute și folosite încă din 1760. În 1873 au fost trimise mostre de ape minerale de la Olănești la expoziția internațională de la Viena unde au fost premiate cu medalia de aur, alături de celebrele ape din Baden – Baden, Karlovy-Vary, Aix les Bains. Ca urmare a renumelui dobândit de apele minerale de aici, în 1905 la Olănești a început construcția unui sanatoriu numit „Hotelul Băilor”.

Băile Govora, la 20 km sud - vest de Râmnicu Vâlcea este o stațiune recomandată pentru afecțiuni respiratorii și reumatismale. Stațiunea prezintă o îmbinare fericită a apelor tămăduitoare cu un cadru natural deosebit, cu soare nu tocmai fierbinte, cu pădurea care curăță și ozonifică aerul, băi de aer și soare în condiții minunate pentru recreerea și tratarea celor ce vin aici.

Băile Govora este singura stațiune din România unde raportul dintre aeroionii negativi și cei pozitivi este egal cu 1. Acest raport confirmă faptul că aerul atmosferic, alături de tratamentul medical, contribuie la vindecarea afecțiunilor respiratorii situând, din acest punct de vedere, pe locul întâi pe țară acest așezământ balnear.

Caracteristic pentru întreaga zonă este prezența apelor minerale care constituie factorii naturali de bază în tratamentul unor boli. Govora este una din cele mai bogate stațiuni în ape iodurate și bromurate din Europa. Este unica stațiune din țară în care se află ape minerale cu o compoziție chimică diferențiată ca: ape sărate iodurate bromurate, ape sărate sulfuroase foarte concentrate, izvoare crenoterapie cu ape hipotone sulfuroase bicarbonate, sodice, calcice și magneziene.

Apele minerale au fost descoperite în anul 1874 și au fost folosite în scop terapeutic prima oară în 1879 la recomandarea medicului militar Zorileanu. În 1887 au început lucrări de săpare și de captare a izvoarelor de la Govora și s-a construit un stabiliment de băi cu 29 de cabine și două bazine. Între 1911 -1914 s-au construit Hotel Palace, Pavilionul Central de Băi, Cazinoul. Obiectivele turistice din stațiune: colecția de arheologie și artă „Gheorghe Petre”

(arheologie, artă feudală, numismatică), Mănăstirea Govora, (sec. XIV) unde în 1640 s-a tipărit „Pravila de la Govora”, prima carte de legi în limba română.

Ocele Mari, localitate cunoscută încă de pe vremea romanilor, situată la 12 km de Râmnicu Vâlcea, este apreciată ca o stațiune recunoscută pentru băile sale de sare concentrată. Stațiunea dispune de un parc și o plajă situate pe malul unui lac sărat, 3 campinguri cu 209 locuri, cu pavilion pentru băi.

3.2.5 Stațiuni montane

Stațiunea Voineasa – stațiune de odihnă și tratament de importanță națională, deschisă în toate anotimpurile, situată în partea centrală sudică a României, la capătul sudic al Munților Lotru (Carpații Meridionali), pe valea râului Lotru, la o altitudine de 600 -800 m, la 60 km NV de municipiul Râmnicu-Vâlcea (reședința județului Vâlcea) de care este legată printr-un drum modernizat.

Climatul intramontan cu veri răcoroase (temperatura medie a lunii iulie este de 14°C) și ierni reci (temperatura medie din ianuarie este de -7°C). Precipitațiile anuale sunt în total de aproximativ 800 mm. Principalul factor terapeutic este climatul tonic - excitant cu aer curat, fără praf și alergeni, puternic ionizat, bogat în aerosoli ionizați și ozonizați și radiații ultraviolete. Recomandat pentru vacanțe și pentru tratamentul neuro-asteniilor, organismului slăbit, suprasolicitare fizică și intelectuală, anemii secundare etc.

La o altitudine de 1330 m, la 23 km de Voineasa, într-un decor pitoresc pe malul lacului Vidra, se află stațiunea în curs de amenajare Vidra.

Stațiunea situată la jumătatea distanței dintre localitățile Voineasa și Obârșia Lotrului, dispune de 5 vile moderne, a câte zece camere fiecare, 3 hoteluri a câte 22 locuri fiecare, restaurant, sală de sport, telescaun și baby - schi. Stațiunea este deschisă atât în sezonul rece, cât și în cel cald.

Obârșia Lotrului, situată la 40 km de Voineasa, la o altitudine de 1350 m, este un important complex turistic montan, alcătuit din vechea cabană turistică, căsuțe, bungalow-uri, o unitate de alimentație, parcare, posibilități de campare în perioada sezonului cald, stație meteorologică și câteva cantoane turistice.

Situată în marele cot al Lotrului, reprezintă o importantă răscruce de drumuri turistice, aflându-se pe traseul ce leagă județul Vâlcea de Gorj, prin Rânca.

Rânca, perla Parângului - situata pe unul dintre platourile Munților Parâng, la 18 km de orașul Novaci și 63 km depărtare de Târgu Jiu, localitatea gorjana Rânca a cunoscut în ultimii ani o dezvoltare rapidă. După ce în urmă cu patru ani a fost montată o instalație de teleschi, una dintre cele două pârtii are acum și nocturna.

Prin vilele și casele de odihnă construite în ultimii ani, hotelurile și pensiunile de 2 până la 4 stele, Rânca a fost transformată într-un adevărat oraș - stațiune. Fiind declarată ca având cel mai mare potențial turistic de iarnă nevalorificat din România, stațiunea deține un domeniu schiabil imens situat între altitudinea de 1600 m și până la 2100 m. Nu lipsesc nici posibilitățile de agrement, precum plimbarile cu snow - mobile, ATV-uri și mașini de teren. Stațiunea este în continuă dezvoltare, numărul de spații de cazare și alimentație publică crescând de la an la an.

Chiar dacă nu are un istoric îndelungat, Rânca se poate mândri cu cea mai modernă stație de salvamont din țară. Salvamontiștii sunt organizați în patru echipe a câte 6 persoane, una pentru fiecare masiv, adică Vulcan, Parâng și Godeanu, a patra fiind una de intervenție, în caz de accidente. Baza de salvamont este dotată cu cabinet medical, punct de informare turistică, sală radio, bucătărie, sală de mese, dormitoare.

La Rânca se poate ajunge cu mașina dinspre Târgu Jiu sau Râmnicu Vâlcea până în orașul Novaci de unde se urcă spre nord pe drumul național DN 67 C sau dinspre Petroșani pe DN 7 A până la intersecția cu DN 67 C unde se face la dreapta spre Rânca.

Zapada abundenta de pe parcursul anului, precum și peisajele de un pitoresc deosebit, recomanda Rânca drept un important punct de reper al turismului regional.

Surse: www.adroltenia.ro, www.gorj-turism.eu

CAPITOLUL IV
JUDEȚUL VÂLCEA

4.1 Localizare, accesibilitate și structură administrativă

Județul Vâlcea se află în partea central - sudică a României și se întinde de-a lungul bazinului mijlociu al râului Olt, fiind înconjurat de Munții Cozia la est și Culmea Căpățânii în vest.

Județul are o suprafață de 5,765 km², ceea ce reprezintă 2,4 % din suprafața totală a României. Reședința județului este municipiul Râmnicu Vâlcea, situat la confluența râurilor Olt și Olănești, la poalele dealurilor Capela, Petrișor și Cetățuia

Căi de acces:

E 81 București – Pitești – Rm. Vâlcea – Sibiu

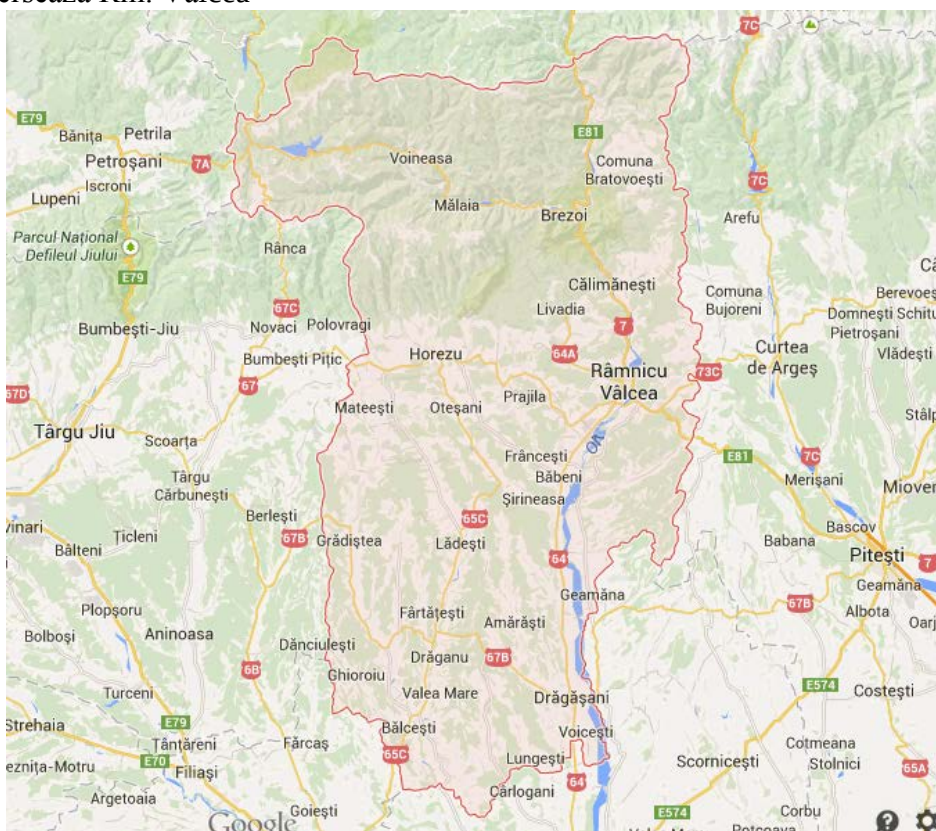
DN 64 Caracal – Rm. Vâlcea

DN 64 A Rm. Vâlcea – Băile Olănești

DN 65 C Craiova – Horezu

DN 67 B Tg. Jiu – Drăgășeni - Pitești

DN 7 traversează Rm. Vâlcea

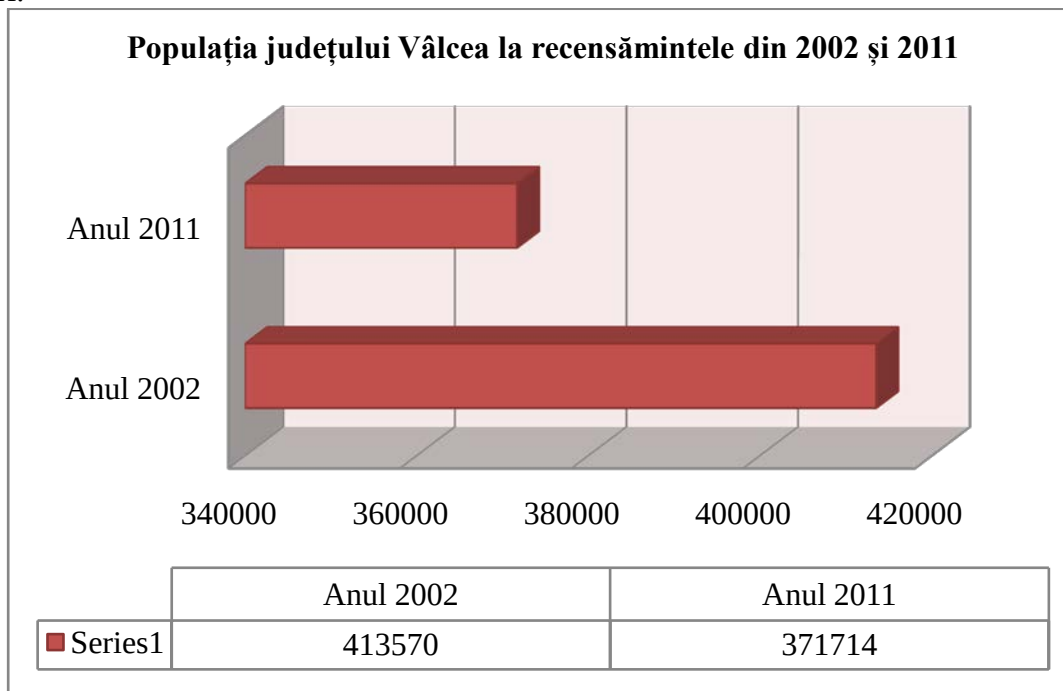

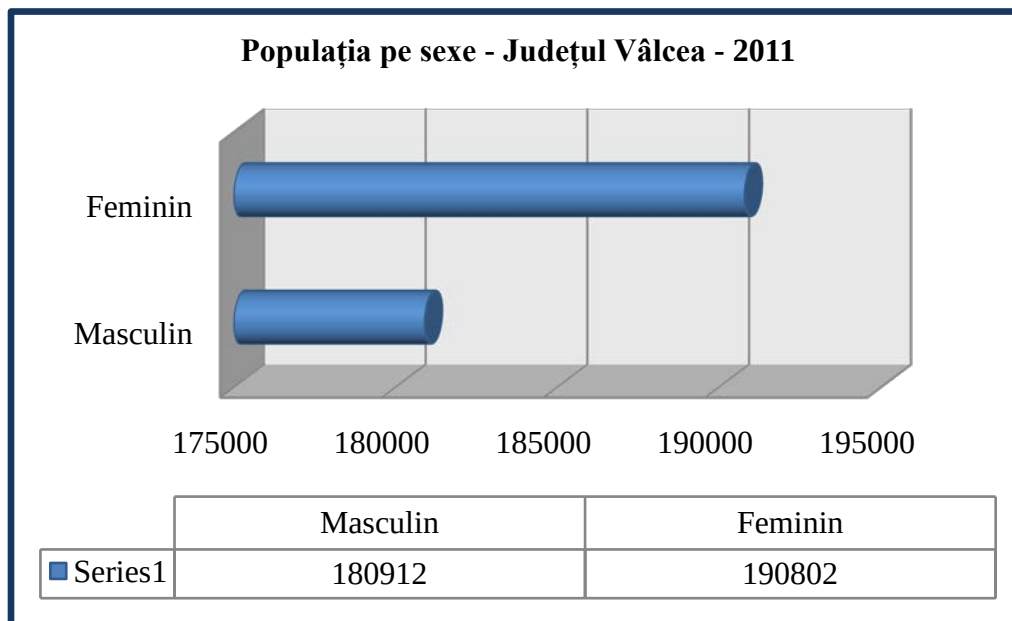

Structura administrativă a județului Vâlcea:

- Municipii: Râmnicu Vâlcea, Drăgășani;
- Orașe: Horezu, Băile Olănești, Băile Govora, Călimănești, Ocnele Mari, Brezoi, Bălcești, Băbeni, Berbești;
- Comune: 78.

Populația județului Vâlcea, conform datelor recensământului din 2011, este de 371.714 locuitori, în scădere față de recensământul din 2002 când populația a fost de 413.247 locuitori.

4.2 Cadrul natural

Prin așezarea sa geografică, județul Vâlcea beneficiază de aproape toate formele majore de relief: munți, dealuri subcarpatice, podiș și lunci cu aspect de câmpie, dispuse în trepte de la nord la sud, întregite de defileele ale Oltului și Lotrului, străjuite de munții Cozia, Căpățâni, Făgăraș, Lotru și Parâng. Aici, între masivele de munți, se află una din cele mai mari depresiuni intramontane din județ, cunoscută sub numele de *Țara Loviștei*.

Două treimi din suprafața județului sunt ocupate de Podișul Getic și Subcarpații Getici, cu altitudini între 400 – 800 m.

Râul Olt străbate județul pe o distanță de 135 km, primind apele a numeroși afluenți din care cel mai important este Lotrul. Acest bazin hidrografic, care se află în partea dreaptă a Oltului, cuprinde aproape toată suprafața județului. Această rețea hidrografică este întregită de numeroase lacuri: Gâlcescu, Zănoaga Mare, Iezerul Latoriței (lacuri glaciare), Vidra, Brădet, Cornet, Călimănești, Dăești, Râmnicu Vâlcea, Râureni, Govora, Slăvitești, Ionești Zăvideni Drăgășeni (lacuri artificiale pe Lotru și Olt pentru hidrocentrale) și lacurile sărate de la Ocnele mari.

Munții cu vaste *păduri de conifere și foioase* unde trăiesc urși, capre negre, cerbi, căprioare. De asemenea pășuni alpine unde *oieritul* este ocupația ancestrală a oamenilor locului.

Către dealuri, plantațiile pomicole oferă fructe: mere, pere, prune, nuci, cireși, vișini. Din prelucrarea prunelor, în județ se produce țuca de Horezu și țuca de Vâlcea. Tot pe dealuri, mai spre sudul județului, se cultivă viță de vie din care se produc vinurile de Drăgășani.

Spre granița de sud a județului, câmpia asigură terenuri fertile practicării agriculturii, cultivându-se cerealele (grâu, secară, porumb) sau culturi tehnice.

Bogăția județului Vâlcea este întregită de importante resurse minerale, importante atât pentru economia județului cât și pentru economia națională. De la Cataractele Lotrului, lângă Voineasa, se exploatează mică, pegmatite de cuarț și fedspat; calcar de la cariera Bistrița din comuna Costești: sare (clorură de natriu) de la ocnele Mari, cărbune brun de la Berbești, Alunu, Copăcenii, țitei și gaze naturale de la Băbeni Mădulari, Făurești, izvoare de ape minerale de la Călimănești, Băile Olănești, Băile Govora, hidrocentrale (17 la număr).

Județul Vâlcea ascunde numeroase resurse minerale, inclusiv petrol, gaze naturale, sare, precum și ape minerale recunoscute pentru proprietățile lor curative: afecțiuni ale aparatului digestiv, diabet, guta, afecțiuni ale aparatului renal, afecțiuni dermatologice, afecțiuni reumatismale.

Clima județului este temperat - continentală, cu slabe influențe mediteraneene.

Valea Oltului și Schitul Cozia Veche

4.3 Profilul economic

Principalele ramuri economice ale județului Vâlcea sunt agricultura, industria chimică, industria lemnului, industria alimentară etc. Industria chimică este reprezentată de fabrici și combinate precum Oltchim, Uzinele Sodice Govora, ambele aflate la distanță de 10 km față de Râmnicu Vâlcea. Industria energetică: hidrocentrale construite de-a lungul râurilor Olt, și Lotru (Barajul Lotru - Ciunget). Industria lemnului este prezentă la Râmnicu Vâlcea și Brezoi. Industria morăritului și panificației reprezentată de firmele Boromir și Vel Pitar. Industria cărnii reprezentată de Fabrica de Carne Diana. Industria de vinificație – Drăgășani. Industria alimentară, conserve din legume și fructe, bere (Râmnicu Vâlcea).

Profilul industrial al județului este în principal bazat:

- industria chimică;
- industria alimentară;
- exploatarea cărbunelui, petrolului și sării;
- prelucrarea lemnului;
- industria ușoară;
- industria textilă.

4.4 Turismul

În județul Vâlcea se pot delimita patru zone mari de interes turistic deja consacrate, respectiv:

- turismul montan;
- stațiunile balneoclimaterice;
- turismul cultural și monahal;
- agroturismul.

Acestora le putem adăuga încă o destinație turistică - turismul sportiv și de agrement (vânătoarea și pescuitul).

Ținuturile mirifice, de basm și de legendă, cu un pitoresc fără seamăn cu care bunul Dumnezeu a înzestrat județul Vâlcea, au favorizat dezvoltarea turismului, prin punerea în valoare a acestui tezaur de nepretuit.

Zona montană, reprezentând o treime din suprafața județului, oferă atracții formidabile: chei, cascade, peșteri, peste 80 trasee marcate și întreținute, posibilitatea practicării alpinismului, schiului, pescuitului și vânătorii sportive, precum și numeroase puncte belvedere. Turismul montan beneficiază de condiții deosebite de cazare și petrecere a vacanțelor în stațiunile de acum celebre, Voineasa și Vidra.

În cadrul grupei montane Parâng - Cindrel se înscrie pitoreasca Vale a Lotrului, aflată între Munții Lotrului (2244 m) și Munții Latoriței (2.063m). Se impun privirii peisaje alpine deosebite: forme glaciare sălbatice, asemănătoare cu cele din Alpi, defileul și cataractele Lotrului, lacurile glaciare din apropierea Obârșiei Lotrului, lacurile de la Galbenu și Petrimanu.

Armonia teritoriului, priveliștile de o rară frumusețe din defileele Oltului, Lotrului, Lotrișorului și Bistriței, salba de lacuri de acumulare, dintre care amintim Brădișorul și Vidra, pârtiile de schi și traseele turistice, toate la un loc fac ca turistul să se simtă bine și să revină în aceste locuri.

Zona montană a județului Vâlcea cuprinde de fapt patru perimetre oarecum distincte:

- Stațiunile de pe Valea Lotrului: Voineasa, Vidra, Obârșia Lotrului;
- Țara Loviștei din stînga Oltului, pe culoarul Curtea de Argeș, Suici, Perișani, Căineni;
- Parcul Național Cozia;
- Zona Munților Căpățânii.

Fiecare dintre aceste patru perimetre are probleme specifice care pot fi însă rezolvate pe termen mediu, astfel încât resursele turistice naturale și antropice de care dispun să poată fi puse în valoare prin activități de turism.

Resursele hidrotermale

Numeroasele izvoare de ape minerale și calității lor curative sunt recunoscute de medicii și turiștii români și străini ca fiind tămăduitoare a celor mai diverse afecțiuni, făcând de secole adevărate minuni.

Bogăția de izvoare de ape minerale care abundă unele zone geografice și peisajul pitoresc pe care-l scaldă se etalează cu măreție în stațiunile balneoclimaterice de renume ale județului Vâlcea: Călimănești - Căciulata, Băile Olănești, Băile Govora, Ocnele Mari - Ocnița, cunoscute nu numai în Europa, ci în întreaga lume, cu o carte de vizită impresionantă.

Toate aceste resurse cu care este înzestrat județul Vâlcea au favorizat dezvoltarea turismului, în principal turismul balnear.

Rezervațiile naturale

Rezervațiile naturale din Munții Coziei, Munții Buila - Vânturarița și Munții Căpățâanii, constituie o altă componentă de mare importanță a resurselor turistice naturale, cea mai reprezentativă fiind Parcul Național Cozia. Acesta se întinde pe o suprafață de 17.000 ha și include spații importante din Masivul Cozia și din nord - vestul Munților Căpățâanii. Parcul reprezintă o arie cu o valoare peisagistică deosebită, în care mediul natural nu a suferit modificări însemnate și în care se menține un echilibru între factorii de mediu și activitatea umană.

Sunt ocrotite, ca monumente ale naturii, o serie de specii rare din flora și fauna României, precum: iedera albă, floarea de colț, laleaua pestriță, râsul, capra neagră, cerbul, cocoșul de munte.

În cadrul grupeii montane Parâng - Cindrel întâlnim peisaje alpine deosebite: forme glaciare sălbatice, asemănătoare cu cele din Alpi, defileul și cataractele Lotrului, lacurile glaciare din apropierea Obârșiei Lotrului, lacurile de la Galbenu și Petrimanu.

Renumite sunt și frumoasele stațiuni montate de pe Valea Lotrului, respectiv Voineasa, Vidra și Obârșia Lotrului.

Resursele turistice antropice

Resursele turistice antropice prezintă un binemeritat interes, cuprinzând:

- monumente arheologice;
- situri arheologice;
- monumente, ansambluri și rezervații de arhitectură;
- monumente și ansambluri memoriale;
- așezări și vestigii istorice și culturale de mare preț.

Dintre acestea, cele mai reprezentative sunt:

■ Episcopia Râmnicului care cuprinde un important complex arhitectonic construit în secolele XVII - XIX, în stil bizantin și în stilul realismului italian, fiind încadrată pe lista monumentelor istorice în grupa valorilor naționale, reprezentative pentru România. Renașterea spirituală se întregeste în mod fericit cu tipografia de limbă română înființată în anul 1705 pe lângă Episcopia Râmnicului, din inițiativa lui Antim Ivireanul, ocrotitorul Râmnicului, județul Vâlcea transformându-se într-un centru de iradiere a culturii creștine, atât în țară, cât și în sud - estul Europei.

■ Salba de mănăstiri și biserici din județul Vâlcea construite de voievozii munteni alcătuiesc un serios motiv de mândrie locală, de un excepțional interes național și internațional. Mulțimea mănăstirilor, bisericilor și schiturilor existente se constituie în tot atâtea mărturii ale credinței și evlaviei noastre străbune, cu puternice conotații asupra istoriei naționale, ca și asupra puterilor creatoare ale poporului român. Mărturie sunt cele 13

mănăstiri, 272 biserici și 22 schituri - zestre patrimonială de valoare impresionantă și emoționantă, care situează județul Vâlcea pe locul al II - lea în țară în privința așezămintelor monahale.

Mănăstire Cozia, ctitorie a lui Mircea cel Bătrân, mănăstirile *Govora*, *Arnota*, *Surpate*, *Dintr-un Lemn*, *Turnu*, *Stănișoara*, *Frăsinei*, *Ostrov*, *Berislăvești*, *Cornet*, multe dintre aceste așezări și vestigii istorice fiind considerate unicat.

Ansamblul mănăstiresc Horezu - ctitorie de excepție a lui Constantin Brâncoveanu, a fost cuprins încă din anul 1993 ca monument istoric, în lista patrimoniului mondial cultural - UNESCO.

Acestora li se adaugă bisericile și schiturile ce datează din secolele XVI - XIX: *Schitul Igheaburi (1640-1826)* din comuna Stoenești, *Schitul Iezer- secolul XVII*, localitatea Cheia - Olănești, *Schitul Dobrușa*, din comuna Ștefănești, *Schitul Sf. Ioan de sub piatră - 1602*, *Cozia Veche*, *Schiturile Pahomie* și *Bradul* din localitatea Olănești.

■ Valoarea deosebită a zestrei patrimoniale este conferită și de componentele arheologice - situri, monumente și rezervații arheologice. În categoria acestora putem aminti cetatea dacică de la Buridava și Castrul Roman de la Arutela, situat pe celebra „Cale a lui Traian”, Castrul Roman „La Canton”- situat în comuna Dăești și Castrul de la Titești - Perișani, acestea datând din primele secole ale mileniului I, monumente și ansambluri memoriale (Casa Memorială Anton Pann, Cimitirul Eroilor din Primul Război Mondial, Crucea Mișeilor, Monumentul Domnitorului Barbu Știrbei, Statuia lui Mircea cel Bătrân, toate din Râmnicu Vâlcea, Monumentul Eteriștilor și Pandurilor din Drăgășani, Monumentul Eroilor din Brezoi etc), monumente, ansambluri și rezervații de arhitectură (zone istorice urbane în localitățile Râmnicu Vâlcea, Horezu, Călimănești, Bălcești, Costești, Vaideeni, iar satul Miloștea din comuna Slătioara în întregime) elemente etnografice și de artă populară,

respectiv monumente, muzee în aer liber (Muzeul Satului de la Bujoreni, Culele Măldărești), și de splendida arhitectură de cult, reprezentativă pentru evul mediu românesc.

■ Muzeele, o altă resursă turistică antropică de importanță deosebită, amenajate în 16 unități de profil în întregul județ. Cel mai valoros tezaur muzeistic se găsește la *Muzeul Județean de Istorie din municipiul Râmnicu Vâlcea*, care dispune de un inestimabil patrimoniu. Sunt adunate și expuse aici aproape 50.000 mărturii care vorbesc despre existența neamului românesc din cele mai vechi timpuri și până în zilele noastre.

Un real interes îl reprezintă și celelalte unități muzeale:

-Memorialul „Nicolae Bălcescu” din comuna care poartă numele ilustrului cărturar și revoluționar de la 1848;

-Muzeul de Artă Râmnicu Vâlcea, Complexul Muzeal „Gheorghe Magheru” de la Troianu, Casa Memorială „Anton Pann”, Colecția de arheologie Bujoreni, Colecția „Inățești”, toate în Râmnicu Vâlcea;

-Muzeul de arheologie și artă bisericească „Gheorghe Petre” –Govora;

-Muzeul Viei și Vinului și Expoziția „Gib I. Mihăescu” din Drăgășani;

-Complexul Muzeistic Măldărești;

-Colecția „Gh. D. Anghel” și Peștera Liliecilor - Bistrița, din comuna Costești;

-Expoziția de arheologie de la Ocnele Mari

4.5 Scurt istoric

Materialele arheologice, informațiile marilor învățați ai lumii antice, vestigiile și monumentele istorice atestă în județul Vâlcea primele urme ale existenței umane încă din paleolitic, iar descoperirile de la Bugiulești (comuna Tetoiu) transformă județul într-unul cu cele mai vechi urme de viață și locuire umană.

Prima mențiune a județului Vâlcea apare pe data de 8 ianuarie 1392 în Cronicile Mănăstirii Cozia, unde Hrisovul semnat de domnitorul Țării Românești, Mircea cel Bătrân, este încă păstrat.

Perioada neolitică este prezentă prin descoperirile de la Bârsești, Căzănești, Govora - sat, Orlești, Valea Răii etc.

Epoca bronzului este ilustrată prin descoperirile de la Boișoara, Bârsești, Buleta, Căzănești, Drăgășani, Goranu, Govora - sat, Lădești, Ocnele Mari, Orlești, Râmnicu Vâlcea, Râureni, Sacoti, Scundu, Ștefănești, Valea Răii, Vlădești, Voicesti etc., puncte și situri arheologice care caracterizează o perioadă înfloritoare în viața comunităților umane din această zonă, locuri unde agricultura și exploatarea solului și subsolului cunoscuseră o puternică dezvoltare.

Epoca fierului, când se formează elementul etno - cultural traco – daco - getic, este reprezentată prin numeroase vestigii arheologice descoperite la: Căzănești, Costești - Ferigile, Bârsești, Govora - sat, Ocnele Mari, Oteșani, Valea lui Stan, Râureni etc. În această perioadă, o mare dezvoltare cunosc cetățile dacice de la Ocnița (Buridava), Grădiștea, Roești, care au fost amplasate sub forma unui sistem defensiv pentru apararea Daciei de primejdiile externe. Dintre aceste vestigii antice, se remarcă, în mod deosebit, cele de la Ocnița (Buridava), unde a ieșit la iveală un fragment de vas cu inscripția *BASILEOS THIAMARCOS EPOIEI*, păstrând, probabil, memoria unui rege local, contemporan cu Octavian Augustus.

Tot din aceeași perioadă, județul Vâlcea este străbătut, de la nord la sud, de o linie fortificată de șapte castre romane (Limes Alutanus), amintite de Tabula Peutingeriana și confirmate de cercetările arheologice: Pons Vetus (Câineni), Praetorium (Racoviță), Arutela (Bivolari), Castra Traiana (Sâmbotin), Buridava (Stolniceni), Pons Aluti (Ionești Govorei), Rusidava (Drăgășani).

Dupa retragerea stăpânirii romane din Dacia, poporul român, format în urma simbiozei daco - romane, a avut de înfruntat, în epoca prefeudală, invazia populațiilor migratoare, iar numeroasele obști sătești, identificate pe teritoriul județului Vâlcea, au locuit în munții, pădurile, câmpiile din zonă și au contribuit din plin la închegarea formațiunilor prestatale românești. Tot aici, la Posada, în Țara Loviștei, între 9 - 12 noiembrie 1330, oastea Țării Românești condusă de Basarab I, a înfrânt armata maghiară condusă de Carol Robert de Anjou, consfințind, în acest fel, independența statului feudal de la sud de Carpați.

Întreg Evul Mediu reprezintă pentru Vâlcea epoca de formare a bogatului și valorosului patrimoniu cultural al județului Vâlcea.

Cea mai frumoasă figură din galeria marilor noștri voievozi este Mircea cel Batrân (1386-1418), de numele căruia se leagă construirea Mănăstirii Cozia (1386-1388), monument simbol al arhitecturii medievale românești, precum și primele mențiuni documentare despre orașul Râmnicu Vâlcea (20 mai 1388) și despre județul Vâlcea (8 ianuarie 1392). Aici, la Cozia, au lucrat mari cărturari ai vremii: Filos - Filotei, Mardarie Cozianul, Ghenadie Cozianul, Grigore Ieromonahul și alții.

În secolul al XV - lea, destul de framântat din punct de vedere politic și social, apare o perioadă de mari luptători pentru apărarea ființei și neamului românesc, pentru afirmarea cugetului și a limbii române.

Mănăstirea Govora este ridicată de Vlad Dracul, pustiită ulterior de boierul Albu cel Mare. Refăcută prin grija și stăruința Domnitorului Radu cel Mare, Mănăstirea Govora avea să devină un focar de cultură, unde se va forma o școală de copişti și gramatici, în vremea lui Matei Basarab.

În apropierea Govorei se află Mănăstirea Bistrița, ctitoria fraților Craiovești, denumită, pe buna dreptate, leaganul culturii românești. Deși distrusă din temelie de Mihnea cel Rău, în anul 1509, este refăcută de ctitori și de Neagoe Basarab în 1519. Mănăstirea devine cel mai mare centru de cultură și monastică din sud - estul Europei. Restaurat integral de Constantin Brâncoveanu, Gheorghe Bibescu (1846) și Barbu Știrbei (1855), complexul adăpostește, astăzi, mari valori ale spiritualității românești din veacurile trecute.

Epopoea făuririi unității politice a tuturor românilor, sub domnia lui Mihai Viteazul, se exprima în Vâlcea, prin evenimente, fapte și locuri de mare rezonanță în istorie: Biserica „Cuvioasa Parascheva” din Râmnicu Vâlcea, ctitoria lui Pătrașcu cel Bun, ctitoriile boierilor: Buzești, Rudeni și Drăgoești, participarea vâlcenilor la campaniile pentru unirea Transilvaniei cu Țara Românească și Moldova, mormintele maicii Teofana (mama marelui Voievod) și al Doamnei Stanca, de la Mănăstirea Cozia si, respectiv, Episcopia Râmnicului.

Un motiv de mândrie locală îl constituie faptul că Mihai Viteazul s-a născut în localitatea Drăgoești - Vâlcea, după cum susțin multe documente istorice (manuscrisul nr. 2530, fila 382 din arhiva Academiei Române, Condica Episcopiei Râmnicului s.a.).

Secolele al XVII-lea și al XVIII-lea sunt dominate de personalitățile domnitorilor Matei Basarab și Constantin Brâncoveanu, adevărați ctitori de așezăminte monahale: Mănăstirile Arnota și Hurezi. Complexul de la Hurezi este cea mai însemnată împlinire a spiritului românesc, unde s-a afirmat arta miniaturii și meșteșugurilor și o mare școală de pictură a vremii. Biblioteca de aici, realizată în mare parte pe cheltuiala domnitorului Constantin Brâncoveanu, a atras mari cărturari ai timpului: Stolnicul Constantin Cantacuzino, Radu Popescu, Radu Greceanu, Anton Maria del Chiaro, Antim Ivireanul și mulți alții.

Renașterea spirituală se întregește, în mod fericit, cu tipografia de limba românească, înființată la Râmnic în anul 1705, realizată cu sprijinul domniei și prin eforturile lui Antim Ivireanul, care avea să devină Mitropolitul Țării Românești în vremea domniei lui Constantin Brâncoveanu.

Cărțile tipărite la Râmnic au desăvârșit acțiunea de înlocuire a limbii slavone folosită în biserică cu limba română. Se împlinea astfel dezideratul propovăduit de cronicari și de alți cărturari români cu aproape două veacuri înainte, când primul tipograf român, diaconul Coresi, care a tipărit la Brasov nouă cărți religioase, avea să spună ca „În sfânta biserică este mai bine a grăi cinci cuvinte cu înțeles, decât zece mii de cuvinte neînțelese”.

Dintre toate secolele, cel de-al XVIII - lea a fost acela care a impus Râmnicul în panteonul culturii românești. În cadrul Centrului Episcopal al Râmnicului și Noului Severin, își vor desfășura activitatea mari cărturari ca: Antim Ivireanul, Damaschin Voinescu, Climent, Petru Popovici Râmniceanu, Chesarie, Filaret, Naum Râmniceanu și alții. Răspândită pe toate meleagurile românești, cartea tipărită la Râmnic a purtat cu sine conștiința unui singur neam și ideea politică a unei singure patrii.

Revoluția de la 1821 a cuprins și locuitorii meleagurilor vâlcene, prin prezența lor, în număr mare, în rândurile pandurilor sau prin serviciile aduse Revoluției de către Petrache Poenaru și Stolnicul Constantin Borănescu, colaboratori apropiați ai lui Tudor Vladimirescu.

Peste câțiva ani, în 1848, intonarea pentru prima dată, în cadru organizat și oficial, în Parcul Zăvoi din Râmnicu Vâlcea, a marșului revoluționar „*Deșteaptă-te, române!*”, de către corul condus de Anton Pann, precum și activitatea Taberei revoluționare a generalului Gheorghe Magheru de la Troianu au înscris Râmnicul ca un important centru al Revoluției române de la 1848.

Unirea Țării Românești cu Moldova la 24 ianuarie 1859, reprezintă unul din momentele cruciale ale istoriei noastre naționale, ca o expresie a năzuinței de veacuri a românilor. La 16 februarie 1859, o delegație vâlceană prezenta la București domnitorului Unirii, omagiul și felicitări din partea locuitorilor, iar în vara anului 1859 și apoi în anul 1862, Domnitorul Alexandru Ioan Cuza este primit cu mare entuziasm pe meleagurile Vâlcii, așa cum avea să fie primit și Carol I în 1866 și în anii următori.

Județul Vâlcea și-a adus o contribuție deosebită - materială și umană - și la războiul pentru întregirea neamului (1916 - 1918). În urma acestui război, visul de veacuri al românilor, unirea într-un singur stat unitar, s-a împlinit la 1 Decembrie 1918, la Alba Iulia, act istoric sărbătorit și la Râmnicu Vâlcea, printr-o grandioasă manifestare ținută la 27 mai 1919, în fața Statuii Independenței.

CAPITOLUL V

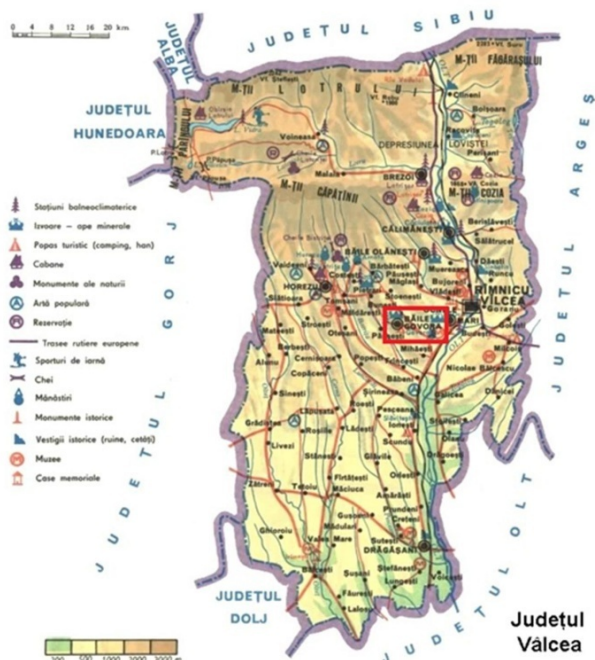
ORAȘUL BĂILE GOVORA

5.1 Localizare, structură administrativă și accesibilitate

Orașul Băile Govora este așezat în partea centrală a județului Vâlcea, în zona Subcarpaților Getici ai Vâlcii, străjuit de dealurile Piscupia la sud - vest, Baba Floarea la vest, Păușești și Bârlogului la nord - vest, Huniei la nord, Tătarul și Stogșor la est, la o altitudine de 330 – 380 m.

Băile Govora se află la 22 km distanță de reședința județului Vâlcea, municipiul Râmnicu Vâlcea și 195 km față de București, capitala României. Din punct de vedere geografic, Băile Govora se găsește la intersecția paralelei de $45^{\circ} 5' 49''$ latitudine nordică, cu meridianul de $24^{\circ} 9' 20''$ longitudine estică.

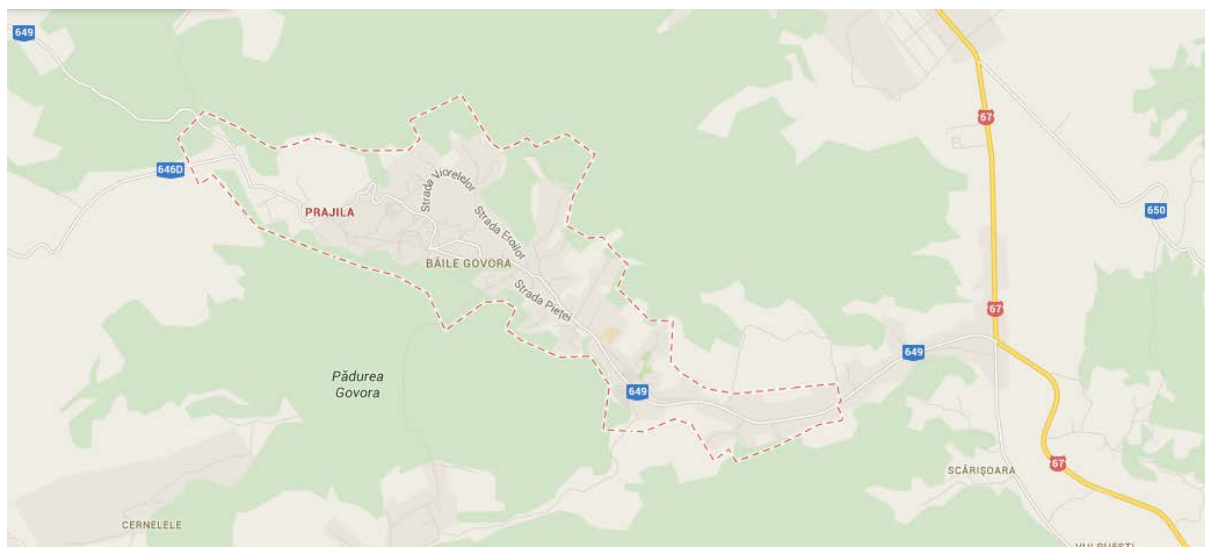

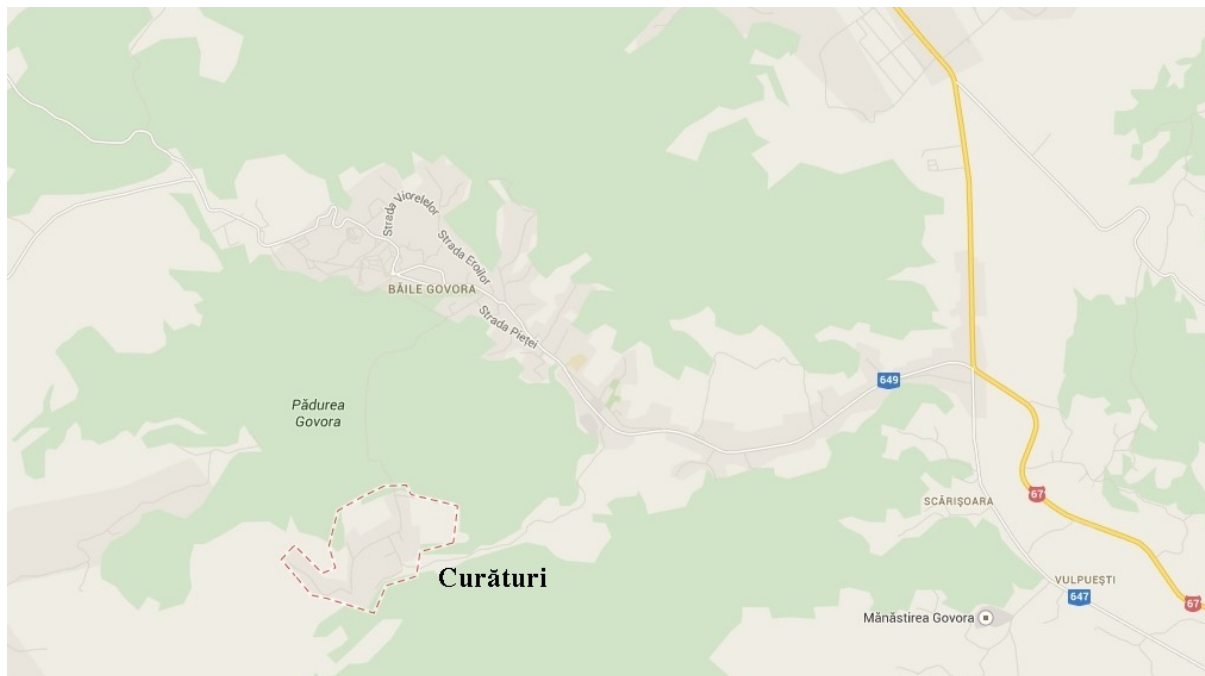
Vecinii oraşului Băile Govora sunt:

- în partea de nord – est comuna Buneşti;
- în partea de nord comuna Stoenеşti;
- în partea de nord – vest comuna Pietrari;
- în partea de vest comuna Păuşeşti;
- în partea de sud – vest comuna Frânceşti;
- în partea de sud – est comuna Mihăeşti.

Oraşul Băile Govora are în componenţă următoarele localităţi: staţiunea Băile Govora – reşedinţa administrativă, localităţile Curături şi Gătejeşti, întinzându-se pe o suprafaţă administrativă de 1.380 ha şi având înregistrată o populaţie de 2.449 locuitori.

Băile Govora

Curățuri

Gătejești

Principalele căi de acces către oraşul Băile Govora sunt:

DN 67 Râmnicu Vâlcea – Horezu - Târgu – Jiu

DJ 649 Mihăeşti – Pietrari

DC 126 Băile Govora – Păuşeşti

La 12 km se află Gara CFR Govora de pe linia ferată Sibiu – Piatra Olt.

5.2 Cadrul natural

Orașul Băile Govora se întinde în lungul pâraului Hința, într-o mică depresiune înconjurată de dealuri împadurite, întreaga zonă fiind străbătută de numeroase vâlcele torențiale.

Altitudinea stațiunii este de 360 m, iar relieful este caracterizat de dealuri cu altitudini de 500 - 530 m, dar și zone mai joase de 200 - 220 m. Dealurile sunt împadurite cu fag și stejar, suprafața pădurilor însumând 847 ha.

Prezența în perimetrul stațiunii a unor mari suprafețe verzi adaugă caracteristicilor menționate, o atmosferă lipsită de poluare și o cantitate ridicată de aeroioni, predominant negativi, de mare importanță pentru o stațiune balneoclimaterică profilată, în principal, pe tratamentul afecțiunilor căilor respiratorii.

Puritatea ridicată a atmosferei este determinată și de faptul că pe teritoriul stațiunii nu sunt unități industriale poluante, influența platformei chimice Govora fiind nulă datorită considerentelor menționate.

Structura geomorfologică a reliefului și poziția zonei îi asigură stațiunii circulația aerului de tip föhn, cu încălzire locală și microclimat plăcut și sedativ.

Sintetic, potențialul natural turistic al stațiunii balneoclimaterice Băile Govora este constituit din următorii factori:

- existența unui important și valoros fond balnear cu proprietăți și caracteristici unice și de nivel superior, care asigură renumele stațiunii Băile Govora;
- existența unor împrejurimi și a unui topoclimat adecvat unei stațiuni balneare;
- existența unui ambient favorabil activității balneare;
- existența unei purități atmosferice de excepție determinată de caracteristicile geomorfologice specifice depresiunii în care este amplasată stațiunea și vegetația abundentă.

Din punct de vedere geologic, zona se situează în partea vestică a anticlinalului Ocele Mari - Govora, orientat pe direcția est - vest.

Axul acestei structuri este constituit din depozite aparținând helvețianului, structură care cuprinde 5 straturi de ape diferite:

a) Strat de apă dulce de suprafață, provenit din precipitațiile care se infiltrează până la nivelul unui strat impermeabil;

b) Strat format din ape slab mineralizate, având o concentrație mică de hidrogen sulfurat și clor, însă bogate în bicarbonați, din care ies izvoarele folosite în cura internă;

c) Al treilea strat, format din ape cu o concentrație mai mare de hidrogen sulfurat (30 până la 100 mg la litru);

d) Strat care cuprinde ape minerale cu concentrație mare de hidrogen sulfurat (100 până la 300 mg/l) și clor (50-100mg/l) situat la 10 - 15 m adâncime și care sunt folosite pentru băi, inhalații, pulverizatii;

e) Cel de-al cincilea strat este format din ape sărate - iodurate, care apar la adâncimi cuprinse între 120 și 1.500 m și a căror concentrație crește proporțional cu adâncimea.

5.2.1 Relieful

Relieful Depresiunii Govora se caracterizează printr-o salbă de dealuri, cu altitudinea medie de 400 - 600m, care se desprinde din culmea subcarpatică Piscupia - Pietrari și se înclină spre terasa Oltului, cu expunere la soare, înclinarea fiind mică, de 15 - 20°, iar energia reliefului moderată.

Mica depresiune în care se află localitatea și stațiunea balneoclimaterică Govora, face parte din sectorul vâlcean al Subcarpaților Getici. Particularitățile actuale ale Subcarpaților Vâlcii sugerează tinerețea acestei regiuni datorită mobilității tectonice accentuate care a condiționat permanent în Cuaternar modelarea reliefului subcarpatic.

Relieful este dezvoltat pe structuri monoclinale pliocene, care se pot urmări ca o treaptă mai joasă în sudul Subcarpaților Vâlcii, cuprinsă între 300 - 600 m altitudine.

Acest relief cuprinde Dealurile Ocnelor Mari, Dealurile Govorei, ale Stoieneștilor și Buneștilor, care formează o linie continuă între Valea Bistriței vâlcene și Olt. Linia anticlinală majoră trece prin Măgura Slătioarei – Govora - Ocnele Mari, afundându-se spre Olt. La sud de localitatea Govora, spre Olt, se dezvoltă dealuri joase incluse depresiunilor și câteva înșeuări, printre care se strecoară apa Govorei până la vărsarea în Olt.

Interfluviul, dintre pâraiele Otăsău și Govora, prezintă o succesiune de vârfuri și șei, situate la 500 - 550 m altitudine, dintre care se detașează Sorbetu (567 m), Dealu Mare (550 m) și Baba Floarea (534 m). Din culmea care e orientată nord - sud, se ramifică două culmi, una spre sud - est, care închide bazinul Govorei spre Buleta și alta spre sud - vest către Otăsău.

În Depresiunea Govora eocenul se prezintă ca o prispă înclinată domol în direcția sud - est și tăiată de văi adânci. Structural, păturile în care a fost modelată prispa sunt puțin deranjate. Această prispă se caracterizează prin anumite specii de gasteropode ale căror cochilii abundă în strat.

Depresiunea este de formă alungită, drenată de pârâul Hința și este situată cu fața spre răsărit. Geologic, formațiunile sedimentare de vârstă helvețiană sunt puse în evidență de către anticlinalul care începe de la Ocnele Mari și ajunge până sub Dealul Floarea. Pârâul

Hința sapă acest anticlinal format din marne, gresii și nisipuri de culoare cenușie - cărămizie, vizibile în mameloanele din punctul Inuri – Govora - Sat.

Depozitele care apar în Depresiunea Govora și în împrejurimile ei sunt de vârstă terțiară și aparțin miocenului, care este foarte bine reprezentat și de care sunt legate apele minerale din Valea Hinței (Izvorul Ferdinand).

Din punct de vedere tectonic depozitele miocene formează un anticlinal, denumit anticlinalul Govorei, tăiat de o falie longitudinală care face flancul sudic să fie scufundat, în timp ce, cel nordic format din helvețian, rămâne ridicat. Imediat la sud de acest anticlinal se identifică un sinclinal strâmt, dezvoltat de-a lungul văii Hința, care apoi trece spre un alt doilea anticlinal, denumit anticlinalul de la Baba Floarea.

De aceste depozite depind și apele iodurate și bromurate cu mineralizare ridicată abundente pe valea Hinței. În urma sondărilor efectuate pe malul stâng al pârâului Hința în punctul Poieni a fost descoperită la o adâncime de 6.000 m crustă de sare, iar sub crusta apare zăcământul de hidrocarburi.

Se disting o serie de particularități ale reliefului care se reflectă în peisaj. De la vest de Cerna Oltețului are loc o coborâre generală a depresiunilor, ceea ce face ca limita dintre Subcarpații Vâlcii și cei ai Gorjului să fie pusă pe Dealul Muierii deasupra interfluviul dintre Olteț și Gilort. Limita estică se află pe stânga Topologului, pe culmea dintre bazinele Oltului și Argeșului. Limita nordică față de munte este dată de un șir de depresiuni: Horezu – Băile Olănești – Sălătrucu. Pe alocuri, evoluțiile tectonice și litologice n-au mai favorizat formarea culoarului depresionar de la est și vest de cele două văi, astfel că între munți și subcarpați, contactul nu mai este așa clar. Limita sudică față de piemont nu este precisă, fiind marcată prin unele denivelări ale cuestelor.

În timpul mișcărilor maselor cristaline din timpul senonianului când a apărut golful Loviștei, întreg fundamentul carpatic de la sud de munți, s-a scufundat de-a lungul unei mari linii de fractură, care în cea mai mare parte corespunde cu actuala margine a munților. Scufundarea a însemnat invazia mării senoniene și, o dată cu aceasta, începerea unui mare ciclu de sedimentare, care va lua sfârșit la începutul cuaternarului când întreaga arie de la sud de Carpați va deveni uscat. Afundarea treptată a mării Depresiuni Getice din fața Carpaților a prelungit existența regimului marin sau lacustru până în Cuaternar, astfel că în această regiune constatăm aproape întreaga succesiune – de la nord la sud – a depozitelor sedimentare, începând cu cele mezozoice (senoniene) și terminând cu cele cuaternare.

Formațiunile mai noi depuse în a doua parte a terțiarului, fiind constituite din alternanțe tot mai variate, dau un relief mai răvășit, iar acest fapt are loc cu atât mai mult cu cât dispunerea obișnuită a stratelor a și fost deranjată de numeroase linii tectonice, unele bine puse în evidență în porțiunea de la vest de Olt. Așa, de pildă, Depresiunea Horezului și tot culoarul de sub munte prelungit în continuare spre vest corespunde unei cute sinclinale (umplută cu marne pliocene), iar dealurile care o închid spre sud (Măgura Slătioarei, Dealurile Tomșanilor) unei cute anticlinale.

Mișcările scoarței variate ca sens și intensitate, precum și oscilațiile climatice, destul de accentuate în cuaternar, sunt factorii de bază care au conlucrat spre a da naștere varietății atât de mari a formelor de relief.

Relieful se caracterizează printr-o asociere de culmi relativ înguste și paralele, orientate nord - sud, dar ușor convergente spre Olt și cu șiruri de depresiuni și șei joase, condiționate tectonic și litologic de vecinătatea munților.

Dealurile de pe latura sudică a Subcarpaților Vâlcii, de la contactul cu piemontul relict, sunt formate pe depozite pliocene și cuaternare, sudate cu cele sarmatice de pe flancul

sudic al Slătioarei și având dispunere monoclinală orientată vest - est, în care s-au dezvoltat o serie de cueste.

Relieful acestei zone se diferențiază nu numai morfometric și morfogenetic, ci și ca bogații ale subsolului: dealurile sunt complicate tectonic, conțin sare la Ocnele Mari, ape minerale de zăcământ de la Băile Govora.

Procesele geomorfologice actuale sunt reprezentate prin denudare, eroziune torențială și alunecări de teren, care dau versanților un aspect vălurit.

Depresiunea Govora apare ca o depresiune intracolinară pe valea Govorei și străbate pe direcția nord - vest – sud - est dealurile Govorei dintre râul Olănești și Bistrița Vâlcii, având caractere subcarpatice.

Dealurile Govorei sunt alcatuite din roci mio - pliocene friabile, respectiv din nisipuri argiloase și pietrișuri, favorabile eroziunii torențiale și deplasărilor în masă, fiind accelerate și de nivelul coborât al văii Oltului (de aceea numai în câteva puncte depășesc 600 m). Modificarea antropică mai accentuată a peisajului din acest sector subcarpatic se datorează punerii în valoare a zăcămintelor de sare de la Ocnele Mari și Ocnița, cunoscute încă de pe vremea dacilor, dar intensificate prin dezvoltarea industriei chimice.

Apele minerale de la Govora sunt legate de formațiunile geologice mai noi (miocene), în care se află și zăcămintele de sare amintite. Din cauza variației mari a naturii rocilor și a apariției hidrocarburilor lichide și gazoase, compoziția chimică a apelor este foarte variată. Dintre acestea fac parte apele clorosodice și clorosodice iodurate care apar în regiunea masivului de sare de la Ocnele Mari - Ocnele Mari, Govora, ele provenind din apele de precipitații infiltrate în pământ și mineralizate prin dizolvarea sării întâlnită în stratele cu care vin în contact.

5.2.2 Hidrografia

În ansamblu, teritoriul județului Vâlcea aparține în întregime bazinului Oltului. În cuprinsul lui se pot diferenția două sectoare ale cursului, corespunzătoare a două trepte de relief: un sector montan și un sector al dealurilor subcarpatice și piemontane. În general, ambele sectoare au caracter transversal, în fiecare din ele există o arie de convergență a râurilor, corespunzând unor depresiuni sau afundării structurale.

În localitatea Băile Govora rețeaua hidrografică este tributară Văii Govora prin afluentul acestuia – pârâul Hința. Valea Govora izvorăște din Dealul Mare Bărbătești cu altitudinea de 998 m situat la partea sudică a masivului Buila Vânturarița. De la izvoare, râul se orientează spre sud, străbătând satele Gruieri, Budurăști și Mogoșești ca să conflueze apoi cu pârâul Cacova. Acesta, la rândul său, izvorăște din dealul subcarpat Piciorul Mărului, se îndreaptă spre sud, parcurge satele Suseni, Gluiu și centrul comunei Stoienești. După confluență, Valea Govorei se orientează spre sud - est și confluează după circa 30 km cu Oltul, la nord de localitatea Tătărani. În general, afluenții Văii Govorei sunt scurți, își au izvoarele în dealurile din jur și devin torențiali în perioadele ploioase.

Pârâul Hintă, străbate stațiunea Băile Govora, fiind afluentul cel mai important al Văii Govora, izvorăște din apropierea dealului Păușești. Are cursul orientat pe direcția est - vest și confluează după circa 5 km cu Valea Govorei pe teritoriul satului Govora.

Băile Govora sunt drenate pe o lungime de aproape 2 km de pârâul Hința, având ca afluenți pe malul stâng, pâraiele Bârlogeanu și Valea lui Țigănilă. Pârâul Hința este canalizat parțial începând de la Izvorul Ferdinand și până la podul de pe strada Pieții, pe o distanță de aproximativ 1 km.

5.2.3 Clima

Datorită poziției geografice, a reliefului înconjurător și a vegetației, Băile Govora beneficiază de un climat blând, semimediterranean. Cercetări sistematice de climatologie,

Începute încă din anul 1884, continuate de Dr. V. Crassu în perioada interbelică și de doctorii L. Ciungan și V. Geiculescu din 1952 și până în 1986 au furnizat date importante, publicate în lucrări de specialitate și prezentate succint în continuare.

Temperatura aerului prezintă variații mici atât sezoniere, cât și diurne, cele mai mici fiind înregistrate în sezonul rece, când se înregistrează temperaturi medii lunare $+0,2^{\circ}\text{C}$ în decembrie, $-2,8^{\circ}\text{C}$ în ianuarie, $+9^{\circ}\text{C}$ în februarie.

Cele mai grele zile de iarnă se manifestă în prima jumătate a lunii ianuarie, iar anual se înregistrează 28 zile de iarnă autentică. Temperatura minimă record în sezonul rece a fost înregistrată în data de 11.02.1929, când a atins valoarea de $-27,4^{\circ}\text{C}$.

Anotimpul cald durează mai mult de 6 luni, din aprilie până în octombrie; zilele cu temperatura maximă peste 25°C încep din aprilie (9 zile) și se termină în octombrie (3 zile) astfel încât în timpul verii se înregistrează 88 zile cu temperatură de 25°C . Zile tropicale cu temperaturi de 30°C și rareori peste, se întâlnesc în iunie, iulie și august, însumând 23 zile. Caracteristică este absența căldurilor în timpul nopții, iar toamnele sunt mai calde decât primăverile.

Presiunea atmosferică este, în general, mică vara și ridicată iarna, caracterizată prin aceea că ea crește semnificativ la începutul toamnei și scade pronunțat la venirea primăverii. Media acesteia este cuprinsă între 729 mm Hg în aprilie și 734 mm Hg în ianuarie, când poate urca până la 756,4 mm Hg.

Amplitudinea maximă a presiunii atmosferice este de 46,9 mm Hg, iar cea minimă atinge numai 20,2 mm Hg în luna august.

Mișcările maselor de aer sunt puternic influențate de așezarea geografică a Govorei și vecinătatea lanțului muntos al Carpaților Meridionali, astfel încât lipsesc cele cu caracter

specific zonal și cele intense. Desele perioade de calm sunt întrerupte sporadic de vânturi cu viteză redusă, a cărei medie anuală este de sub 2 m/s, variația fiind cuprinsă între 1,2 m/s în august și 3,1 m/s în aprilie. Foarte rar se înregistrează zile cu vânt tare, peste 10 m/s, iar furtunile violente apar la intervale foarte mari de timp și durează, din fericire, doar câteva minute. Direcția predominantă a mișcărilor aerului este dinspre sud – est și sud – vest.

Umiditatea relativă a aerului este ceva mai ridicată, în medie anuală fiind de 69 %, între minima de 58 % din august și maxima de 79 % din decembrie fiind o diferență de doar 20 %, constanta valorilor constituie, de asemenea, un factor important în ansamblul mediului sanogen.

Nebulozitatea medie cuprinsă între maxima din decembrie de 6,2 și minima din august de 2,4 urmărește îndeaproape extremele umidității relative, media anuală fiind de 4,5 valoare destul de redusă la nivel global, iar în perioada caldă a anului se menține la valori cuprinse între 2 și 4. Această nebulozitate redusă este deosebit de importantă pentru o localitate climatică.

Perioada mare de strălucire a soarelui, concretizată în numărul de zile senine care depășesc numeric pe cele noroase sau acoperite (103 anual) constituie un factor important de atracție, precum și o importantă sursă energetică neconvențională ieftină și ecologică, sursă exploatabilă în condiții optime pe durata celor 1.200 ore de strălucire a soarelui. În acest sens măsurătorile au prezentat valori ale coeficientului de insolație care variază de la 0,20 în sezonul rece la 0,54 în sezonul cald.

Precipitațiile atmosferice se încadrează în limite anuale normale, determinând un regim pluviometric favorabil dezvoltării vegetației. Cele mai numeroase zile cu precipitații au fost înregistrate în lunile mai - iunie (13 zile) și în august - septembrie câte 5 zile. Averse masive, urmate de inundații locale s-au înregistrat la mari intervale de timp (15 - 25 ani), aceste fenomene fiind strâns legate de cele globale. Starea electrică a atmosferei are un

potențial de 42 V/m, gradientul electric având valori egale sau mai mari cu 100 V, numai când vremea este instabilă și cu manifestări electrice.

Caracteristicile climato - geografice ale Băilor Govora reglează regimul aeroelectric, menținând în tot timpul anului o ionizare foarte mare, cu efect sedativ - relaxant, factor natural important care contribuie substanțial la creșterea efectului tratamentului balnear.

5.2.4 Flora și fauna

Dealurile subcarpatice din jurul stațiunii Băile Govora sunt acoperite cu păduri de stejar, de goruneto - făgete și de făgete. Pe fața sudică apar stejăretele, pe culmi goruneto - făgetele și pe versanții nordici, făgetele.

Pădurile de goruneto - făgete au cea mai mare răspândire, ocupând culmile dealurilor și sunt bogate în specii de amestec. Astfel, pe lângă speciile dominante – stejar și fag apar și altele, precum: carpenul, teiul, jugastrul, frasinul, mojdreanul, ulmul etc.

Etajul arbustiv este format din alun, lemn câinesc, corn, sânger, soc clocotiș. Apare și iedera ca plantă agățătoare. Etajul ierbaceu, divers în specii, este format din merișor și afin, iarbă neagră, mușchi etc.

Flora ornamentală din parcurile stațiunii cuprinde numeroase specii lemnoase. Parcul central reunește pe o suprafață de 20 ha, specii valoroase de arbori dintre care amintim: tisa, bradul argintiu, molidul, pinul, zada, arinul, plopul, salcia, arțarul, platanul, castanul sălbatic, liliacul și altele.

În complexul frunzișului de fag și stejar se întâlnesc ciuperci aerobe, unele dintre ele fiind comestibile (mînătarca, creița, bureții iuți) și jucând un rol important în descompunerea frunzișului de foioase. Prin bogăția speciilor sale lemnoase, arbustive și ierboase, flora

contribuie la crearea unui climat specific, utilizat cu bune rezultate în tratamentul unor boli respiratorii, pe lângă rolul său estetic.

Fauna este caracteristică zonei temperat – continentale întâlnindu-se în pădurile din jurul stațiunii veverița, bursucul, pârșul, iepurele, căprioara, vulpea, iar dintre păsări: mierla, sturzul de vâsc, pițigoiul, gaița, privighetoarea mică, pitulicea, țicleanul, ciocănitoarea și ghionoaia mică.

Parcul Central

Parcul Central

5.2.5 Resurse

5.2.5.1 Apele minerale, surse și importanța lor

Apele minerale sunt au un conținut variabil de săruri, gaze, substanțe minerale, elemente radioactive, care le conferă proprietăți terapeutice. În trecut, denumirea de apă minerală se atribuia tuturor apelor subterane sau superficiale care puteau fi utilizate în scopuri terapeutice. În ultimii ani, apelor minerale destinate scopurilor terapeutice li s-a dat denumirea de ape curative.

Apele minerale constituie factorii naturali de bază în tratamentul multor boli. Apele minerale sunt sărate – iodurate - bromurate, sărate - sulfuroase și izvoare de cură internă cu apă slab mineralizată sulfuroasă, bicarbonată, sulfată, calcinată sodică, magneziană. Apele cloro - sodice iodurate bromurate cu degajări de gaze (hidrocarburi ușoare printre care predomină metanul) sunt ape de adâncime cu concentrație mare, exploatate prin sonde.

Govora este una din cele mai bogate stațiuni în ape iodurate și bromurate din Europa. Moret o citează a doua în Europa, după Pechelepronnie din Alsacia cu 562 mg ‰ de brom și 42 mg ‰ iod. Apele din Govora conțin până la 38,3 mg ‰ brom și iod până la 41,8 mg ‰. Atât iodul, cât și bromul sunt de origine organică, rezultate din putrezirea micilor alge. Calciul și magneziul pe care aceste ape îl conțin în cantitate destul de mare (calciul 15 - 3,3 ‰ și magneziu 0,77 - 1,05g ‰) se datorează nisipurilor și gresiilor. Caracteristica apelor de zăcământ este prezența amoniului. Aceste ape nu conțin hidrogen sulfurat fiind ape captate în sonde, la adâncimi de la 90 – 1.860 m. Fiecare debitează între 40 - 160 m³ de apă în 24 ore. Apele clorurate – iodurate - bromurate din sonde sunt ape vechi, fosile, formând pânze - pungi și stau straturi permeabile în nisipuri.

Apele izvorului de cură internă slab mineralizate sunt caracterizate printr-o concentrație mică de hidrogen sulfurat și clor, dar bogate în bicarbonați. Ele apar din depozitele sarmațiene destul de abundente pe valea Hinței, care sunt formate spre bază din marne negricioase, urmate apoi de bancuri de nisip, cu pachete de marne și intercalații de

gresii. De aceste depozite sunt legate apele sulfuroase slab mineralizate, precum și pânza de apă dulce.

Odată cu descoperirea apelor minerale de pe valea Hinței și după primele analize efectuate asupra eficacității lor, Govora a devenit în scurt timp o localitate balneară de cură medicală de renume european, alături de băile din străinătate Hall și Lipnic.

Apele sulfuroase de la Govora, dacă nu sunt superioare, ele se pot pune pe aceeași linie cu renumite ape minerale sulfuroase cunoscute în Europa. Cura terapeutică începe la Băile Govora odată cu punerea în funcțiune a stabilimentului balnear, realizarea și punerea în funcțiune a primelor instalații balneare și captarea apelor în anul 1898 când s-a și făcut inaugurarea oficială, după cum afirma Dr. Macovei, medicul diriginte al stațiunii din acele vremuri.

Tot în acele vremuri, au fost publicate și primele analize amănunțite ale apelor și izvoarelor stațiunii în ceea ce privește proprietatea lor chimică *„sursele minerale de la Govora, în ceea ce privește compoziția lor chimică, sunt împărțite în două categorii și trei subcategorii bine determinat, după cum se vede din planul lor topografic și din tabela analitică”* - Dicționarul geografic al județului Vâlcea, tipărit în anul 1898, după Dr. Macovei. Toate sursele sunt cloro - sodice, însă cantitatea acestei baze diferă considerabil de la o sursă la alta.

5.2.5.2 Clasificarea apelor minerale de la Băile Govora

Categoria I și subcategorie I: apa iodo – cloro – fero - petroliferă, nesulfuroasă, sursa numărul 7.

Categorie II apa cloro - calcică magneziană și fără iod, cuprind sursele cu numerele 6 și 8, foarte sărată. Subcategoria II: apa cloro - calcică magneziană cu urme de iod, însă foarte sulfuroasă și sărată, cuprinde sursa cu numărul 5.

Subcategoria III ape sodice - sulfuroase, însă slab sărate și slab sulfuroase.

5.2.5.3 Substanțe minerale

IODUL - acest metaloid există în cantitate însemnată în sursa numărul 7 și urme în sursa numărul 5, de unde se pot lesne explica efectele terapeutice în anumite boli. El pare a fi fixat de materiile organice ale petrolului care există în apa acestei surse.

ACIDUL CARBONIC - există în sursa numărul 7, atât în stare liberă sub formă gazoasă, cât și în stare de combinație sub formă de carbonat de sodiu, de unde lesne ne putem explica perfecta solubilitate a acestor baze.

SODA - există în mare cantitate în sursele numărul 5, 6, 7 și 8, formând baza mineralisatrică a acestor surse și există sub formă de carbonat de sodiu și clorură de sodiu.

CALCEEA ȘI MAGNESIA - numite și baze feroase, există în această sursă în cantitate redusă.

FIERUL - există aici sub formă de carbonat de fier.

MATERII ORGANICE - toate sursele, fără excepție, conțin în soluție o cantitate oarecare de materii organice. Astfel, în sursa numărul 7 găsim o însemnată cantitate de materie organică sub formă de petrol. Acest petrol este târât de ape în timpul trecerii lor prin terenurile petrolifere, ce constituie o mare pantă din terenul nisipos din localitate și o cantitate oarecare de materie azotată în soluție, având un miros de „bulion” (Lambron), luat de apă în trecerea sa din terenurile de descompunere organică.

5.2.5.4 Resurse balneare

În stațiunea Băile Govora factorii de cură balneară sunt constituiți din substanțe hidrominerale diversificate, de mare valoare terapeutică.

Sub aspectul calității factorilor terapeutici pentru profilul de bază, respectiv afecțiunilor respiratorii și otorinolaringologice, stațiunea Băile Govora este cotate printre primele 16 stațiuni balneare din Europa și între primele 30 din lume, îndeplinind normele prevăzute de Federația Internațională de Termalism și Chimatologie (FITEC).

Privind concentrația în sulf și iod a apelor minerale obținute din foraje și puțuri, stațiunea Băile Govora poate fi aliniată stațiunilor de renume mondial ca *Bains*, *La Bonzboule* (Franța), *Bad Hali* (Austria), *Salmaggiore* (Italia), *Marianske Lazne* (Cehia).

Zăcămintele hidrominerale puse în evidență în stațiunea Băile Govora se diferențiază în funcție de tipul mineralizării și condițiile din zăcământ, în două categorii:

- acumulări de ape clorurate, iodurate sau bromurate, sodice, cantonate în depozitele helvețiene și burdigaliene, acvitaniene. Aceste ape puternic mineralizate au fost captate prin 9 foraje executate de întreprinderi de profil.

- acumulări de ape sulfuroase, clorurate sodice și sulfuroase, bicarbonatate (sulfatate), sodice (calcice) legate, în general, de depozitele tortoniene și sarmațiene, înmagazinate în sisteme fisurale, pe fracturi și pe fețele de stratificație; acestea sunt ape care se mineralizează pe parcursul cicuțiilor în subteran și prin amestec, în anumite proporții cu apa de zăcământ migrată spre suprafață de-a lungul fisurilor. Aceste ape apar în vestul stațiunii fie sub forma unor emergențe naturale (izvoarele 1, 2, 3,) și emergențe captate prin puțuri de captare cu diametre mari.

Sursele și debitele de ape minerale din zona stațiunii Băile Govora sunt prezentate în tabelul următor:

Nr. Crt.	Denumirea sursei	Debit m ³ / zi	Tip de apă	Mod de utilizare
1	Foraj 601	302	clorurată - iodurată	Cura internă / cura externă – în exploatare
2	Foraj 602	170	iodurată	Cura internă / cura externă – în conservare
3	Foraj 606	69	sodică	Cura internă / cura externă – în conservare
4	Foraj 606 bis	86	sodică	Cura internă / cura externă – în conservare
5	Foraj 617	61	clorurată, iodurată	Cura internă / cura externă – în exploatare
6	Foraj 618	224	sodică, termală	Cura internă / cura externă – în exploatare
Total		912		
7	Puț nr. 1	14,7	sulfată, clorurată, sulfuroasă, sodică, calcică	Cura internă / cura externă – în exploatare
8	Puț nr. 2	7,3	sulfată, clorurată, sulfuroasă, sodică, calcică	Cura internă / cura externă – în exploatare
9	Puț nr. 3	4,6	sulfată, clorurată, sulfuroasă, sodică, calcică	Cura internă / cura externă – în exploatare

10	Puț nr. 5	1,5	sulfată, clorurată, sulfuroasă, sodică, calcică	Cura internă / cura externă – în exploatare
11	Puț nr. 7	2,5	sulfată, clorurată, sulfuroasă, sodică, calcică	Cura internă / cura externă – în exploatare
12	Puț nr. 8	1,7	sulfată, clorurată, sulfuroasă, sodică, calcică	Cura internă / cura externă – în exploatare
TOTAL		32,3		
13	Izvor nr. 1	0,4	sulfuroasă, sulfată	Cura internă / cura externă – în exploatare
14	Izvor nr. 2	1,8	sodică	Cura internă / cura externă – în exploatare
15	Izvor nr. 3	1,0	sodică	Cura internă / cura externă – în exploatare
TOTAL		3,2		

Din tabelul de mai sus rezultă că din cele 15 surse în exploatare se valorifică:

- apă clorurată, iodurată, sodică 688 m³ / zi
- apă clorurată termală 224 m³ / zi
- apă sulfuroasă 35,5 m³ / zi

Sursele de apă clorurată, iodurată, atermală și termală, utilizată în cura externă au debite suficiente, ele acoperind fără probleme necesarul în bazele de tratament actual și de perspectivă. În schimb, apele sulfuroase care constituie cel mai valoros factor de cură din stațiune au un debit scăzut punând deseori probleme în satisfacerea necesităților de tratament, îndeosebi în perioada sezonului cald.

5.2.5.5 Calitățile terapeutice ale resurselor balneare

Analizele apelor minerale provenite din foraje, puțuri și izvoare efectuate de I.M.F.B.R.M. (Institutul de Medicină Fizică, Balneoclimatologie și Recuperare Medicală), au stabilit indicațiile de folosire terapeutică a substanțelor hidrominerale din stațiune atât la cura externă, cât și în cura internă.

Profilul de bază al tratamentului balnear din stațiunea Băile Govora îl constituie afecțiunile aparatului respirator și locomotor, pentru care stațiunea are o bogată experiență.

Caracteristic pentru zonă este prezența apelor minerale care constituie factori naturali terapeutici utilizați în tratarea diferitelor afecțiuni. Se remarcă prezența a trei tipuri de ape minerale utilizate în:

Cura externă:

- ▶ ape minerale de mare concentrație, iodurate, bromurate, sulfuroase, clorurate, sodice, hipertone;
- ▶ ape minerale sulfuroase hipotone.

Cura internă:

- ▶ Ape minerale bicarbonatate, sulfuroase, sodice, calcice, hipotone.

Govora este una din cele mai bogate stațiuni în ape iodurate și bromurate din Europa, iodul și bromul fiind de origine organic, cu un climatul continental moderat cu influențe mediteraneene, sedativ cu predominanța aeroionilor negativi și încărcătură minimă cu polenuri alergogene și umiditate relativ constantă.

Indicații terapeutice:

Afecțiuni respiratorii	Afecțiuni O.R.L.
<ul style="list-style-type: none"> -bronșită cronică; -traheobronșite; -B.P.O.C.; -emfizem pulmonar; -status post infecții respiratorii repetate; -bronșiectazii fără episoade hemoptice; -astmul bronșic alergic, infecțios, infecțioalergic; -sechele postpneumectorii (nu pentru tumori maligne). 	<ul style="list-style-type: none"> -rinosinuzite cronice: catarale, alergice, hipertrofice, ozenoase; -sinuzite operate; -rinofaringite cronice hipertrofice; -laringite; -micoze orofaringiene.
Afecțiuni ale aparatului locomotor	Afecțiuni asociate
<ul style="list-style-type: none"> -reumatism degenerativ: spondiloze, gonartroze, coxartroze, artroze periferice; -reumatism secundar infecțios; -reumatism abarticular; -disfuncții postraumatice: afecțiuni neurologice, periferice, centrale: bolnavi sub 62 ani, fără recidivă, după 6 luni de la A.N.C., în stadiul spastic, fără crize epileptice. 	<ul style="list-style-type: none"> -gastroduodenite cronice; -dispepsii gastro-intestinale; -afecțiuni hepato – biliare care necesita cure de colereză; -afecțiuni ale aparatului renal care necesita cure de diureză; -afecțiuni metabolice (hipotiroidia, guta, diabet zaharat tip 2, osteoporoza etc); -sechele de rahitism; -nevroze astenice; -boli cauzate de stres.

Tipuri de proceduri:

- inhaloterapia: ultrasono-aerosoli, pulverizații, inhalații cu ape minerale;
- băi cu ape minerale, băi esență de brad, duș subacval;
- electroterapie: curenți de joasă și medie frecvență, băi galvanice, unde scurte, magnetoterapie, ultrasunete, ultraviolete, laserterapie, parafină, terapie cu radiații infraroșii;
- kinetoterapie;
- masaj;
- saună;
- cura internă cu ape minerale;
- cura de teren.

Contraindicații:

- boli acute și cronice în stadiul de acutizare;
- boli infecto-contagioase, boli parazitare;
- TBC;
- boli venerice;
- tumori maligne;
- bolile sângelui și ale organelor hematopoetice;
- stări cașectice;
- boli psihice;
- epilepsia.

Folosirea sub formă de aerosoli, pulverizator sau inhalații, a amestecului apelor din puțurile nr. 1, 2, 3, 5, 7, 8 este improprie afecțiunilor aparatului respirator și otorinolaringologic, datorită concentrației lor prea mari și iritante. I.M.F.B.R. recomandă folosirea izvorului nr.1, care conține apă hipotonă și neiritantă sau diluarea amestecului

apelor din puțurile și forajele existente până la o concentrație care să nu fie iritantă, dar care să-și păstreze eficiența terapeutică cunoscută.

Varietatea factorilor naturali de cură din stațiunea Băile Govora permit îmbinarea celor trei tipuri de asistență medico - balneară, respectiv profilaxie, cură terapeutică și recuperare funcțională.

Stațiunea oferă posibilitatea practicării curei profilactice pentru persoanele cu factori de risc respirator, ereditar, de mediu, profesional și social, precum și extinderea asistenței balneare medicale la vârstele extreme (copii, bătrâni).

În perioada interbelică, la cercetările medicale și faima stațiunii balneare Băile Govora au contribuit medici de renume și profesori universitari, precum Ștefan Nicolau, Danielopolu, Băltăceanu, P. Niculescu, C. Llescu, P. I. Popovici, V. Teodoru, V. Panciulescu și alții care au făcut multe cercetări medicale publicate în reviste și broșuri de specialitate.

Atenția acordată calităților terapeutice deosebite ale resurselor hidrominerale și bioclimatului sedativ și de cruțare specific stațiunii Băile Govora s-a materializat și după anul 1950 când, sub egida Institutului de Balneologie și Fizioterapie din București s-au făcut cercetări, care continuă și în prezent, privind eficiența apelor minerale și mecanismul lor de acțiune în tratarea diferitelor boli.

Între cei ce au efectuat studii și cercetări valoroase menționăm personalități ilustre din viața medicală românească: profesori universitari Traian Dinculescu, I. Opreanu, I. Manta, St. Milcu, S. Căpâlnă și alți cercetători de seamă.

La toate aceste realizări privind afirmarea internă și internațională a calităților terapeutice balneare a stațiunii Băile Govora, o contribuție: importantă au avut-o medicii din stațiune, care prin pasiunea lor științifică și profesională, au creat renumele acesteia: Dr. V.

Geiculescu, Dr. I. Cârциumărescu, dr. M. Sărătură, Dr. L. Ciunganu, Dr. Carmen Geiculescu, Dr. E. Jianu, Dr. C. Năstase, Dr. T. Mazilescu, Dr. Gh. Enache, Dr. I. Preciu, Dr. A. Dincă, Dr. Spulber Eduard, Dr. T. Veleanu.

5.2.5.6 Valorificarea resurselor balneare

În tabelul următor este prezentat modul de valorificare al apelor minerale din stațiune, în perioada de vârf de sezon, cea mai concludentă privind satisfacerea necesarului de resurse.

Tipuri de apă minerală	Total surse m ³ / zi	Total consum m ³ / zi	Din care:	
			Cura externă m ³ / zi	Cura internă m ³ / zi
Apă minerală sulfuroasă	35,50	35,20	32	3,20
Apă minerală clorurată, iodurată, bromurată etc. Apa minerala bicarbonatata, sodica, calcica, hipotona - izvoare minerale	912	128	128	-
TOTAL	947,50	163,20	160	3,20

Din analiza datelor prezentate în tabel rezultă că cea mai mare cantitate de ape minerale este utilizată în cura externă reprezentând 14,03 %, iar în cura internă numai 0,0033 % din apa exploatabilă, deși apa sulfuroasă folosită în cura internă este consumată, în sezonul de vârf în proporție 100 %.

Totodată, folosirea unui debit mai mare pentru cura externă deși sursele o permit este limitată de capacitatea depășită în sezonul de vârf a bazelor de tratament. În extrasezon, consumurile de substanță minerală balneară se situează sub nivelul debitelor exploatabile, în ambele tipuri de apă minerală, respectiv 228 m³/zi la apa clorurată, iodurată, bromurată și 16 mc/zi la apa sulfuroasă.

5.2.5.7 Conservarea și protecția resurselor hidrominerale balneare

Zăcămintele hidrominerale din subsolul stațiunii Băile Govora au o importanță vitală privind profilul economic al orașului și aspectul tehnico - edilitar al stațiunii, luându-se măsuri severe pentru conservarea și protecția acestei prețioase bogății, constând în evitarea pericolului de poluare a surselor și pierderii echilibrului și calităților zăcămintelor.

Perimetrul de protecție sanitară a surselor hidrominerale construit în stațiunea Băile Govora conform Ordinului nr. 5188/1998 al Ministerului Sănătății și Avizului nr. 348/05.03.1998 al Ministerului Sănătății, este protejat prin grija agentului economic beneficiar al acestor resurse (S.C. BĂILE GOVORA S.A.) și a administrației publice locale, care aplică măsurile tehnice și sanitare obligatorii potrivit reglementărilor Agenției Naționale a Resurselor Minerale (A.N.R.M.).

Normativele stabilesc interdicții și restricții detaliate pentru zona internă de regim sever de protecție și zona externă de restricție a oricăror activități care pot afecta calitățile zăcămintului hidromineral. Aceste restricții sunt incluse și în Regulamentul de Urbanism a orașului Băile Govora.

Sondele, puțurile și izvoarele ce constituie surse hidrominerale în exploatare și conservare în stațiunea Băile Govora, au un *perimetru de protecție severă* de 20 x 20 m pentru fiecare sursă. Toate acestea au împrejurimi cu garduri sau plase de sârmă.

Totodată, prin Avizul 35/08.1997 al A.N.R.M. s-a stabilit perimetrul hidrogeologic al zăcămintului hidromineral al stațiunii Băile Govora, în interiorul cărora sunt aplicate măsurile de protecție tehnico - sanitară specifice. În Planul de Urbanism General (PUG) al stațiunii Băile Govora sunt delimitate zonele de protecție ecologică, cu valoare istorică, peisagistică în zona protejată, pe baza normelor sanitare.

5.2.6 Elemente de patrimoniu

Orașul Băile Govora este înregistrat în Lista Monumentelor Istorice a Ministerului Culturii și Patrimoniului Național cu următoarele:

Poziția în Lista monumen- telor istorice - 2010	Cod LMI*	Denumire	Localitate	Adresa	Datare
143	VL-I-s-B-09563	Situl arheologic de la Prajila	Prajila, Băile Govora		
144	VL-I-s-B-09563.01	Așezare	Prajila, Băile Govora		Laténe
145	VL-I-s-B-09563.02	Așezare	Prajila, Băile Govora		Hallstatt
146	VL-I-s-B-09563.03	Așezare	Prajila, Băile		Epoca Bronzului

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a orașului BĂILE GOVORA, județul VÂLCEA*

			Govora		
282	VL-II-s-B-09643	Ansamblu urban	Băile Govora	Între Primărie și Parc, pe ambele laturi ale străzii	Sf. Sec. XIX înc. Sec. XX
283	VL-II-m-B-09644	Hotel Palace	Băile Bovora	Str. Parcului 1	1914
284	VL-II-m-B-09645	Cazino	Băile Govora	Str. Parcului 3	Înc. Sec. XX
285	VL-II-m-B-20968	Vila Ivanovici	Băile Govora	Str. Sfatului 10	
286	VL-II-m-B-09646	Colecția de Arheologie și Artă Religioasă „Gheorghe Petre”	Băile Govora	Str. Tudor Vladimirescu 109 B	Mijl. Sec. XX

*Din punct de vedere structural, monumentele sunt grupate pe patru categorii, în funcție de natura lor:

- I. Monumente de arheologie
- II. Monumente arhitectură
- III. Monumente de for public
- IV. Monumente memoriale și funerare

Din punct de vedere valoric, lista monumentelor istorice cuprinde următoarele categorii:

- Categoria A - monumente de interes național
- Categoria B - monumente de interes local

Codul LMI – cod propriu cu următoarea structură:

- Sigla alfabetică a județului în care se află
- Grupa valorică în care a fost încadrat: A, respectiv B
- Categoria căruia îi aparține, I,II,III sau IV
- Numărul curent în cadrul fiecărei categorii

Sursa: www.patrimoniul.gov.ro

Ministerul Culturii și Patrimoniului Național
Institutul Național al Patrimoniului

5.2.7 Personalități

Gheorghe Petre - Govora s-a născut la 23 aprilie 1910, în comuna Orlești, județul Vâlcea, ca fiu al lui Ion și al Elisabetei, fiind primul dintre cei trei copii. A copilărit la Orlești și, tot acolo, a învățat cele 4 clase primare. După ce termină școala primară, în anul 1922 intră prin concurs la Seminarul Sf. Nicolae din Rm. Vâlcea.

Elev fiind debutează cu schița „Comoara”, pe care o publică în anul 1929, în revista „Seminarium” și tot atunci scrie nuvela „Maria de Mangop”, rămasă în

manuscris.

În anul 1931 se căsătorește cu învățătoarea Elisabeta Diaconu și la 13 iulie, în același an, este hirotonisit preot și primește parohia Sf. Nicolae din Govora sat, pe care o slujește mai bine de 60 de ani. În anul 1932 înființează Căminul Cultural din Govora sat, pe care îl conduce mulți ani.

Preotul Gheorghe Petre - Govora este licențiat în teologie și titrat al Seminarului universitar, având religia și istoria, ca studii de bază. A primit rangul de iconom stavrofor și purtător al Crucii Patriarhale.

Pasiunea pentru arheologie s-a născut o dată cu descoperirile întâmplătoare pe care le-a făcut în împrejurimile satului Govora și cu tot felul de obiecte aduse de săteni. Colectând piesă cu piesă, cu răbdare și perseverență și, deseori, cu sacrificii materiale, reușește să organizeze o colecție, adăpostită la început în biserică și apoi în propria locuință. În anul 1973, autoritățile îi pun la dispoziție fosta vila Dr. Țaranu, pentru organizarea unui muzeu. „Colecția de arheologie, artă religioasă și carte veche” cum va fi denumită oficial, este

vizitată la 9 iulie 1974 și de Patriarhul Iustinian Marina. În anul 1977, muzeul se mută în fosta Vilă Pănciulescu din Str. Tudor Vladimirescu nr. 109, unde se găsește și astăzi.

Colecția de arheologie cuprinde peste 4.000 de piese, începând cu perioada preglaciară, reprezentată prin exponate fosile de mamut, ursus arcticus și ursus spelaeus, din Paleoliticul Superior, Epoca Neolitică, perioada de tranziție spre bronz, începutul și Epoca Bronzului Clasic, prima și a doua Epoca a Fierului, precum și un bogat material arheologic care documentează formarea, continuitatea și prezența poporului român în hotarele lui firești.

Dintre materialele arheologice mai importante le amintim pe cele din Neoliticul Timpuriu, specific Culturii Criș, provenind de pe Valea Răii, Ocnele Mari, reprezentate prin ceramică, ceramică pictată, unelte casnice, arme de vânătoare, plastică și râșnite manuale. Perioada de tranziție este ilustrată prin ceramică de tip Coțofeni, ales ornamentată, idoli zoomorfi și unelte din rocă dură. Pentru începutul și epoca bronzului clasic, colecția adăpostește un bogat material arheologic caracteristic Culturilor Glina, Orlești și ceramica Culturii Verbicioara. Epoca daco - romană de etnogeneză și de continuitate este reprezentată prin exponate provenind în special din așezarea de la Stolniceni - *Buridava romană*, Căzănești, Ocnele Mari, Râureni și Govora - Sat. La etaj se află expoziția de artă bisericească (icoane pe lemn și sticlă) și carte veche românească, conținând peste 85 exemplare, printre care remarcăm *Cazania lui Varlaam (1643)*, *Pravila Mare de la Târgoviște*, *Biblia lui Șaguna (1858)*, *Liturghier tipărit de Antim Ivireanul (1713)*.

Între anii 1967 - 1989, Pr. Gheorghe Petre - Govora participă la *Colocviile naționale de studii asupra frontierelor Imperiului Roman*, aducând contribuții deosebite privind continuitatea daco - romană pe *Limes Alutanus*, în lumina noilor cercetări arheologice. Membru activ al Institutului de Tracologie, la simpozioanele naționale care se organizează, prezintă numeroase comunicări:

- Un orizont hallstattian timpuriu în jud. Vâlcea – Rm. Vâlcea 1981;
- Asupra începutului bronzului tracic în nordul Olteniei - Craiova 1983;

- Moșteniri daco - romane în nord-estul Olteniei în contextul unității și continuității poporului român – Drobeta Turnu-Severin 1984;
- Formarea bronzului timpuriu în nord-estul Olteniei – Constanța 1985;
- Asupra problemelor culturii Glina în nord-estul Olteniei – Oradea 1986;
- Formarea culturii Verbicioara (fazele I-II) – Piatra Neamț 1988;
- Evoluția culturii Verbicioara (fazele III-IV) – Tulcea 1989.

La diferite simpozioane și manifestări cu caracter istoric organizate pe plan județean susține comunicările:

- Carte veche românească la Muzeul Govora;
- Legături etno-culturale de-a lungul veacurilor pe Valea Oltului;
- Moștenirea daco-romană pe Limes Alutanus, în contextul unității și continuității poporului roman;
- Govora, vatră de cultură și istorie românească.

A publicat peste 100 articole, în reviste de specialitate din țară și străinătate. Articolele se bazează pe cercetări arheologice cuprinzând studii despre istoria veche a Olteniei și până la formarea statului feudal Țara Românească. Prin studiile și cercetările sale, preotul Gheorghe Petre - Govora a contribuit la o mai bună cunoaștere pe plan local a neoliticului, eneoliticului, perioadei de trecere la epoca bronzului, culturii Coțofeni, epocii fierului (cultura Ferigile), epocii geto - dacice (Latene), descoperirile sale arheologice, atestând viața și continuitatea elementului autohton pe acest teritoriu, din paleolitic și până astăzi.

„*Cine salvează o singură viață, salvează o lume întreagă*” sunt cuvintele din Talmud înscrise pe medalia „Drept între Popoare” conferită pe 25 iunie 2004, la Palatul Patriarhiei Române din București, preotului Gheorghe Petre din Episcopia Râmnicului.

Titlul „*Drept între Popoare*” se acordă persoanelor care nu sunt de etnie evreiască și care au salvat vieți de evrei sau au ajutat evrei în perioade dificile, punându-și propria viață în

pericol. Evenimentul a fost organizat de Ambasada Israelului și Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române. La vârsta de 94 de ani, părintele Gheorghe Petre - Govora a fost răsplătit pentru ajutorul dat în perioada Holocaustului unor evrei deportați în Transnistria. Titlul, constând într-o medalie și o diplomă onorifică emise de Institutul Yad Vashem din Ierusalim, i-a fost înmănat preotului Gheorghe Petre de către ambasadorul Israelului la București, doamna Rodica Radian Gordon, fiind primul preot ortodox care primește o asemenea distincție.

Cărți publicate:

- O preistorie a Nord - Estului Olteniei, Editura Petras, Rm. Vâlcea, 1995, 90 p + 75 pl.+2h.
- Govora - de la primii oameni la contemporani, Rm. Vâlcea, Editura Petras, 2001, 171p.
- Aureii imperiali în Dacia romană, Rm.Vâlcea, 2004
- Pravila bisericească de la Govora (o aducere la zi a Pravilei Mici, care a ieșit de sub teascurile tiparniței de la Mănăstirea Govora în 1640 și a fost revizuită și publicată cu caractere latine, de Academia Română în 1884).
- Flacăra memoriei. Dialog cu preotul și arheologul Gheorghe Petre - Govora, Editura Petras, Rm. Vâlcea, 2005

Parintele Gheorghe Petre - Govora a încetat din viață la venerabila vârstă de 102 ani. Model de urmat în viață, părintele Gheorghe Petre - Govora a slujit zeci de ani cultura românească, fiind un remarcabil autor de lucrări de arheologie și teologie.

Personalitate importantă a culturii vâlcene, preotul Gheorghe Petre - Govora a avut o contribuție hotărâtoare la dezvoltarea cultural - științifică a județului Vâlcea, la cunoașterea istoriei românilor și la promovarea valorilor de patrimoniu național.

La 30 iunie 2010, în cadrul ședinței ordinare a Consiliului Județean Vâlcea părintele cercetator Petre Gheorghe - Govora a primit titlul de cetățean de onoare al județului Vâlcea.

Colecția de arheologie

Colecția de arheologie

5.2.8 Scurt istoric

Așezările omenești sunt evidențiate din cele mai vechi timpuri, fiind identificate 8 situri istorice și arheologice de așezări omenești încă din neolitic, din epocile bronzului, fierului, așezări daco - tracice și daco - romane.

O mărturie a procesului de formare a poporului român, după ocuparea romană, o constituie descoperirea la Govora Sat, în punctul Stejar, a unei așezări din secolul III e.n., iar la Băile Govora a unei locuințe în care s-au găsit pe aceeași vatră atât vase dacice lucrate cu mâna, cât și vase de origine romană lucrate cu roata, atestând astfel începutul simbiozei de formare a poporului român.

Civilizația autohtonă a populației din zonă este evidențiată de podoabele și monedele de bronz și aur descoperite pe aceste meleaguri, din timpul migrației (sec. IV - VIII), care confirmă că urmașii daco -romanilor au continuat să mențină legăturile economic - politice cu imperiul bizantin. Există dovezi documentare, din epoca feudală, privind întemeierea primelor formațiuni politice feudale românești, viața Govorei fiind legata de cea a Mănăstirii Govora (sec. XIII - XIV). Astfel, printr-un hrisov din 1 aprilie 1551 dat de Mircea Ciobanu, se întărește stăpânirea Mănăstirii Govora asupra satelor Glodul și Hința (actuala așezare a stațiunii), stăpânire dată încă din primii ani de domnie a lui Vlad Țepeș (1456 - 1462).

Existența apelor minerale din zonă a fost cunoscută încă din Evul Mediu, acestea fiind menționate într-un document emis în septembrie 1499 de Domnitorul Radu cel Mare, în care pomenește de locul „vârful care fierbe”.

Apele minerale erau folosite empiric de localnici și diferite persoane care veneau la Mănăstirea Govora, încă din 1849, fapt consemnat pe coperta interioară a unui liturghier de la mănăstire, precum și într-un raport redactat de Primăria orașului în anul 1934. De asemenea, mulți localnici au depus plângeri ispravnicului de Vâlcea, pentru faptul că „apele pucioase și sărate le strică grădinile”.

În anul 1878, la sugestia lui I.C. Brătianu (el însuși suferind de reumatism) colonelul Dr. Nicolae Popescu - Zorileanu, a experimentat aceste ape asupra unor veterani de război, bolnavi de gută, pelagră și sifilis, efectuând și analize sumare ale acestora.

În perioada 1878 - 1879, societatea austriacă „Klauss & Co.” efectuează prospecțiuni pe valea pârâului Hința, căutând petrol. Țițeiul găsit fiind în cantități mici și, mai ales, impropriu industrializării, lucrările au fost abandonate dar lăsate în grija a patru paznici angajați în acest scop de primăria comunei Govora.

Rezultatele deosebite obținute în urma tratamentelor, precum și cele furnizate de analizele apelor efectuate de șeful laboratorului de chimie al armatei, Alfred Nicolaus Bernath - Lendway în anii 1881 - 1884 au stat la baza aprobării de către Camera Legiuitoare a Inițiativei pentru răscumpararea de la localnici a unei suprafețe de 20 ha „*in interesul captării apelor și construcțiunilor de la Govora*” pentru care în anul 1886 s-au făcut formalitățile și s-a achitat suma de 1103 lei (Adresa nr. 43746/23 sept. 1888 Ministerul Agriculturii, Industrii și Comerțului și Domeniilor). Alocarea de către Camera Legiuitoare a sumei de 1.000.000 lei (!) a făcut posibil ca stațiunea să se dezvolte în ritm susținut.

Între anii 1881 - 1889 s-au realizat lucrări de captare a apelor conduse de inginerul Iranlic Bochet, autorul captărilor de Vichy și Aix-les-Bains, construirea a trei hoteluri (Hotelurile Statului Nr.1, Nr.2, Nr.3), amenajarea unui stabiliment de băi și a primelor bazine de acumulare, sub conducerea inginerului de mine Papon de Lemaigne, francez de origine.

La 1 iulie 1889 a fost inaugurată oficial „Stațiunea Balneară Govora”, sub forma unei societăți cu capital de stat și tot atunci au fost introduse iluminatul public (cu petrol) și apa potabilă.

Anii 1890 - 1906 au constituit prima perioadă de ascensiune în evoluția Băilor Govora, când au fost construite majoritatea vilelor particulare (dintre care unele există și azi)

astfel încât în anul 1905 au fost tratați la Govora aproape 18.000 pacienți dintre care 68 % s-au vindecat.

În anul 1909 a fost emis Decretul Regal nr. 1244/11.04.1909, prin care Statul concesionează Băile Govora Societății „Govora - Calimănești” societate pe acțiuni cu un capital de 5.000.000 lei subscris prin emitere de acțiuni.

În primii ani de existență a societății s-a construit uzina electrică și a fost amenajat parcul stațiunii de către arhitectul peisagist francez A. Pinard, autorul amenajării parcului „Romanescu” din Craiova.

În perioada 1911 - 1915 consiliul de administrație al societății având în frunte pe Dr. Leonte (președinte), Vintila Brătianu (vicepreședinte) și dr. Haralambie Botescu (1874 - 1917) - administrator delegat, contractează cu arhitectul francez Ernest Doneaud, profesor la Școala de Arhitectură din Paris, construcția celor mai importante edificii: Hotelul „Palace” cu 4 etaje și mansarda (336 încăperi) cu 155 de camere, 17 cabine de băi la subsol și Pavilionul de băi cu 151 de cabine diferențiate în 3 categorii (lux, cls. I și cls. II) în care, în anul 1914, Dr. Botescu a înființat „Institutul de Fizioterapie” dotat cu aparatură medicală ultramodernă pentru acea vreme, importată din Germania.

Între anii 1919 - 1922 a fost construită o linie de cale ferată îngustă care asigura transportul de călători și marfă între stația C.F.R. și stațiune, linie care a fost folosită până în anul 1928.

Între anii 1921 - 1935 societatea a obținut noi fonduri prin subscriere de acțiuni și donații în bani sau natură (vila Iliescu și terenul), a construit Cazinoul și Hotelul „Balneara”.

Ministerul de Război a ridicat Sanatoriul Militar, iar Societatea Progresul Silvic a construit Vila „Sylva” astfel încât la acea dată Băile Govora oferea pacienților și vizitatorilor

peste 3.000 de locuri. Din datele statistice rezultă că între anii 1912 - 1939 au fost tratați la Govora 417.000 pacienți, deși stațiunea avea caracter sezonier. Numai între anii 1923 - 1933 au fost tratați în medie 4500 pacienți anual, în total 49.457, din care 17.322 reumatici (facem mențiunea că o cură dura 21 sau 28 de zile). În urma apariției antibioticelor, tratamentul sifilisului și a sechelelor post sifilitice a scăzut ca pondere în fața reumatismului și al afecțiunilor căilor respiratorii superioare.

Dat fiind faptul că în perioada interbelică, majoritatea medicilor curanți erau cadre didactice universitare, la Băile Govora s-a desfășurat o temeinică muncă de cercetare științifică, benefică stațiunii și pacienților. În acest scop Dr. Haralambie Botescu a înființat în anul 1913 Institutul de fizioterapie din Govora care funcționa într-o aripă a Pavilionului de Băi.

Au fost elaborate cercetări științifice asupra tratamentului bolilor reumatismale, iar nămolul mineral a fost pentru prima dată folosit în mod științific de Dr. Petre Pariano medic balneolog stagiar, în vara anului 1935, la indicația și sub supravegherea Prof. Dr. Petruș Niculescu, director medical al stațiunii. S-a folosit nămol mineral provenit din decantarea apelor extrase cu sonde sau puțuri, aplicat prin metode clasice, iar rezultatele au fost deosebite. Din păcate tratamentul nu a putut fi extins dată fiind cantitatea mică de nămol care se obținea.

Tratamentele cu nămol au fost aplicate pe scară largă, din anul 1957 de Dr. Geiculescu Virgil și Ciungan Leonida la Secția clinică Govora a Institutului de Balneologie din București, fiind folosit nămol sapropelic fosil adus de la Ocnele Mari.

Tot din această perioadă datează și primele cercetări asupra efectelor terapeutice ale apelor minerale de la Govora în afecțiuni O.R.L. și ale căilor respiratorii superioare, întreprinse de Dr. Emil Daraban, în anul 1929.

După 1949, Societatea „Govora - Călimănești” este desființată, patrimoniul său și vilele naționalizate sunt preluate de „Confederația Muncii” ulterior „Consiliul Central al Sindicatelor” și de Direcția Sanatoriilor Balneare din Ministerul Sănătății, iar din 1974 până în 1990 de Întreprinderea Economică Regională Balneară (I.E.R.B.) Govora.

În anul 1950 stațiunea devine permanentă și începând cu anul 1952 se dotează cu încălzire centrală vilele și hotelurile, se extinde baza de tratament și astfel stațiunea dispunând de o capacitate dublă de tratament și cazare asigurate de un personal medical și administrativ de înaltă calificare. La Sanatoriul Militar erau tratați ofițeri și alți militari din țările semnatare ale Pactului de la Varșovia, în special din U.R.S.S.

În anul 1965 au venit la tratament și odihna 29.800 pacienți, din care 1.320 de copii, cazați la fostul Sanatoriu Militar, iar în anul 1976 Băile Govora obține locul VI pe țară cu o medie anuală de 24.000 de pacienți și vizitatori.

Acest număr impresionant a fost atins și datorită faptului că stațiunea administra stabilimentele de la Ocele Mari, Ocnița, Brădet și Costești, unde s-au făcut noi captări și amenajări.

În anul 1985 a fost dată în folosință de Uniunea Generală a Sindicatelor, Casa de Odihnă și Tratament a Sindicatelor, actualul hotel „Oltenia” care dispune de peste 360 de locuri de cazare, bază de tratament proprie, restaurant și piscină.

După 1989 Stațiunea Balneară Govora se privatizează sub forma de societate pe acțiuni, sub numele de Societatea Comercială „BĂILE GOVORA” S.A. în care salariații dețineau peste 60 % din acțiuni. În anul 1990 sunt finalizate lucrările și se dau în folosință popasul turistic „Orizont”, campingul de la ștrandul cu apă minerală iodată „SALUS”. În anul 1996 s-au executat lucrări de reparații și modernizări la popasul turistic „Sylva” (construit în 1972) și la popasul turistic „Orizont” care în prezent este cunoscut sub numele de Pensiunea

turistică „Casa Govoreană”. În anul 2005, prin reabilitarea fostului sanatoriu de copii, s-a dat în folosință Hotelul „Belvedere” clasificat la categoria trei stele.

Dupa anul 1992 s-au dat în folosință mini - pensiuni turistice și vile de categoria doua și trei stele: Mara, Lili, Mătășaru, Mirela, Mădălina, Iris etc.

În anul 2013, Hotelul „Palace” a fost reabilitat și clasificat la categoria 4 stele în cadrul proiectului „PALACE GOVORA SPA – SERVICII CAZARE****, PROMOVARE ȘI DEZVOLTARE TURISM BALNEAR, AGREMENT TURISTIC”, finanțat în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013.

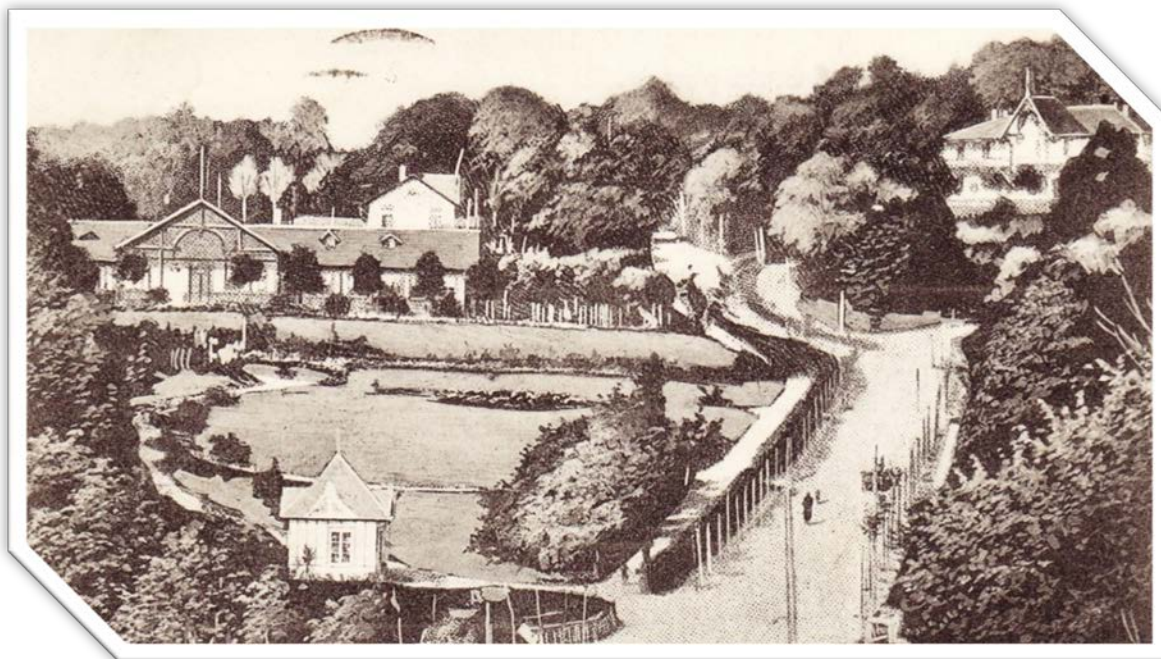

5.2.9 Govora în imagini

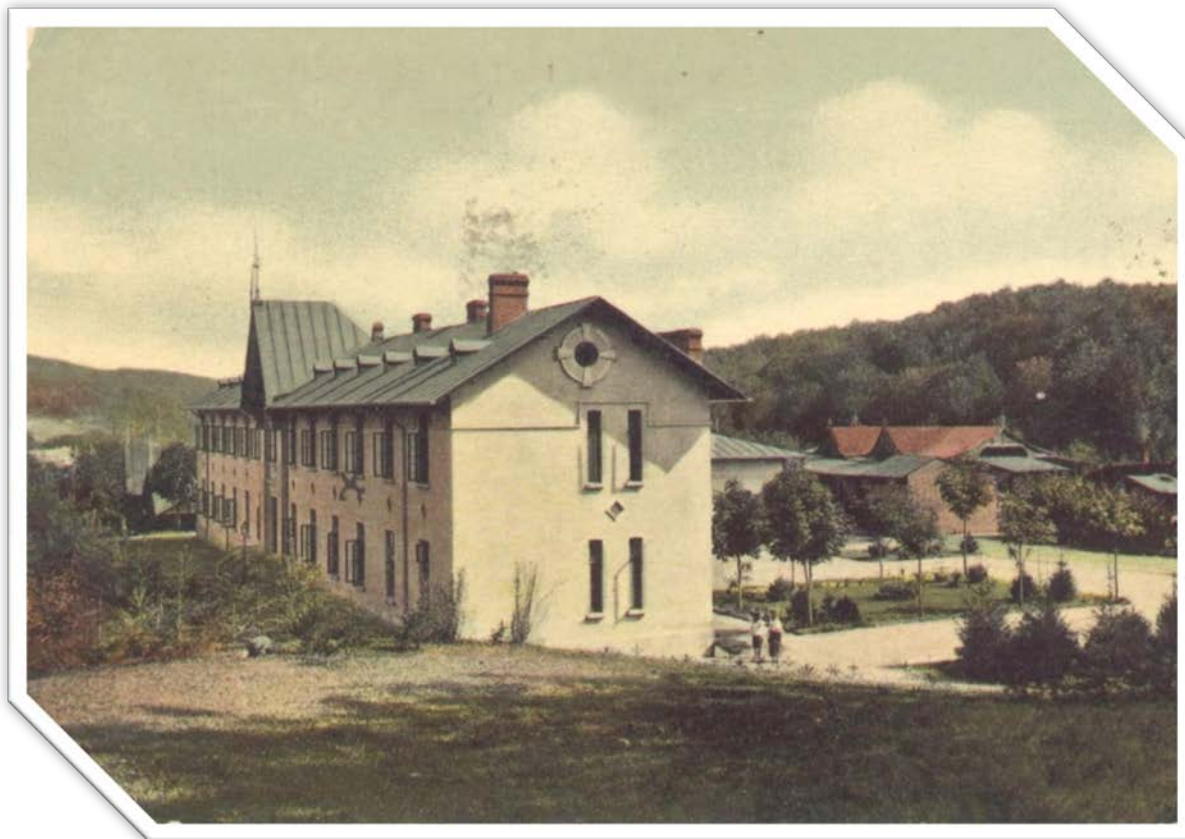
Băile vechi Govora

Vechiul stabiliment de băi 1906

Vila Eftimiu

Hotelul Statului, 1912

Hotelul Statului Nr. 3

Hotel Ștefănescu, 1910

Vila Ionel Bunescu

Vila Colonel Ivanonici, 1911

Vila Dr. Iliescu, 1930

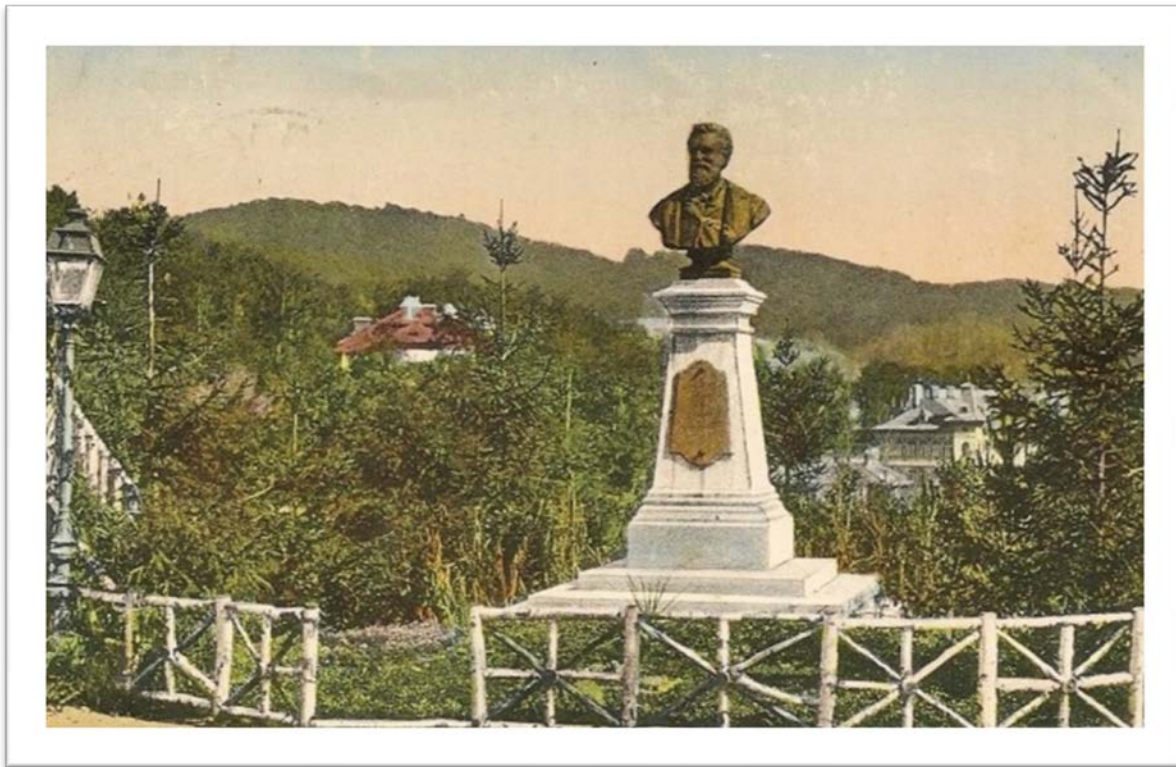
Vila Dr. Țăranu, 1920

Vila Esmeralda

Vila Maria

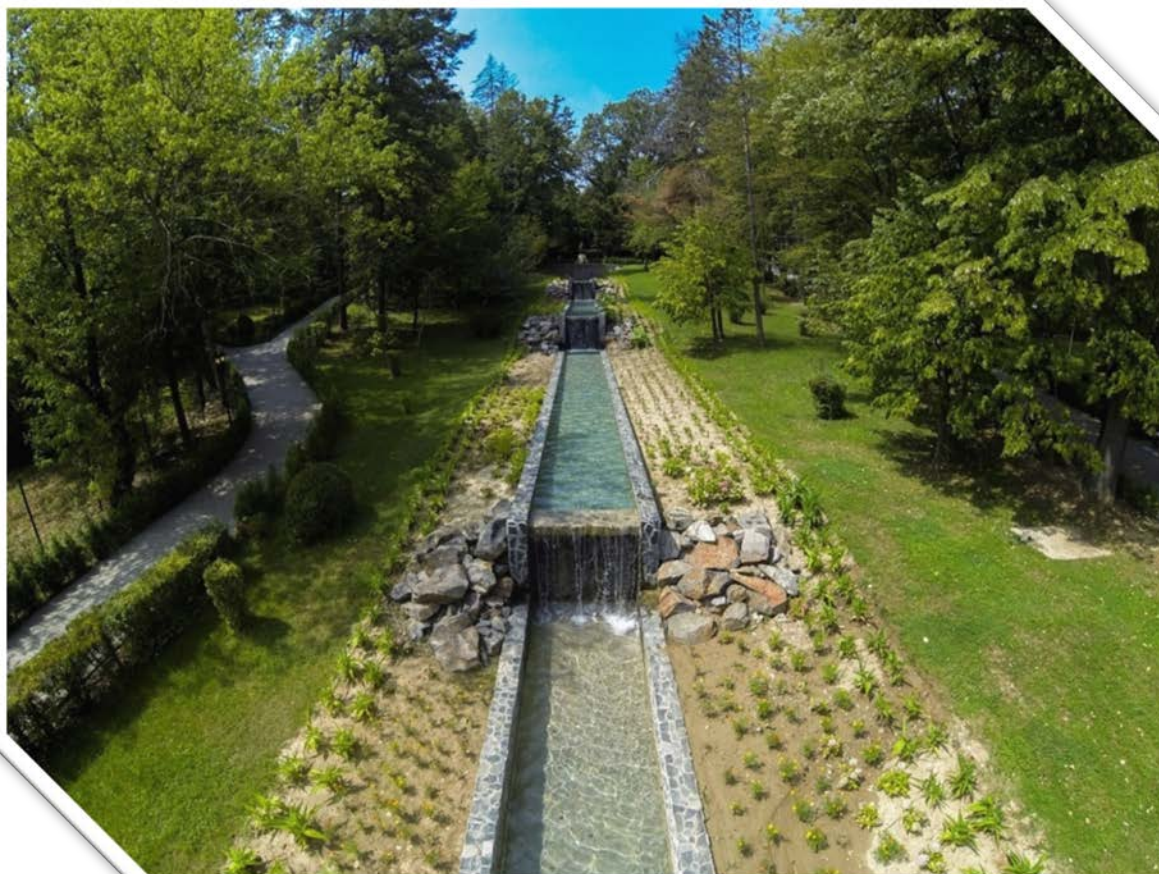
Bustul I.C. Brătianu

Statuia Dr. Zorileanu

Hotel Palace

Parcul Balnear

Parcul Balnear

Stațiunea Băile Govora – vedere de ansamblu

Stațiunea Băile Govora

Stațiunea Băile Govora

Alei pietonale Râul Hința

Biblioteca și Muzeul Orașului Băile Govora

Muzeul Balnear

Interior restaurant cu specific tradițional altesc

CAPITOLUL VI

ANALIZA SITUAȚIEI CURENTE

6.1 Suprafaţa administrativă

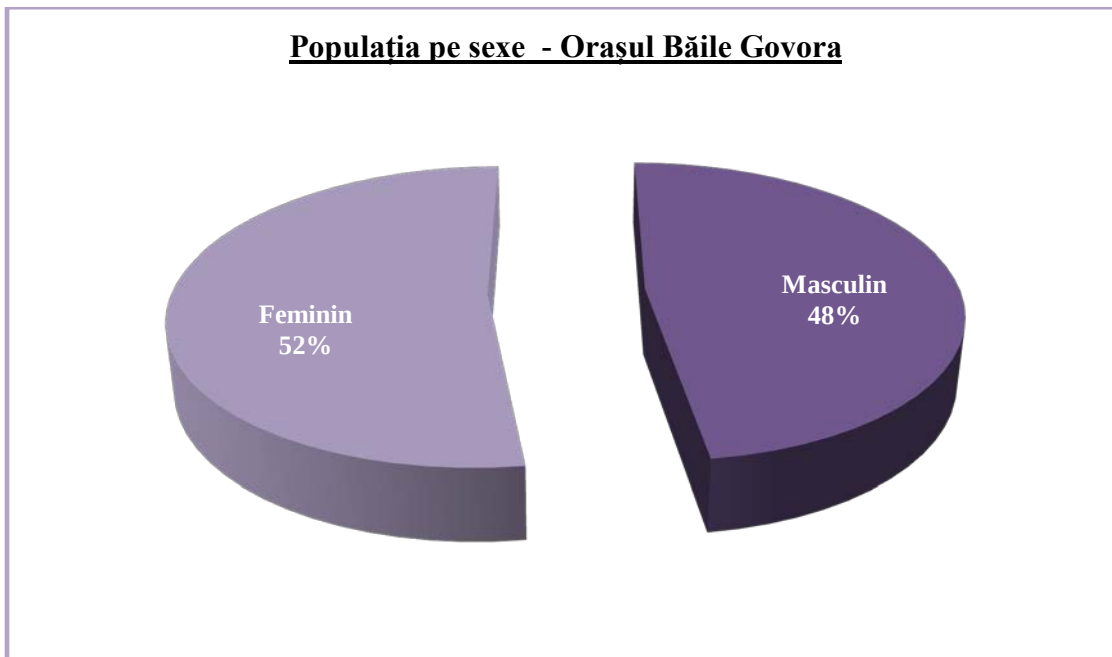
Oraşul Băile Govora are o suprafaţă administrativă de 1.380 ha din care 210 ha intravilan şi 1.170 ha extravilan. Pădurile ocupă 847 ha reprezentând 61 % din totalul suprafeţei. Terenul agricol existent cuprinde 1.270 ha şi se împarte astfel:

Teren arabil	151 ha
Păşuni	101 ha
Fâneţe	54 ha
Livezi	116 ha
Vii	1 ha
Suprafeţe ocupate cu ape şi bălţi	20 ha
Suprafeţe ocupate cu construcţii	102 ha
Căi de comunicaţie şi căi ferate	23 ha
Terenuri degradate şi neproductive	7 ha

6.2 Populația

Orașul Băile Govora are o populație de 2.449¹ locuitori, din care 1.170 populație masculină și 1.279 populație feminină.

Față de populația înregistrată în 2002 – 2868 locuitori – în 2011 a fost înregistrată o scădere a populației de 14,60%.

¹ Populația conform datelor înregistrate la Recensământul din 2011

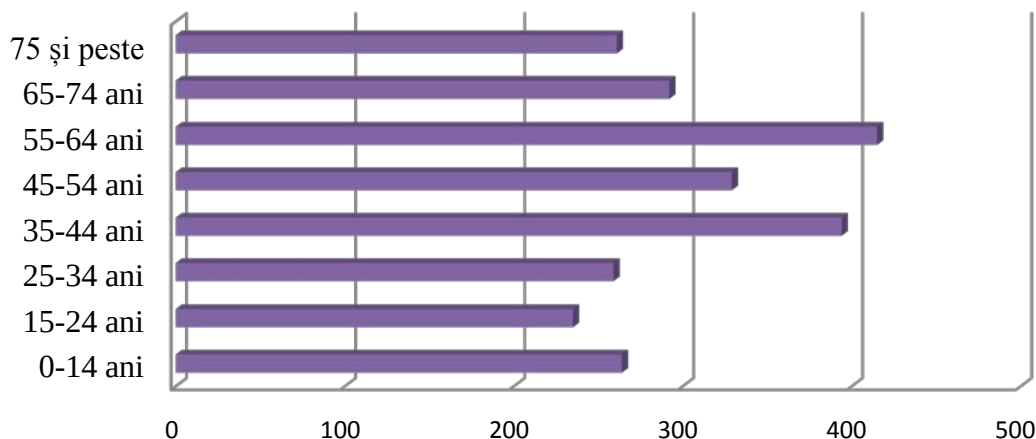
6.2.1 Populația pe categorii de vârstă

Populația pe categorii de vârstă:

Categorii de vârstă	Ambele sexe	Masculin	Feminin
Sub 5 ani	94	50	44
5 - 9 ani	93	48	45
10 - 14 ani	77	42	35
15 - 19 ani	115	67	48
20 - 24 ani	120	66	54
25 - 29 ani	121	66	55
30 - 34 ani	138	65	73
35 - 39 ani	164	83	81
40 - 44 ani	230	105	125
45 - 49 ani	148	79	69
50 - 54 ani	181	90	91
55 - 59 ani	226	90	136
60 - 64 ani	189	92	97
65 - 69 ani	134	64	70
70 - 74 ani	158	67	91
75 - 79 ani	142	67	75
80 - 84 ani	68	16	52
85 ani și peste	51	13	38

Populația pe grupe de vârste - Orașul Băile Govora

	0-14 ani	15-24 ani	25-34 ani	35-44 ani	45-54 ani	55-64 ani	65-74 ani	75 și peste
Series1	264	235	259	394	329	415	292	261

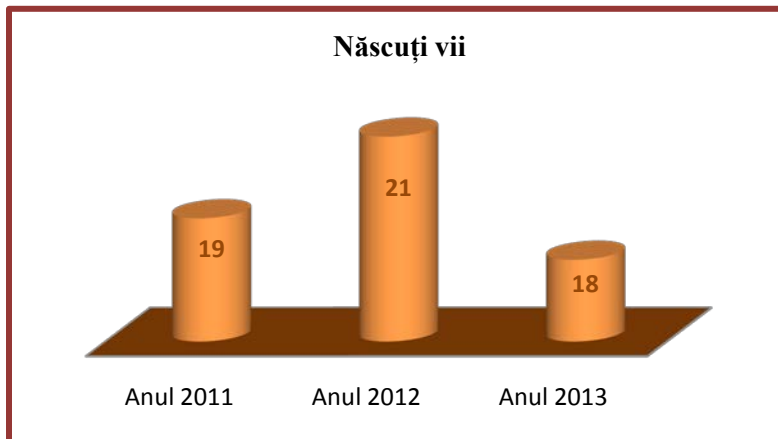
Din graficul de mai sus se observă grupa preponderentă format din populația cu vârsta între 55 și 64 ani (16 % din populația totală).

Populația stabilă	Numărul gospodăriilor	Populația stabilă din gospodării	Numărul mediu de persoane pe o gospodărie	Numărul clădirilor	Numărul locuințelor
2353	977	2337	2,39	860	844

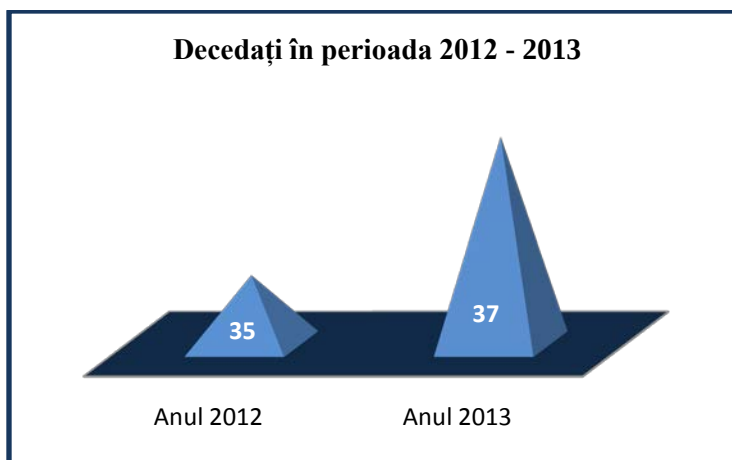
<http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>, Tab. 2: Populație, gospodării și clădiri la recensământul din anul 2011 – rezultate preliminare pe județe, municipii, orașe, comune

6.2.2 Mișcarea naturală

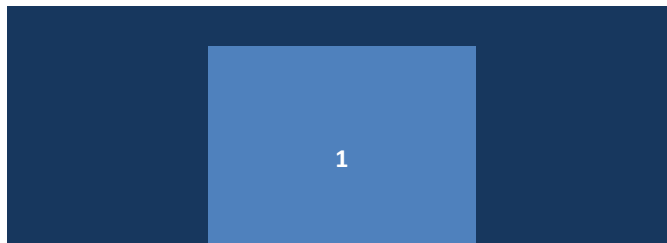

În perioada 2011 – 2013 nu au fost înregistrate la nivelul orașului Băile Govora născuți morți.

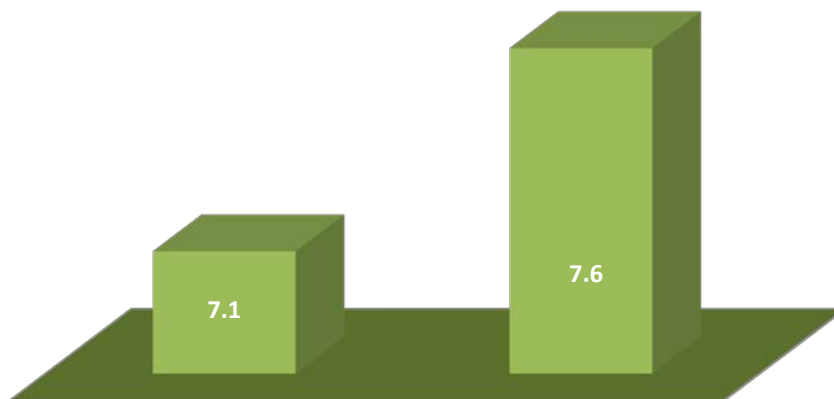

Decedați sub 1 an

1

Rata mortalității infantile în mediul urban - județul Vâlcea

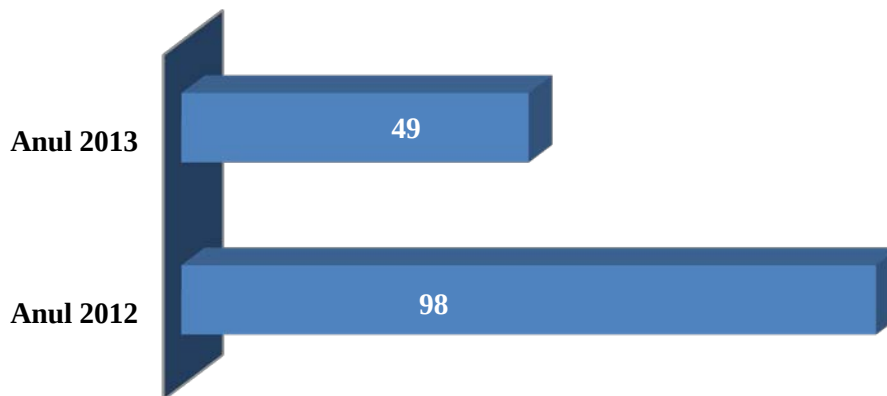

Anul 2012

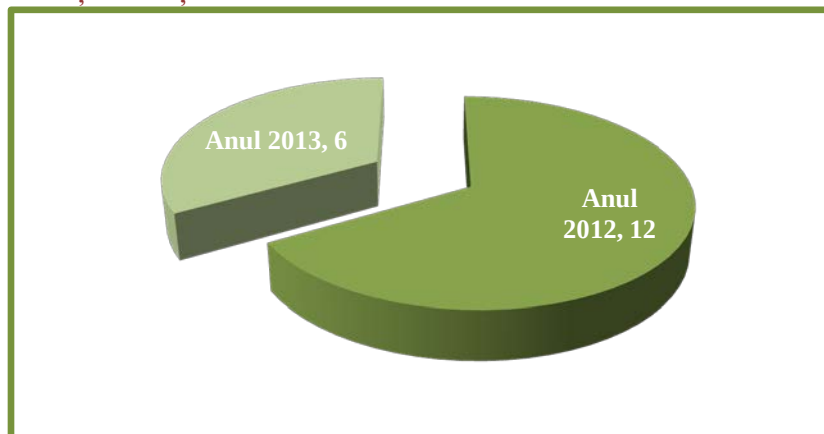
Anul 2013

Sporul natural înregistrat în mediul urban - județul Vâlcea

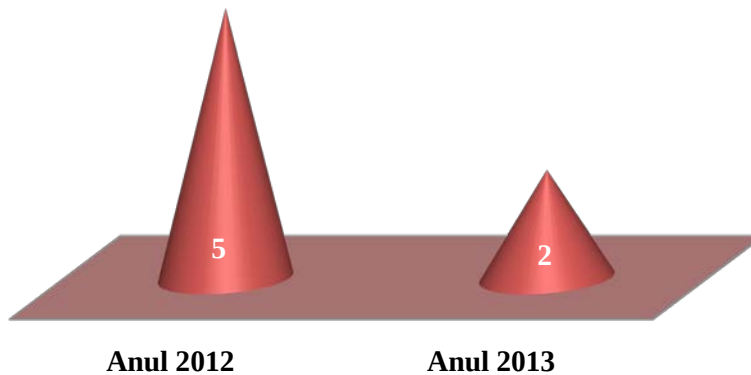
6.2.3 Nupțialitatea și divorțialitatea

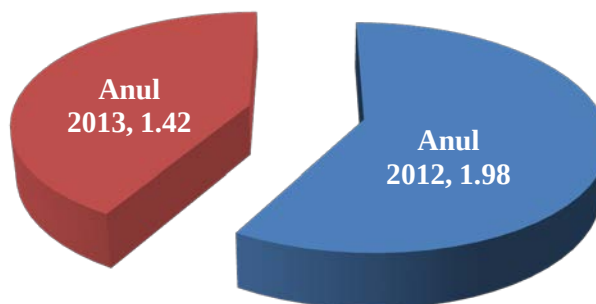
Căsătorii înregistrate în Orașul Băile Govora

Divorțuri înregistrate în perioada 2012 - 2013

Rata de divorțialitate în mediul urban – județul Vâlcea

6.2.4 Structura religioasă

Ortodoxă	Romano-catolică	Baptistă	Adventistă de ziua a 7-a	Musulmană	Martorii lui Iehova	Ortodoxă sârbă	Informație nedisponibilă**
2340	*	*	7	4	*	*	92

* Număr redus de cazuri de observare (mai mic de 3)

** Persoane care nu au dorit publicarea datelor personale referitoare la religie

<http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>, Tab. 13: Populația stabilă după religie-județe, municipii, orașe, comune

6.2.5 Structura etnică

Români	Romi	Germani	Turci	Sârbi	Macedo-neni	Altă etnie	Informație nedisponibilă**
2328	22	*	*	*	*	*	92

* Număr redus de cazuri de observare (mai mic de 3)

** Persoane care nu au dorit publicarea datelor personale referitoare la etnie

<http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/>, Tab. 8: Populația stabilă după etnie-județe, municipii, orașe, comune

6.2.6 Șomajul

Media șomerilor înregistrați la sfârșitul lunii în perioada ianuarie 2013 – august 2014² în orașul Băile Govora a fost de 85,5 persoane, ponderea cea mai mare fiind înregistrată în rândul populației feminine. Perioada cu cel mai scăzut șomaj este mai – octombrie determinată de sezonul balnear.

² INS - <https://statistici.INSSE.ro>

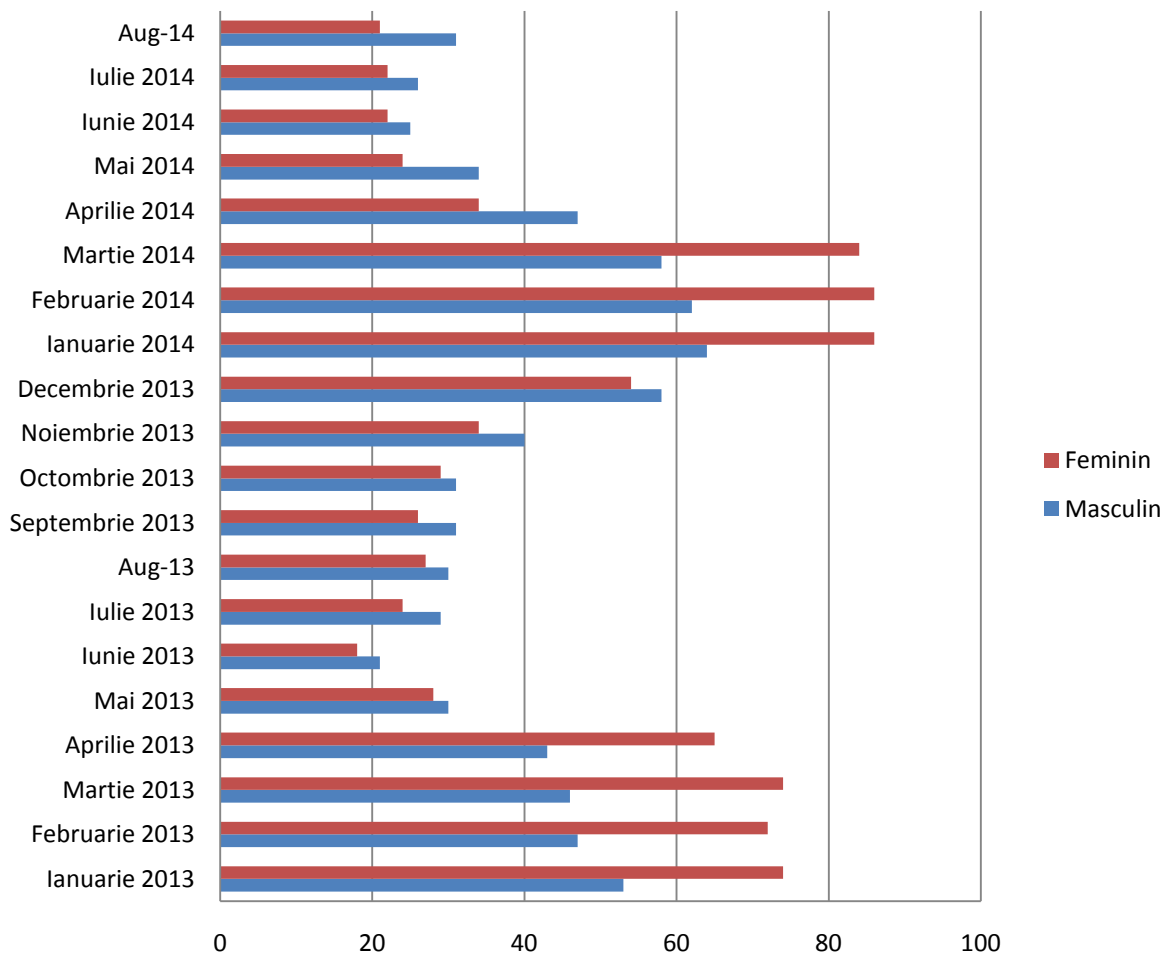
*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a orașului BĂILE GOVORA, județul VÂLCEA*

Perioada	Șomeri înregistrați la sfârșitul lunii (număr persoane)		
Orașul Băile Govora	Total	Masculin	Feminin
Ianuarie 2013	124	53	74
Februarie 2013	119	47	72
Martie 2013	120	46	74
Aprilie 2013	108	43	65
Mai 2013	58	30	28
Iunie 2013	39	21	18
Iulie 2013	53	29	24
August 2013	57	30	27
Septembrie 2013	57	31	26
Octombrie 2013	60	31	29
Noiembrie 2013	74	40	34
Decembrie 2013	112	58	54
Ianuarie 2014	150	64	86
Februarie 2014	148	62	86
Martie 2014	142	58	84
Aprilie 2014	81	47	34
Mai 2014	58	34	24
Iunie 2014	47	25	22
Iulie 2014	48	26	22
August 2014	52	31	21

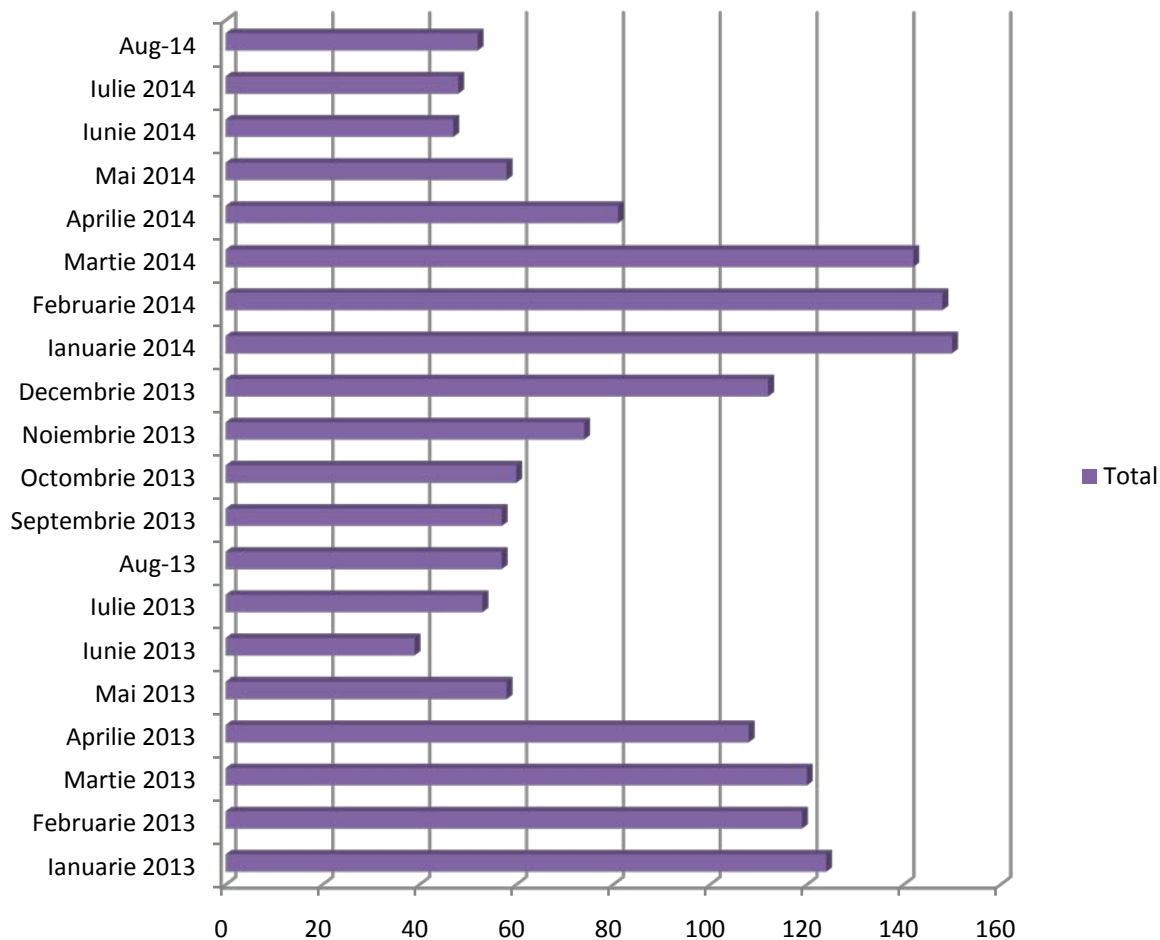

Șomeri înregistrați în perioada ianuarie 2013 - august 2014, pe sexe

Șomeri înregistrați în perioada ianuarie 2013 - august 2014, total

6.3 Infrastructura

6.3.1 Infrastructura de utilități

6.3.1.1 Alimentarea cu apă și canalizarea

Rețeaua de alimentare cu apă are o lungime de 18 km și se află în administrarea Consiliului Județean Vâlcea prin S.C. APAVIL S.A. Rețeaua este învechită și pentru a furniza apa către populație în condiții bune (calitate / debit) are nevoie urgent de reabilitare. Pe alocuri conducta din fier a fost înlocuită cu conductă din PVC. Echipamentele și utilajele de la stația de pompare Barcane sunt uzate moral și fizic, acestea necesitând a fi înlocuite.

Sursa de apă a orașului Băile Govora este o sursă subterană format din mai multe fronturi de captare. Tratarea apei se face la surse și la stația de pompare prin clorinare. Sistemul de alimentare este mixt, 60 % din rețeaua de distribuție fiind alimentată direct din sursele de apă și 40 % din rețea prin înmagazinare și pompare din aceasta.

Rețeaua de canalizare are o lungime de 12 km și se află tot în administrarea Consiliului Județean Vâlcea prin S.C. APAVIL S.A. Rețeaua de canalizare are nevoie atât de extinderi în stațiunea Băile Govora, cât și în celelalte două localități componente Curățuri și Gătejești. Deasemeni, rețeaua existentă are nevoie și de reabilitare, rețelele existente fiind uzate fizic în proporție de 65 – 70 %.

Rețeaua de canalizare este alcătuită din colectoare principale, colectoare secundare și stradale. Stația de epurare mecano – biologică este amplasată în aval de localitatea Govora – Sat și are o capacitate de 1.400 m³ / zi cu descărcarea apelor epurate în pârâul Govora. Stația funcționează corespunzător având capacitatea necesară pentru populația actuală.

6.3.1.2 Rețeaua de distribuție gaze naturale

Rețeaua de distribuție a gazelor natural se întinde pe o distanță de 16 km numai în stațiunea Băile Govora, administratorul rețelei fiind S.C. GDF SUEZ S.A.

6.3.1.3 Rețeaua de electricitate

Consumatorii casnici, sociali – culturali și comerciali sunt racordați la sistemul energetic național prin stația de transformare Căzănești. Posturile de transformare sunt alimentate în sistem buclat acoperind întreaga suprafață a administrativă. Rețeaua de electricitate cuprinde 29 km, se află în administrarea S.C. CEZ VÂNZARE S.A. și necesită o reabilitare care constă în înlocuirea stâlpilor afectați și introducerea în subteran a cablurilor aeriene.

6.3.1.4 Rețeaua de iluminat public

Rețeaua de iluminat public cuprinde 19 km și se află în administrarea Primăriei Orașului Băile Govora. Rețeaua necesită lucrări de reabilitare și modernizare în vederea eficientizării costurilor cu energia electrică.

6.3.1.5 Energia termică

Orașul Băile Govora nu beneficiază de un sistem de încălzire centralizat, încălzirea locuințelor și a instituțiilor realizându-se cu centrale pe gaze și lemn, respectiv sobe pe gaze și lemn.

6.3.1.6 Transportul public

Transportul local este asigurat de un operator economic – S.C. MAT DAN S.R.L. – care efectuează curse regulate Băile Govora – Rm. Vâlcea tur – retur.

Sunt asigurate și curse Băile Govora – București tur – retur prin intermediul unui alt operator economic – S.C. AMAL TOUR S.R.L.

6.3.1.7 Salubritatea

Serviciul de salubritate a fost concesionat în anul 2005 către operatorul zonal S.C. URBAN S.A. care efectuează lucrările de igienizare a străzilor și colectarea deșeurilor menajare.

6.3.1.8 Telefonie

Orașul Băile Govora este acoperit integral cu rețea de telefonie fixă și mobilă, rețelele existente fiind instalate în subteran pe Str. Tudor Vladimirescu între Pavilionul Palace și Fabrica de Pâine și aerian pe stâlpi în restul stațiunii și în localitățile componente.

6.3.2 Rețeaua de drumuri

Rețeaua de drumuri totalizează 22,404 km, starea acestor drumuri, conform inventarului³, prezentându-se astfel:

Localitatea	Îmbrăcăminte asfaltică	Pietruire	Pavaj	Beton
Băile Govora	11,204 km	5,190 km	0,600 km	-
Gătejești	1,800 km	1,630 km	-	0,650 km
Curături	-	1,330 km	-	-

DC 126 Băile Govora – Păușești traversează localitatea pe o distanță de cca. 300 m și necesită lucrări de reabilitare și modernizare.

6.3.3 Mediu – calitatea factorilor de mediu

Analiza factorilor definitorii ai calității mediului în stațiunea balneoclimaterică Băile Govora, respectiv calitatea aerului, apei și a solului, impactul activităților umane asupra cadrului natural, incidența fenomenelor naturale distructive (inundații, alunecări de teren, incendii, seisme etc), evidențiază un nivel foarte bun al calității mediului, esențial desfășurării propice a activității balneoturistice.

³ Inventarul bunurilor care aparțin domeniului public al orașului Băile Govora, Anexa 4, HCL 48/31.07.1999

Cadrului natural prezintă suficiente elemente care îi conferă puritatea ridicată a atmosferei și microclimatului specific stațiunii.

Rețeaua hidrografică este reprezentată în localitate pârâul Hința, regularizat prin apărări de maluri longitudinale și praguri de beton transversale. Deși are caracter torențial, datorită suprafeței relativ restrânse a bazinului său hidrografic, nu au loc inundații, iar calitatea apei, deși există unele deficiențe ale canalizării, se încadrează conform normelor în categoria I și a-II-a de calitate.

Calitatea solului nu a suferit modificări esențiale față de starea inițială, existând însă unele suprafețe mici, îndeosebi în viroage, afectate de lipsa temporară a stratului vegetal, precum și loturi mici de teren cu depozități accidentale de reziduuri menajere, fără ca această situație să polueze arealul stațiunii. Degradări ale solurilor sunt semnalate pe suprafețe mici datorită unor eroziuni sau alunecări de teren, amploarea acestor fenomene fiind controlabilă și nesemnificativă.

Impactul activităților umane asupra mediului în stațiunea Băile Govora este redus, iar activitățile socio - economice existente nu afecteze domeniul balnear. Zona centrală a orașului și zona balneară nu sunt afectate de traficul rutier greu sau intens, acesta derulându-se în afara zonei. Aspectul general citadin al acestor zone este cel specific unei stațiuni balneare.

În concluzie, atât în zona stațiunii, cât și în localitățile component nu există factori industriali de poluare care, prin deversare, să producă poluare apei, aerului și solului. Poluarea poate să apară în cazul folosirii pesticidelor în agricultură, prin depozitarea deșeurilor în mod necontrolat și irațional, prin lipsa canalizării în anumite zone.

6.3.4 Parcuri, spații verzi și locuri de joacă pentru copii

În orașul Băile Govora singurul parce amenajat este Parcul Balnear care se întinde pe o suprafață de 20 ha.

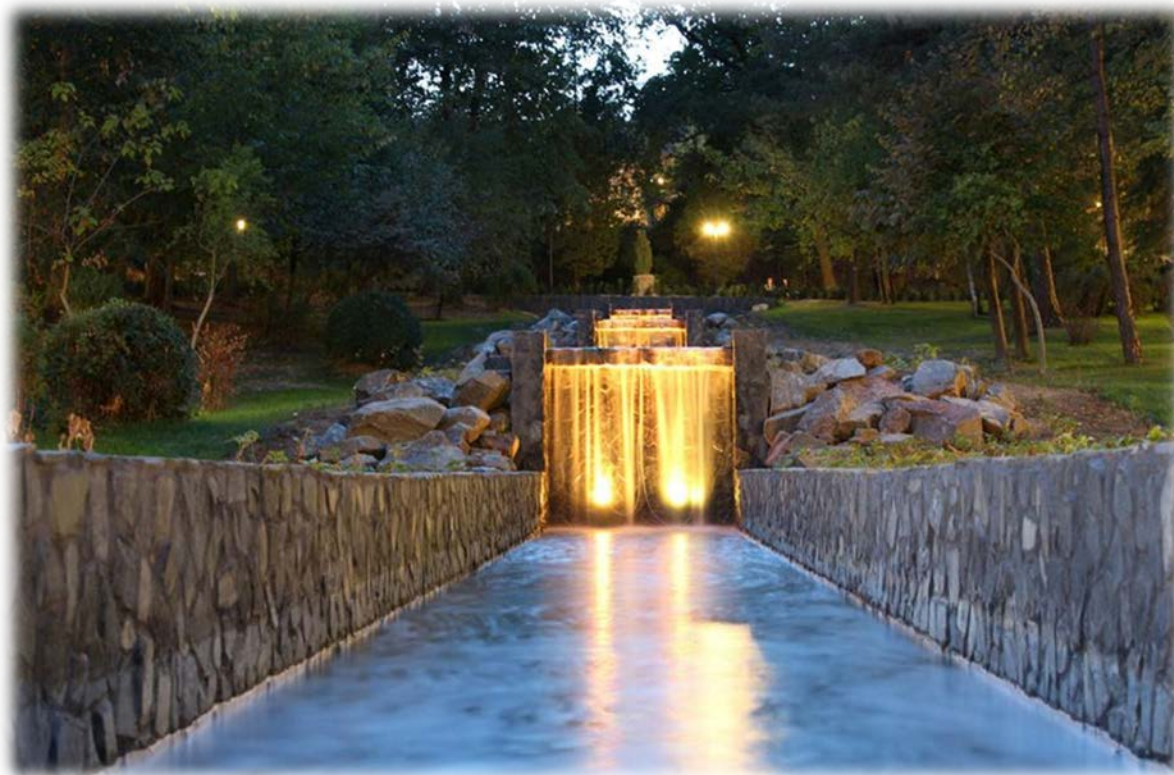
Intrarea în Parcul balnear

Amfiteatru în aer liber – Parcul Balnear

Fântânile arteziene la intrarea în Parcul Balnear

Cascada din Parcul Balnear

Alei pietonale în Parcul Balnear

Alei în Parcul Balnear

Zona de promenadă amenajată pe pâraul Hința:

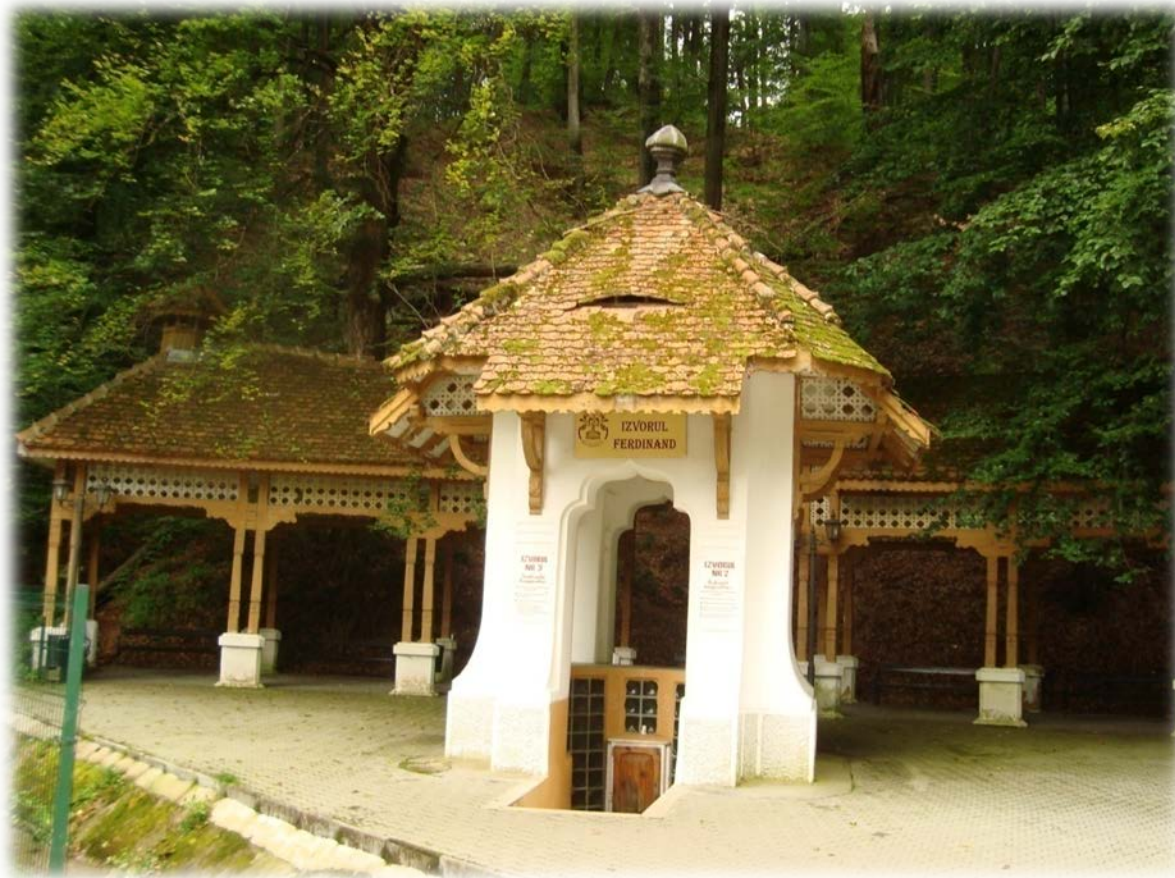

Spre Izvorul Ferdinand

Izvorul Ferdinand

Skatepark:

6.4 Sănătatea

Infrastructura de sănătate cuprinde:

2	Cabinete Medicale Individuale
2	Cabinete de Stomatologie
1	Cabinet de Alergologie
1	Policlinică
2	Farmacii private

Personalul medical care deservește cabinetele amintite mai sus și bazele de tratament aferente hotelurilor:

2	Medici de familie
2	Medici stomatologi
1	Medic alergolog
1	Medic medicină generală
1	Medic fizioterapie
1	Medic ORL
4	Medici BTF
49	Asistenți medicali
2	Farmacisti

6.5 Asistența socială

Activitățile desfășurate în cadrul Compartimentului de Asistență Socială din cadrul Primăriei Orașului Băile Govora se bazează cu preponderență pe identificarea nevoilor sociale (individuale, familial și de grup), consiliere, sprijin și dezvoltare comunicare pentru persoanele, familial și grupurile aflate în dificultate în vederea incluziunii sociale a acestora.

Activitățile au un caracter primar și se referă în mare parte la acordarea de prestații sociale conform legislației în vigoare.

La nivelul anului 2014 în evidențele Compartimentului de Asistență Socială sunt înregistrați:

- 6 - asistenți personali;
- 25 - indemnizații de însoțitor;
- 4 - copii protejați în sistemul D.G.S.A.P.C.;
- 5 - copii aflați în plasament la asistent maternal profesionist;
- 6 - copii aflați în plasament la familii;
- 23 - alocații de susținere a familiei;
- 8 - persoane care primesc ajutor social – venitul minim garantat.

6.6 Educația

Infrastructura educațională:

Denumirea instituției	Nr. copii / grupe	Cadre didactice	Cadre nedidactice și personal auxiliar
Grădinița cu program normal Băile Govora	50 / 3 grupe	3/ Gr. did. I	1
Grădinița cu program normal Gătejești	15 / 1 grupă combinată	1 / Gr. did. II	-

Denumirea instituției	Nr. copii / clase	Cadre didactice	Cadre nedidactice și personal auxiliar
Școala cu clasele I - IV (dezafectată)	-	-	-

Denumirea instituției	Nr. copii / grupe	Cadre didactice	Cadre nedidactice și personal auxiliar	Necesități
Liceul Tehnologic Băile Govora	245 / de la clasa pregătitoare la clasa a XII - a	24 Gr. Didactic I - 11 Gr. Didactic II - 6 Definitivat - 6 Debutant - 1	5 / 3	- Laborator tehnologic (10 calculatoare, soft-uri educationale, 1 videoproiector, 1 laptop, mobilier, ustensile și echipamente specifice calificării profesionale); - Sală de festivități
Biblioteca școlară	Biblioteca deține 12.000 volume Postul este blocat.			

6.7 Cultura

Biblioteca Orășenească

În jurul anului 1891, în Băile Govora funcționa sporadic o secție a „*Ligii pentru unitatea culturală a tuturor romanilor*” care avea și o bibliotecă. La preluarea stațiunii în anul 1910 de „Societatea Govora – Calimanesti” este organizată o bibliotecă în cadrul clubului de la „Hotel Palace”.

Începând din 1948, în stațiune funcționează o bibliotecă sindicală cu aproximativ 700 volume, având sediul la „Vila Silva” și bibliotecari pe Mircea Țigănilă și Margareta Dabija.

În anul 1952 se înființează Biblioteca publică din Baile Govora, iar în 1970, biblioteca din Băile Govora devine *bibliotecă orășenească*, cu un fond de 26.000 volume, asigurând necesitățile de informare și de lectură, atât ale localnicilor, cât și ale vizitatorilor veniți în stațiune la odihnă și tratament.

În Băile Govora au funcționat de-a lungul timpului mai multe puncte de împrumut carte, aparținând de biblioteca orășenească (Vila Silva, Hotel Palace)

În anul 1977, după cutremurul din 4 martie, biblioteca își mută sediul de la parterul Casei de Cultură în fosta „Vila Dr. Tătaru” din Str. Tudor Vladimirescu nr. 174. În același an, o dată cu desființarea punctelor de împrumut de la „Vila Silva” și „Hotel Palace” fondurile de carte respective au intrat în fondul principal al bibliotecii orășenești.

Pe lângă colecția de periodice, biblioteca deține volume cuprinzând enciclopedii, dicționare, literatură științifică și tehnică, beletristică și cărți cu autografele unor scriitori care au vizitat stațiunea.

În anul 2003, biblioteca a fost mutată din nou, la parterul Casei de Cultură, deoarece imobilul în care a funcționat din anul 1977 a fost revendicat și câștigat în instanță de către moștenitorii fostului proprietar.

În prezent, biblioteca deține un 57.000 volume și desfășoară numeroase activități, precum:

24 ianuarie	Unirea Principatelor Române – 155 ani de la înfăptuire: expoziție
18 februarie	Michelangelo Buonarroti, sculptor, pictor, arhitect și poet italian (1475-1564) – 450 ani de la trecerea în eternitate: expoziție

14 martie	Alexandru Macedonski, scriitor (1854 - 1920) - 160 ani de la naștere: expoziție
21 martie	Ziua mondială a poeziei – lecturi din poezii preferate
23 aprilie	William Shakespeare, dramaturg și poet englez (1564 - 1616) – 450 ani de la naștere: expoziție
9 mai	Ziua Europei – expoziție
15 iunie	Mihai Eminescu - 125 ani de la trecerea în eternitate: lectură și expoziție
2 iulie	Emil Gârleanu, prozator (1878 - 1914) - 100 ani de la trecerea în eternitate: expoziție
4 august	Veronica Micle, poetă (1850 - 1889) - 125 ani de la trecerea în eternitate: expoziție
31 august	Ziua Limbii Române: concurs „Cea mai frumoasă compunere”
18 - 25 septembrie	Zilele europene ale patrimoniului – expoziție și vizitarea „Colecției de arheologie și carte veche Ghe.Petre - Govora”
26 octombrie	Dosoftei, cărturar, poet, traducător, teolog, Mitropolit al Moldovei – 390 ani de la naștere: expoziție
26 noiembrie	Eugene Ionesco (1909 – 1994), 105 ani de la naștere: expoziție
1 decembrie	Ziua națională a României - expoziții tematice
15-31 decembrie	Datini și sărbători de iarnă – obiceiuri tradiționale, colinde, expoziții de carte, măști, desene
31 decembrie	Ion Creangă – 125 ani de la trecerea în nemurire: expoziție, lectura din opera scriitorului

Muzeul Balnear

Colecția de arheologie și carte veche bisericească a Pr.Gheorghe Petre Govora, un neobosit cercetător și arheolog local, a fost donată Muzeului Județean Vâlcea și cuprinde obiecte descoperite în raza Govorei și a județului Vâlcea, începând din paleolitic și până în secolele X – XII. Multe dintre exponate sunt unice și au o valoare științifică deosebită care atestă locuirea permanentă a acestei vechi vetre vâlcene, conviețuirea daco - romană (un cuptor din sec. III e.n.) și perioada de etnogeneză a poporului român. Colecția cuprinde cărți

rare, tipărite în țară sau peste hotare în secolele XVII – XVIII, lucrări deosebit de importante pentru istoria culturală națională. În anul 1995, când s-au împlinit 25 ani de la înființarea muzeului, Gheorghe Petre - Govora publica la Rm. Vâlcea, sub egida Muzeului Județean – lucrarea „O preistorie a nord - estului Olteniei”.

Evenimente locale:

- ▶ Cupa „Dr. Zorileanu” – întreceri sportive între școli – desfășurată în luna aprilie;
- ▶ Simpozionul Național „Vis de copil” desfășurat în luna iunie
- ▶ Complexul de manifestări cultural - artistice și sportive „Florile Govorei” desfășurat în penultima săptămână din luna august;
- ▶ Cupa „Aditen” la tenis de camp desfășurată în luna august;

6.8 Viața spirituală

Pe raza orașului Băile Govora funcționează 4 biserici ortodoxe:

Biserica „Sfântul Ioan Botezătorul” – Băile Govora

Paraclisul „Adormirea Maicii Domnului” – Băile Govora

Biserica „Nașterea Maicii Domnului” – Curături

Biserica „Adormirea maicii Domnului” – Gătejești

6.9 Economia

Economia orașului Băile Govora este axată în principal pe industria hotelieră. Din păcate, potențialul turistic de care dispune Băile Govora nu este fructificat pe deplin, neexistând o colaborare strânsă între operatorii de turism și nici o abordare coerentă și continuă a activităților de marketing și publicitate. Activitatea turistică depinde de biletele de tratament care se acordă prin Casa de Sanatate și este sezonieră (mai - octombrie).

Mediul de afaceri			
Nr. Crt.	Denumire	Domeniu de activitate	Număr angajați
1	S.C. 1001 S.R.L.	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	2
2	S.C. ANNABELLA S.R.L.	Comerț cu amănuntul al produselor alimentare și nealimentare prin magazinele proprii	8
3	S.C. AVICARVIL S.R.L.	Comerț cu amănuntul al cărnii și al produselor din carne, în magazine specializate	2
4	S.C. BEROMA S.R.L.	Comerț cu amănuntul al produselor alimentare, băuturilor și produselor din tutun efectuat prin standuri, chioșcuri și piețe	8

5	S.C. BIONI IMPEX S.R.L.	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun, baruri	1
6	S.C. BIRIMAR COMERȚ S.R.L.	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominant de produse alimentare, băuturi și tutun	1
7	S.C. CONSUMCOOP BUNEȘTI SOCIETATE COOPERATIVĂ	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	2
8	S.C. DANANDRA IMPEX S.R.L.	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	2
9	S.C. INTERCHIM S.R.L.	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice	2
10	S.C. IURAD BURCEA S.R.L.	Comerț cu amănuntul al articolelor de fierărie, vopsitorie, sticlă și articole din sticlă	1
11	S.C. OSWALDO S.R.L.	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	3
12	S.C. DECOR IRIS S.R.L.	Comerț cu ridicata al bunurilor de uz gospodăresc, al mobilei, al covoarelor, al articolelor de iluminat și al produselor textile	1
13	S.C. IULCOM S.R.L.	Comerț cu amănuntul al articolelor și aparatelor electrocasnice, al covoarelor, carpetelor, tapetelor, al articolelor de fierărie,	1

		al articolelor din sticlă și a celor pentru vopsit, în magazine specializate	
14	S.C. KALIVMAR S.R.L.	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	3
15	S.C. LIVACHE S.R.L.	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun, baruri și alte activități de servire a băuturilor	2
16	S.C. MARARIS COM S.R.L.	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare	1
17	S.C. MUSTAȚĂ CONSTRUCT S.R.L.	Comerț cu ridicata al deșeurilor și resturilor, comerț cu ridicata al altor produse intermediare, depozitări	2
18	S.C. NORCOOR S.R.L.	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare	2
19	S.C. MELISE FARM S.R.L.	Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice	3
20	I.F. NICOLETA BUGA	Comerț cu amănuntul al îmbrăcăminte, în magazine specializate	2
21	I.F. TIȚA V. MARIA	Comerț cu amănuntul în magazine specializate al îmbrăcăminte	2
22	I.F. CÎRSTOI T. ION-LUCIAN	Comerț cu amănuntul al produselor alimentare, al băuturilor și produselor din tutun efectuat prin standuri, comerț cu amănuntul al fructelor și legumelor proaspete,	2

		în magazine specializate și comerț cu ridicata al cerealelor și furajelor	
23	I.F. RADU	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	2
24	I.I. LUȚU ELISABETA	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare	1
25	I.I. BÂNCIOI ELENA	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	1
26	I.I. TĂNASIE VICTOR-VALENTIN	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	1
27	S.C. VULTURUL MV S.R.L.	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun	2
28	S.C. EMATINA S.R.L.	Comerț cu amănuntul de produse alimentare	2
29	S.C. NAUTILUS COM S.R.L.	Comerț cu ridicata al băuturilor, depozitări	5
30	S.C. PIGULIN FRUIT S.R.L.	Comerț cu ridicata al fructelor și legumelor	2
31	I.I. HURJUI-VLĂDUȘEL MARIA	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare	1
32	I.I. ALEXIE ELENA	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare	1

33	I.I. CÎRSTOI MIRELA	Comerț cu amănuntul al îmbrăcăminte, în magazine specializate	1
34	I.I. TURTUREA ADA	Comerț cu amănuntul al bunurilor de ocazie vândute prin magazine	1
35	S.C. ADITEN SPORT S.R.L.	Intermedieri în comerțul specializat în vânzarea produselor cu caracter specific, n.c.a.	2
36	S.C. AGOSTNORIS S.R.L.	Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase	1
37	S.C. ALTOINVEST S.R.L.	Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea	1
38	S.C. ANDITRANS 2010 S.R.L.	Transporturi rutiere de mărfuri	5
39	S.C. APAVIL S.A.	Captarea, tratarea și distribuția apei	11
40	S.C. AUTORAF S.R.L.	Școli de conducere (pilotaj)	3
41	S.C. BĂILE GOVORA S.A	Restaurante, hoteluri și alte facilități de cazare, activități de întreținere corporală, activități de fitness și alte activități referitoare la sănătatea umană	124
42	S.C. BN SIND BALNEO TURISM S.R.L.	Restaurante, hoteluri și alte facilități de cazare, activități de întreținere corporală, activități de fitness și alte activități referitoare la sănătatea umană	8
43	P.F.A. TEODORESCU CONSTANTIN	Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte și accesorii n.c.a.	1
44	I.F. STĂTESCU ION	Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte	2
45	S.C. FÂNICA S.R.L.	Fabricarea încălțăminte	1

46	S.C. MARVI S.R.L.	Fabricarea pâinii, a prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie precum și comercializarea cu amănuntul a acestora prin magazine specializate	4
47	S.C. OLIMP COMPANY S.R.L.	Fabricarea produselor din cacao, a ciocolatei și a produselor zaharoase, fabricarea pâinii a prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie	13
48	P.F.A. SANDA ADRIANA	Fabricarea imitațiilor de bijuterii și articole similar	1
49	S.C. CASMIHIMPEX S.R.L.	Transporturi rutiere de mărfuri, fabricarea pâinii, fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie	6
50	S.C. COMTRANSPORT FLORICEL S.R.L.	Transporturi rutiere de mărfuri	1
51	S.C. GOVTRANS S.R.L.	Transporturi rutiere de mărfuri	1
52	S.C. OCTAGON LOGISTIC S.R.L.	Transporturi rutiere de mărfuri, comerț cu ridicata al produselor chimice, comerț cu alte autovehicule	5
53	S.C. OPETRANS S.R.L.	Transporturi rutiere de mărfuri	3
54	S.C. SMARANDEF TRANS S.R.L.	Transporturi rutiere de mărfuri	2
55	C.E.C. BANK S.A. - SUC. VÂLCEA	Intermedieri monetară și alte activități de intermedieri monetară	2

56	S.C. B.R.D.-G.S.G. - GRUP PITEȘTI	Intermediere monetară și alte activități de intermediere monetară	3
57	I.I. MIELCIOIU ION	Întreținerea și repararea autovehiculelor	1
58	I.I. GRECESCU VERONICA	Întreținerea și repararea autovehiculelor	1
59	S.C. CĂTALIN-CLAUDIU S.R.L.	Lucrări de instalații electrice, comerț cu amănuntul prin standuri și piețe	1
60	S.C. OCTALEX S.R.L.	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale și servicii de cazare	2
61	S.C. DUBLUMAR S.R.L.	Lucrări de instalații electrice	7
62	C.N. POȘTA ROMÂNĂ - OFICIU BĂILE GOVORA	Administrarea, dezvoltarea și exploatarea serviciilor de poștă	7
63	S.C. CERNATESCU INVEST S.R.L.	Alte servicii de cazare	1
64	S.C. FLORMED S.R.L.	Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată, activități ale centrelor de îngrijire medicală, alte activități referitoare la sănătatea umană	2
65	S.C. RILIMAR S.R.L.	Restaurante, hoteluri și alte facilități de cazare similare	5
66	S.C. MARKET O&F	Restaurante, baruri și alte activități de servire a băuturilor	1
67	S.C. DISCO 22 S.R.L.	Baruri și alte activități de servire a băuturilor	1
68	S.C. C.N. LOTERIA ROMÂNĂ S.A.	Activități de jocuri de noroc și pariuri	2

69	S.C. ROMIN BET S.R.L.	Activități de jocuri de noroc și pariuri	2
70	S.C. INERTGAZ S.R.L.	Intermedieri în comerțul cu combustibili, minereuri, metale și produse chimice pentru industrie	1
71	ROMSILVA R.A. - OCOLUL SIVIC BĂBENI	Silvicultură și alte activități forestiere, vânătoare, ocrotirea vânatului, inclusiv activități de servicii anexe	1
72	S.C. NATURA MAGI FLOWER	Activități de întreținere peisagistică	10
73	S.C. SENSO CAFE S.R.L.	Baruri și alte activități de servire a băuturilor	2
74	S.C. URBAN S.A.	Colectarea deșeurilor nepericuloase	7
75	S.C. RAL IMPEX S.R.L.	Recuperarea materialelor reciclabile sortate, activități și servicii de decontaminare	2
76	P.F.A. MĂNOIU MIHAI	Repararea ceasurilor și a bijuteriilor	1
77	I.I. FLORESCU CLAUDIA	Coafură și alte activități de înfrumusețare	1
78	I.I. VINTILĂ ELENA	Coafură și alte activități de înfrumusețare, comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare	1
79	D.G.A.S.P.C. CENTRU GOVORA	Servicii sociale privind protecția copilului, a familiei, a persoanelor cu dizabilități, vârstnicilor, precum și a altor categorii de persoane aflate în situații de risc	21

6.9.1 Agricultură

6.9.1.1 Cultura plantelor

Cultura cerealelor nu este un sector foarte dezvoltat, cultivându-se doar porumb pe o suprafață maximum 70 ha.

Porumb	2011	2012	2013
	Suprafața cultivată în hectare		
	70	70	60

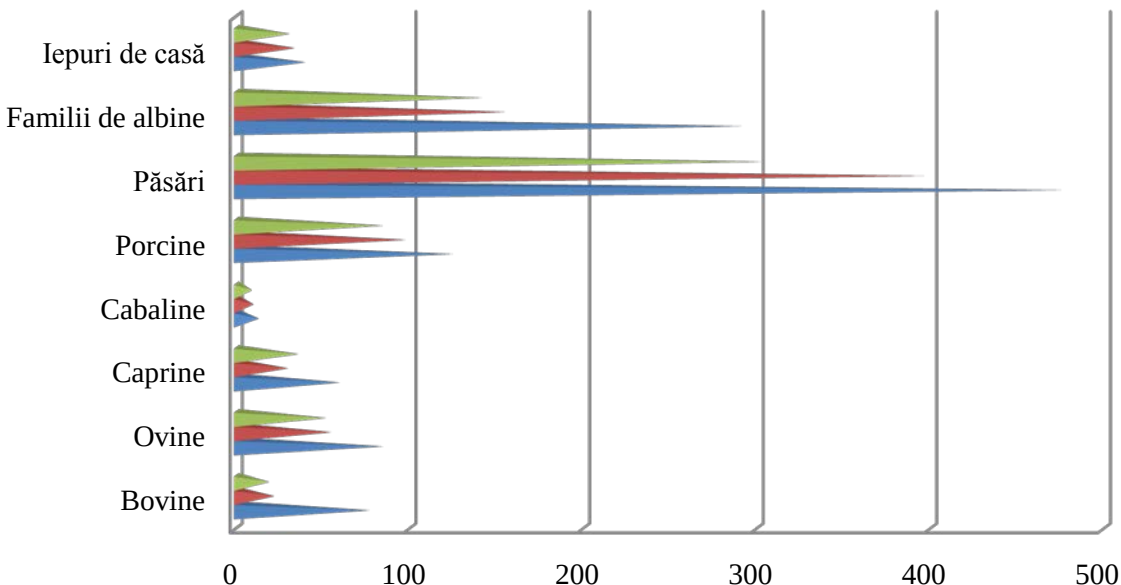
6.9.1.2 Creșterea animalelor

Creșterea animalelor este una din îndeletnicirile vechi ale populației. Efectivul de animale înregistrat în gospodăriile localnicilor în perioada 2011 – 2013:

Animale	Număr capete animale		
	2011	2012	2013
Bovine	77	22	19
Ovine	85	55	52
Caprine	60	30	36
Cabaline	13	10	9
Porcine	125	98	85
Păsări	478	397	305
Familii de albine	293	156	142
Iepuri de casă	40	34	31

Efectivul de animale înregistrat în gospodării în perioada 2011 - 2013

	Bovine	Ovine	Caprine	Cabaline	Porcine	Păsări	Familii de albine	Iepuri de casă
Anul 2013	19	52	36	9	85	305	142	31
Anul 2012	22	55	30	10	98	397	156	34
Anul 2011	77	85	60	13	125	478	293	40

Asistența medicală este oferită în cadrul dispensarului veterinar existent de un medic veterinar și un tehnician veterinar. Pe raza orașului Băile Govora nu există nici o farmacie veterinară.

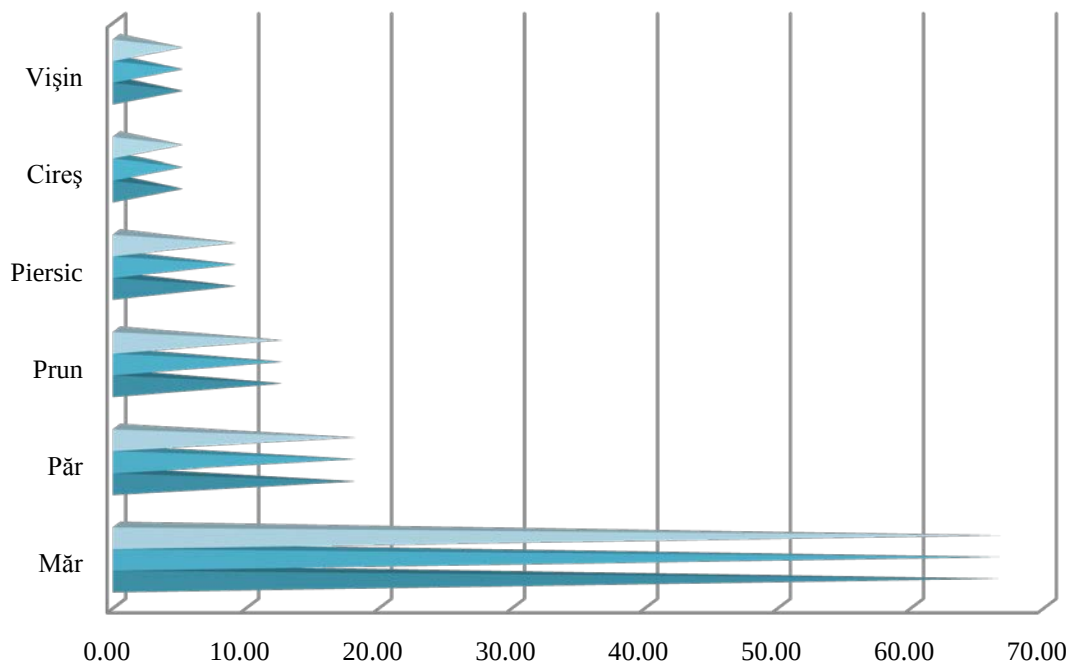
6.9.1.3 Pomicultura

Sectorul pomicol ocupă o suprafață de 220,50 ha fiind cultivați în special meri, pruni, peri, piersici, cireși și vișini. În ultimii trei ani nu au fost extinse suprafețele de livezi existente.

Pomi fructiferi	Suprafața agricolă cultivată (ha)		
	2011	2012	2013
Măr	66,5	66,5	66,5
Păr	18	18	18
Prun	12,5	12,5	12,5
Piersic	9	9	9
Cireș	5	5	5
Vișin	5	5	5
TOTAL	116	116	116

**Suprafețele cultivate cu pomi fructiferi (hectare)
în perioada 2014 - 2020**

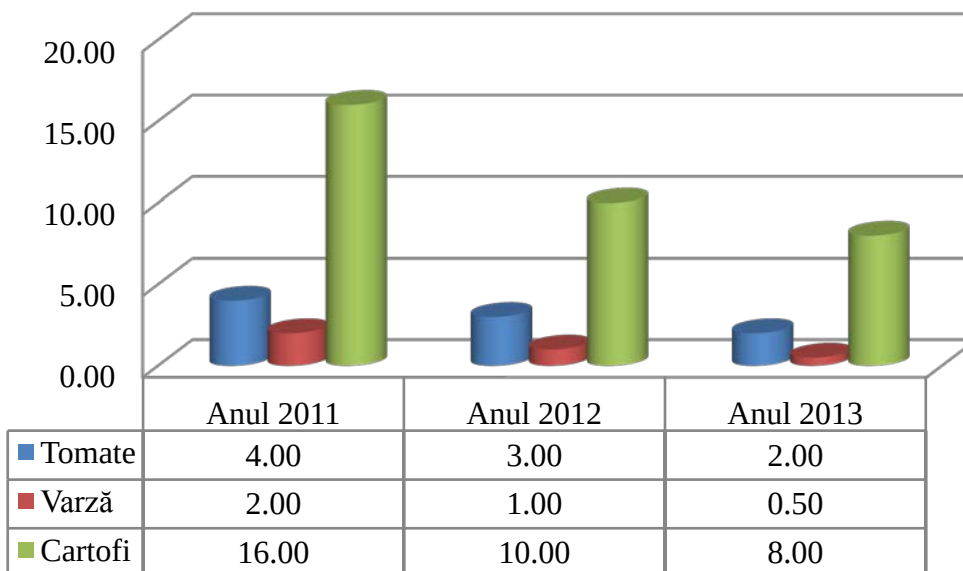
	Măr	Păr	Prun	Piersic	Cireș	Vișin
Anul 2013	66.50	18.00	12.50	9.00	5.00	5.00
Anul 2012	66.50	18.00	12.50	9.00	5.00	5.00
Anul 2011	66.50	18.00	12.50	9.00	5.00	5.00

6.9.1.4 Legumicultura

Legume cultivate	2011	2012	2013
	Suprafața cultivată în hectare		
Tomate	4	3	2
Varză	2	1	0,5
Cartofi	16	10	8

Suprafețe cultivate cu legume în perioada 2011 - 2013

6.9.1.5 Piscicultură

La nivelul orașului Băile Govora nu există bălți amenajate pentru pescuit sau locuri unde să se poată amenaja în viitor pentru activități de agrement sau pentru industria alimentară.

6.9.1.6 Silvicultură

Amenajarea și exploatarea pădurilor proprietate de stat este realizată de către Ocolul Silvic Băbeni. Pe teritoriul orașului Băile Govora există, de asemenea, și păduri particulare, obținute ca urmare a unor retrocedări. În principal, predomină speciile de foioase dar pe alocuri apar și conifere.

6.9.2 Turismul

Primăria Orașului Băile Govora, prin compartimentele de specialitate, se preocupă în permanență de dezvoltarea și consolidarea turismului din Stațiunea Băile Govora prin implementarea unor proiecte specifice atât în ceea ce privește infrastructura de turism, cât și promovarea potențialului turistic local.

Înființarea Centrului de Informare Turistică, participarea la târguri locale, regionale și naționale de turism, întocmirea unei strategii în domeniul turismului, reabilitarea infrastructurii turistice sunt doar câteva din preocupările care stau în atenția administrației publice locale.

În același timp, agenții economici care activează în domeniul turismului, prin programe de finanțare sau prin resurse proprii, au în permanență, ca obiectiv, modernizarea spațiilor de cazare, alimentație publică și tratament, diversificarea gamei de servicii turistice oferite, adoptarea unor politici de produs și strategii de marketing care să ducă la creșterea numărului de turiști și dezvoltarea zonei Băile Govora.

6.9.2.1 Bazele de tratament balnear

Bazele de tratament sunt dispersate în mai multe clădiri astfel:

Baza de tratament de la Hotel Palace cu: Centru Balneo - Spa (2 bazine, saună, sală de fitness, solar, salon masaj, aerosoli, electro, termo, hidro terapie, clinica de recuperare cardio - metabolică.

Baza de tratament de la Hotel Parc cu secție de hidroterapie (căzi pentru băi minerale, aparatură pentru inhalații și pulverizații), o secție de electroterapie și fizioterapie, sală de gimnastică medicală, masaj etc.

Baza de tratament a Hotelului Oltenia (Sind România) intrată în funcțiune în 1985, cu secții de hidroterapie (căzi pentru băi minerale, aparatură pentru inhalații și pulverizații), electro și fizioterapie, duș subacval, masaj, saună, sală de gimnastică medicală, kinetoterapie.

Baza de tratament a Hotelului Belvedere, cu secții de fizioterapie, electroterapie, masaj, saună, bazin de recuperare, sală fitness. Toate bazele de tratament sunt noi, dotate cu aparatură modernă și personal specializat calificat.

Structura capacităților de tratament și numărului de proceduri efectuate în anul 2013 este prezentată în tabelul următor:

Baza de tratament	Capacitate			Proceduri efectuate		
	Proceduri majore	Proceduri asociate	Total	Proceduri majore	Proceduri asociate	Total
Oltenia	101.200	127.600	228.800	92.758	112.301	205.059
Belvedere	31.138	39.262	70.400	19.105	23.135	42.240
Palace	46.707	58.893	105.600	28.658	34.702	63.360
Parc	116.767	147.233	264.000	71.644	86.756	158.400
TOTAL	295.812	372.988	668.800	212.165	256.894	469.059

Sursa: S.C. BĂILE GOVORA S.A., S.C. BN SIND BALNEO TURISM S.R.L.,

Din datele înscrise rezultă că în stațiunea Băile Govora exista o capacitate de circa 670 mii proceduri medicale/an adică circa 2.719 proceduri/zi, capacitate ce este depășită în perioadele de vârf de sezon.

Un fapt pozitiv ce merită subliniat este ponderea superioară a procedurilor medicale majore, respectiv valorificarea potențialului balnear specific al stațiunii.

Imagini bază de tratament

6.9.2.2 Structurile turistice de primire

Stațiunea Băile Govora dispune de un număr de locuri de cazare turistică situate în hoteluri, vile și campinguri.

CLASIFICATE			
Tipul unității de cazare	Numărul locurilor de cazare	Categoria de clasificare a unității	Observații
HOTEL PALACE	274	4 stele	-
HOTEL BELVEDERE	76	3 stele	-
HOTEL PARC	195	2 stele	-
HOTEL OLTENIA	328	2 stele	
Total hoteluri	873		
Pensiunea Turistica „CASA GOVOREANA”	8	3 stele	-
Pensiunea Turistică „MIRELA”	8	3 stele	
Pensiunea Turistică „D’ALLI”	16	2 stele	
Total pensiuni turistice	32		
Vila LILI	16	3 stele	
Vila IRIS	8	3 stele	-
Vila MĂDĂLINA	36	3 stele	-
Total vile	60		
Popas turistic „Ștrand Salus”	48	1 stea	Cazare în căsuțe, activitate

		sezonieră
Total campinguri	48	
Total general	1.013 locuri de cazare în unități de primire clasificate	

Sursa: Punctul de informare turistică din cadrul Primăriei Orașului Băile Govora

În afara acestora mai există încă 11 unități neclasificate cu o capacitate de 516 locuri de cazare (privind gradul de confort) având un grad mai avansat de uzură sau confort redus, asupra cărora nu s-au efectuat lucrări de modernizare datorită revendicării lor de către foștii proprietari sau a dificultăților financiare.

6.9.2.3 Structurile de alimentație pentru turism

Alimentația publică din Băile Govora, constituită din restaurantele unităților de turism și cele unitățile de comerț din cadrul orașului Băile Govora asigură masa turiștilor sosiți în stațiune, în condiții satisfăcătoare, fiind însă necesară diversificarea și modernizarea rețelei de alimentație publică.

Denumire	Categorie de clasificare	Număr de locuri	Observații
Restaurant Palace	4 stele	176	Salon
Restaurant Belvedere	3 stele	94	salon
Restaurant Casa Govoreană	3 stele	42	Salon
Restaurant Oltenia	2 stele	240	Terasa
Restaurant Parc	2 stele	160	Salon
Restaurant Silva	1 stea	180	Salon
Popas Turistic „Ștrand Salus”	1 stea	24	Terasă

6.9.2.4 Structurile de agrement

Zona de spații verzi și agrement a stațiunii Băile Govora reprezintă prin calitățile sale un factor important al potențialului turistic al stațiunii. Amplasarea în apropierea unor păduri cu o suprafață de circa 1.000 ha, din care numai pe teritoriul localității circa 640 ha și pe cel al stațiunii de 170 ha, asigură bioclimatul de cruțare specific acestei stațiuni.

În centrul stațiunii se remarcă Parcul Central cu o suprafață de 20 ha, cu spații verzi și amenajări floricole, cu alei pietonale, alături de mobilier urban adecvat, chioșc pentru fanfară, miniamfiteatru în aer liber, cascadă de apă și lumini, statui, bănci pentru odihnă etc, unele din pavilioanele de cazare și tratament realizate la începutul secolului XX fiind integrate armonios în incinta parcului.

Prin ingeniozitatea proiectului, speciile valoroase de arbori, identici celor din grădinile botanice, amenajarea generală și cadrul natural de care dispune, Parcul Central balnear al stațiunii Băile Govora este unul din cele mai frumoase nu numai din țară dar și din Europa.

Aspectul de parc al întregii stațiuni se datorează prelungirii, ca o continuare a Parcului Central, a două pante verzi de-a lungul pârașului Hința și străzii Tudor Vladimirescu care fac legătura cu spațiile verzi ale dealurilor adiacente.

În stațiunea Băile Govora există structuri de agrement independente: muzeul balnear, biblioteca, colecția de arheologie și carte veche bisericească, etc. la care se adaugă dotările de agrement din incinta unităților de cazare turistică, baza materială de agrement, constituindu-se parte integrantă a produsului turistic al stațiunii: ștrandul mineral „SALUS”, piscinele de la Hotelul Oltenia, Hotelul Palace și Hotelul Belvedere, Baza sportivă ADITEN. În anul 2013 a fost dată în folosință pista pentru skateboard iar în anul 2014 pista pentru biciclete.

Posibilități de excursii și drumeții sunt la colina Baba Floarea (1,5 km), Mănăstirea Govora (4,5 km), Mănăstirea Surpatele (7 km), cura de teren pe traseele marcate din stațiune, precum și excursii la obiectivele turistice din stațiune, din zona și din cadrul județului Vâlcea.

Dintre obiectivele turistice omologate de Comisia Națională a Monumentelor și Siturilor Istorice de pe teritoriul orașului Băile Govora care contribuie la atracția turistică a stațiunii menționăm:

- ✓ *Zona istorică* a orașului care cuprinde clădirile din zona centrală situată între blocuri și oficiul poștal;
- ✓ *Pavilionul (Hotelul) Palace*, clădire-monument de arhitectură (arh. E. Doneaud);
- ✓ *Clădirea fostului cazinou*, monument de arhitectură (arh. Virginia Andreescu-Haret);
- ✓ *Clădirea fostei Cazarme Militare (actualul Hotel Belvedere)* monument de arhitectură de la începutul sec. XX;
- ✓ *Situri arheologice și istorice* (epocile bronzului, fierului, așezări daco-romane, daco-tracice).

În imediata apropiere a localității, printre obiectivele de cult care prin sacralitatea, istoria, liniștea, frumusețea lor și a împrejurimilor acestora se înscriu în potențialul turistic antropoc al stațiunii menționăm:

- Mănăstirea Govora sec. XVI - XVII, hram Adormirea Maicii Domnului;
- Mănăstirea Surpatele, începutul secolului XVI, hram Sf. Treime.

În privința amenajărilor sportive menționăm că stațiunea dispune de terenuri de sport (fotbal, handbal, tenis de câmp), o bază sportivă și o sală de sport în cadrul liceului.

Concluzia în privința bazei materiale de agrement a stațiunii Băile Govora constă în faptul că, deși există o bază diversificată, condiții excelente de dezvoltare, datorită dotărilor insuficiente, lipsei resurselor investiționale, baza de agrement este valorificată sub nivelul posibilităților. De aceea administrația publică locală, prin strategia de dezvoltare locală își propune implementarea unor proiecte care să vizeze și dezvoltarea turismului de agrement.

Zone de agrement existente:

- Parc Balnear;
- Ștrand Salus;
- Club Sportiv Aditen;
- Skatepark;
- Traseu de cură balneară;
- Pistă de biciclete;
- Teren de fotbal;
- Baza sportivă de la Liceul Tehnologic Băile Govora;
- Piscine la hotelurile: Palace, Belvedere și Oltenia.

Saună

Teren de sport

Piste de biciclete

Traseu cură – Izvorul Ferdinand

Ștrand

Plajă ștrand

Mănăstirea Govora

Mănăstirea Surpatele

6.9.2.5 Cererea turistică

Într-o conjunctură de tranziție la economia de piață analiza cererii nu este pe deplin edificatoare datorită unor factori perturbatori de estimare dintre care menționăm:

- scăderea puterii de cumpărare a populației având ca prim efect renunțarea la vacanță sau amânarea tratamentului unor afecțiuni în stațiuni balneare;
- ritmul lent de restructurare și privatizare a unităților de turism și retrocedarea unor structuri turistice foștilor proprietari, care au condus la stoparea sau diminuarea procesului investițional de modernizare și dezvoltare a bazei materiale turistice;
- regres semnificativ al turismului balnear, cu scăderi mari ale gradului de ocupare a capacităților de cazare turistică.

Evoluţia circulaţiei turistice în ultimii 5 ani în staţiunea Băile Govora se prezintă astfel:

Indicator	Perioada				
	2009	2010	2011	2012	2013
Număr turişti, din care:	17.545	16.689	14.053	13.263	14.851
- Români	17.377	16.390	13.642	12.820	14.365
- Străini	168	299	331	443	486
Grad de ocupare (%) S.C. BĂILE GOVORA S.A.	65,39	76,22	51,00	53,00	64,00
Grad de ocupare (%) S.C. BN SIND BALNEO TURISM S.R.L. – Sucursala Govora	81,00	77,00	70,00	69,00	73,00

Din datele prezentate rezultă că la S.C. Băile Govora S.A., principalul deţinător de structuri turistice, gradul de ocupare, de la o limită de 76,22 % în anul 2010, înregistrează o scădere la 51 % în anul 2011, după care urmează o mică redresare. La Hotel Oltenia (Sind-România), gradul de ocupare s-a menţinut în intervalul 69 % - 81 %.

În comparaţie cu gradul de ocupare a altor staţiuni balneare din ţară, staţiunea Băile Govora s-a menţinut la un nivel al cererii turistice superior acestora, datorită fondului balnear valoros şi faptului că tratamentul afecţiunilor ORL şi respiratorii s-a adresat unui segment de pacienţi de toate vârstele.

Cererea turistică reprezintă și o importantă sezonalitate: lunile mai septembrie reprezintă o perioadă de maximă solicitare, în timp ce în perioada noiembrie - februarie se înregistrează cea mai scăzută activitate.

Creșterea circulației turistice pentru turiștii români și în special, pentru cei străini, care înregistra un nivel ridicat prin realizarea măsurilor prevăzute, de modernizare a structurilor de primire turistică, alimentație, tratament, agrement și prin diminuarea efectului sezonality, asigurându-se condiții speciale activității din perioada de iarnă.

6.9.2.6 Obiective turistice

Mănăstirea Govora

Mănăstirea Govora se află la 5 km distanță de centrul stațiunii Băile Govora și 15 km de municipiul Râmnicu Vâlcea.

Fundație voievodală cu o bogată istorie, zidită în secolele XIV-XV, mănăstirea a fost refăcută de Vlad Călugărul și Radu cel Mare, între 1492-1496. Ca stil de construcție, biserica este de plan triconic, cu pronaos dreptunghiular, dispus transversal și acoperit cu boltă în calotă sferică, cu o singură turlă pe naos, în exterior fiind decorată cu un brâu și o cornișă zimțată. Încăperile care au adăpostit tipografia au fost înnoite în vremea lui Matei Basarab. Mănăstirea va fi înfrumusețată în timpul domniei lui Constantin Brâncoveanu (1710-1711) pictura fiind executată în aceeași perioadă. În tabloul votiv este înfățișat domnitorul Radu cel Mare împreună cu soția sa Catalina și alte personaje, printre care cărturarul Antim Ivireanul.

În 1636, domnitorul Matei Basarab a instalat la Mănăstirea Govora o tipografie de sub teascurile căreia au ieșit cinci cărți: Psaltirea slavonă (1637 și 1638), Pravila cea mică (1640), Ceaslovul (164) și Evanghelia învățătoare (1642).

Monument de cultură românească veche, Pravila cea mică, numită și Pravila de la Govora este întâia carte de legi tipărită în limba română, cuprinzând hotărâri ale dreptului autohton civil și canonic. În incinta mănăstirii poate fi vizitată și Colecția de obiecte religioase și de cult, precum și locul unde se afla tiparnița din timpul lui Matei Basarab.

Mănăstirea Dintr-un Lemn

Mănăstirea Dintr-un Lemn este situată la 25 km sud de municipiul Râmnicu Valcea și la 16 km de orașul Băile Govora.

Cea mai veche mărturie despre mănăstire a fost consemnată în scris de diaconul Paul de Alep, care l-a însoțit pe Patriarhul Macarie al Antiohiei în călătoriile acestuia prin Țările Românești între anii 1653 - 1658. El susține că un călugăr ar fi găsit o icoana a Maicii

Domnului în scorbura unui stejar secular. În acel moment el ar fi auzit o voce care l-ar fi îndemnat să zidească o mănăstire din trunchiul aceluia copac.

Potrivit unei vechi tradiții locale, ar fi luat ființă în primele decenii ale secolului al XVI - lea, prin edificarea în acest loc a materialului unui singur stejar. Ea a fost ridicată în cinstea Icoanei Maicii Domnului, icoană care se păstrează și azi în biserica de piatră a mănăstirii. În baza acestei tradiții așezarea monahală de aici poartă numele Dintr-un Lemn.

Icoana are dimensiuni impresionante, fiind înaltă de 1,50 m și lată de 1,10 m. În anul 1929, Andrei Grabar de la Universitatea din Strasbourg a vizitat mănăstirea și, studiind icoana, a identificat-o ca fiind pictată în secolul IV la mănăstirea Theothokos din Grecia, după un model care se spune ca ar fi aparținut Apostolului Luca, cel care a pictat-o pentru prima

dată pe Fecioara Maria. Conform tradiției, în lume se mai păstrează trei exemplare asemenea celei de la Dintr-un Lemn.

Mănăstirea Surpatele

Mănăstirea Surpatele este o veche mănăstire ortodoxă așezată în satul Surpatele, comuna Frâncești, la o distanță de 3 km de Mănăstirea Dintr-un Lemn. Mănăstirea Surpatele datează încă de la începutul secolului al XVIII - lea, aceasta fiind înscrisă în lista monumentelor istorice.

Mănăstirea Surpatele este ridicată pe locul altei biserici, mai vechi, ctitorită în timpul lui Neagoe Basarab, de Tudor Drăgoescu și de fratele său Stanciu, feciorii lui Popa Francu și boieri din neamul Buzeștilor, undeva la începutul secolului al XVI-lea.

Mănăstirea Bistrița

Mănăstirea Bistrița este ctitorie a boierilor Craiovești și datează din jurul anului 1490. Însă prima atestare documentară a mănăstirii se păstrează în „Hrisovul de danie” datat 16 martie 1494 aparținând lui Vlad Vodă Călugărul. Din 1497 marele ban Barbu Craiovescu a adus de la Constantinopol moaștele Sfântului Grigorie Decapolitul (780 - 842). Mănăstirea a fost distrusă din temelii de către Mihnea Voda la 1509 și refăcută de boierii Craiovești cu sprijinul Sfântului Neogoe Basarab Voievod, între 1515 și 1519.

Mănăstirea Arnota

Biserica Mănăstirii Arnota a fost ridicată din temelii de Domnitorul Matei Basarab, între anii 1633 - 1636, ani în care Mănăstirea Arnota apare și în documente. Mănăstirea Arnota este atestată documentar pentru prima oară la data de 11 iulie 1636, cu ocazia cumpărării unei obcine la Bogdanești Vâlcea, primind apoi la 23 aprilie 1638 „cinstit și bine închipuit hrisov de danie” de la Matei Basarab, ctitorul său.

Mănăstirea Hurezi

Este așezată în partea de nord a județului Vâlcea, pe drumul național DN 67 Râmnicu Vâlcea – Târgu Jiu, la poalele munților Căpățâanii, străjuită de codrii, într-un loc plin de farmec și singurătate, a cărui liniște o tulbură doar cântecul huhurezilor, acele păsări de noapte care au dat, probabil, numele acestor locuri și al mănăstirii.

Mănăstirea Hurezi a fost înălțată în 1693 de Constantin Brancoveanu și inclusă patrimonial UNESCO în anul 1995.

Printre mănăstirile monument istoric care împodobesc pământul românesc, Mănăstirea Hurezi este considerată, împreună cu schiturile sale, ca fiind cel mai reprezentativ complex de arhitectură definitoriu pentru stilul brâncovenesc.

Alte obiective importante de vizitat sunt:

→ Atelierele de ceramică de la Horezu

- Salina Ocnele Mari
- Muzeul Trovanților Costești
- Peștera Bistrița
- Cheile Bistriței
- Culele de la Măldărești
- Casa memorială „Anton Pann”, Râmnicu Vâlcea
- Muzeul Județean de Istorie Vâlcea
- Muzeul Satului Vâlcean, Bujoreni
- Muzeul de Artă „Casa Simian”, Râmnicu Vâlcea
- Muzeul Memorial „Nicolae Bălcescu”

Salina Ocnele Mari

Muzeul Satului Vâlcean Bujoreni

6.10 ONG-uri

Pe raza orașului Băile Govora sunt înregistrate următoarele ONG – uri:

 Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „APA” Vâlcea – orașul Băile Govora este membru

 Asociația de Dezvoltare Intercomunitara pentru Salubritate Vâlcea - orașul Băile Govora este membru

 Asociația Orașelor din România - orașul Băile Govora este membru

 Asociația Națională a Stațiunilor Turistice și Balneoclimaterice din România - orașul Băile Govora este membru

 Asociația Comunitară Băile Govora

 Fundația „Trocadero”

 Fundația „Panda”

 Fundația „Sfântul Ioan”

 Fundația „Elisabeta”

 Fundația „Daliv”

 Fundația „Hyperion 97”

 Clubul Sportiv și de Turism „Sănătatea” Govora

 Clubul Sportiv „Aditen”

Clubul Sportiv ADITEN

6.11 Administrația locală

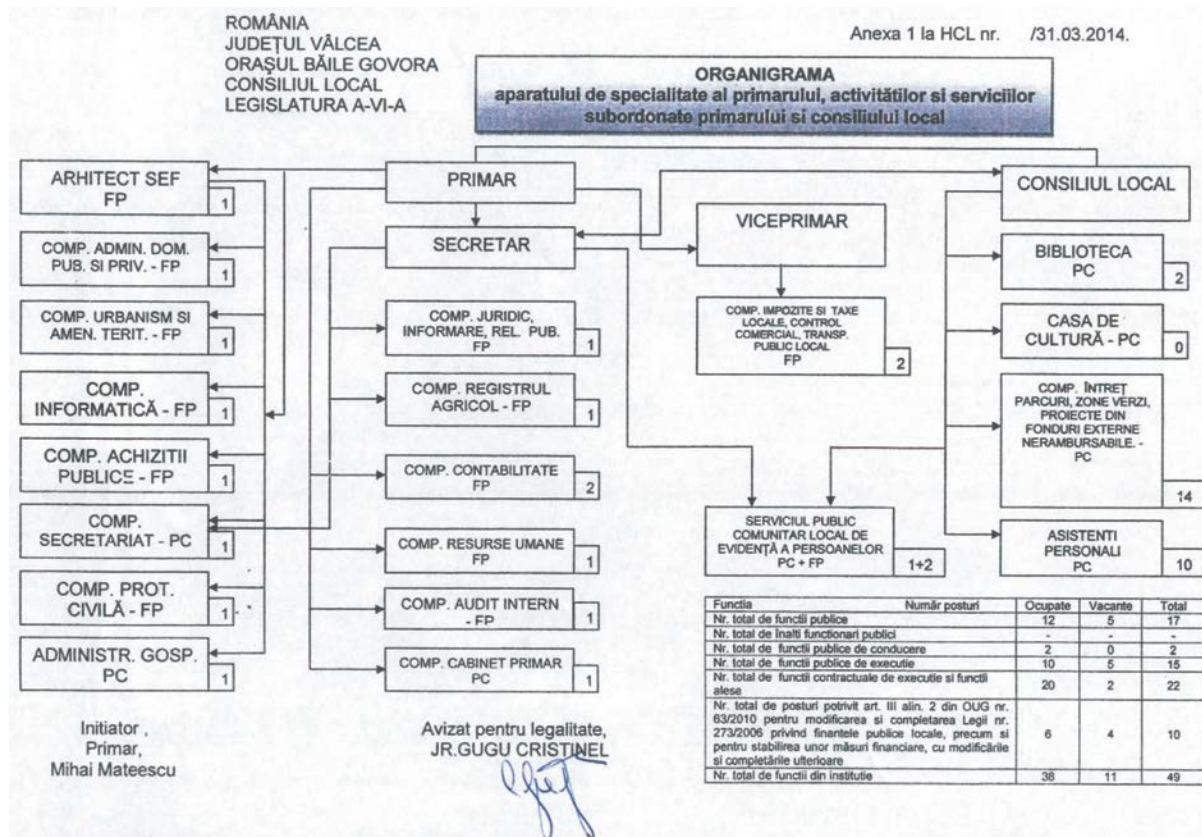

Primăria ORAȘULUI BĂILE GOVORA

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a orașului BĂILE GOVORA, județul VÂLCEA*

Organigrama de funcționare a Orașului Băile Govora

HCL nr. 13/31.03.2014

6.11.1 Venituri

Mii lei

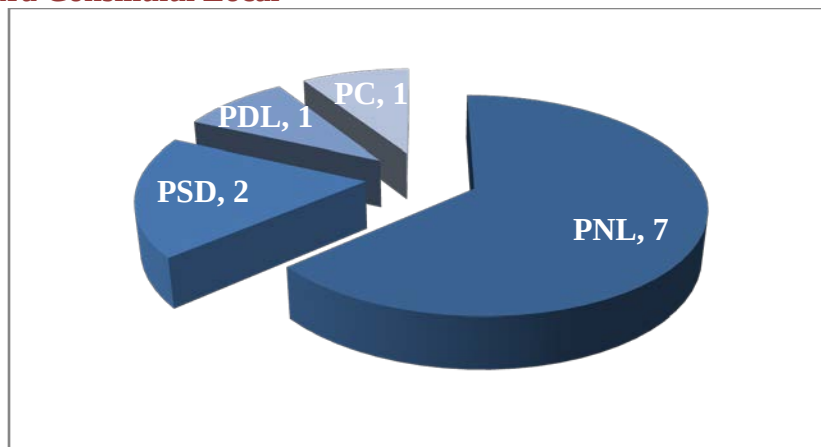
Venituri	2009	2010	2011	2012	2013
Mii lei					
Venituri proprii	2.425,50	2.396,81	3.423,48	3.919,13	2.517,81
Venituri fiscale	1.790,00	1.677,83	1.245,00	1.573,17	4.003,17
Venituri guvernamentale	5.569,48	3.179,13	3.826,05	1.075,73	4.456,22
Alte categorii de venituri	-	3.416,56	1.194,78	1.469,76	2.389,60

6.11.2 Buget preconizat

Mii lei

Buget preconizat	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	4.229,40	4.118,77	4.159,25	4.239,76	-	-	-

6.11.3 Structura Consiliului Local

CAPITOLUL VII

ANALIZA SWOT

Primul pas în elaborarea Strategiei de dezvoltare locală a orașului Băile Govora a fost evaluarea situației curente a orașului din perspectiva domeniilor cheie care a permis analiza în detaliu a tuturor aspectelor pozitive și negative ale evoluției sale.

Scopul final al acestei evaluări reprezintă atât formularea obiectivelor strategice ale orașului Băile Govora pe termen lung, cât și stabilirea direcțiilor de dezvoltare pentru a atinge obiectivele stabilite.

Analiza SWOT s-a realizat în cadrul grupurilor de lucru organizate la sediul Primăriei Orașului Băile Govora, pe grupe de studiu vizând domeniile: demografie, sănătate, asistență socială, educație, cultură, economie, agricultură, turism, infrastructură, mediu unde au participat actorii locali care au răspuns invitației lansate de administrația locală.

În procesul de elaborarea a strategiei s-a folosit analiza SWOT, ca instrument managerial, pentru evaluarea și prezentarea sintetică a aspectelor celor mai importante care vor afecta, într-un mod sau altul, evoluția viitoare a orașului Băile Govora.

Orice comunitate trebuie să asimileze și să promoveze o viziune strategică în ceea ce privește dezvoltarea sa în viitor. Lipsa unei asemenea viziuni duce la o activitate administrativă haotică, în cadrul căreia se pot rata oportunități și se consumă irațional resurse prețioase.

Experiența internațională a arătat că proiectele și programele operaționale funcționează cel mai bine atunci când fac parte dintr-un cadru coerent și când există o coordonare la nivel strategic.

Procesul de planificare strategică (PPS) a vizat definirea reperelor strategice de dezvoltare a unei comunității pe o perioadă de 7 ani. Etapele metodologice principale ale PPS au fost următoarele:

- realizarea unei analize preliminare;
- stabilirea viziunii asupra dezvoltării strategice a comunității;
- analiza sectorială a domeniilor strategice principale;
- articularea documentului strategic.

Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele este descriptiv:

Strengths (puncte tari)

Weaknesses (puncte slabe)

Opportunities (oportunitati)

Threats (riscuri).

Pentru a avea certitudinea că politicile și programele existente corespund necesităților de dezvoltare a orașului Băile Govora, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile și pentru accesarea fondurilor prin care Uniunea Europeană susține politica de dezvoltare regională s-a impus elaborarea strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020.

Problemele cheie au fost identificate pe baza concluziilor evaluării premergătoare și prezentate în cadrul unei matrici, sub forma punctelor slabe, punctelor tari, oportunităților și amenințărilor.

MEDIUL INTERN

Punctele tari

reprezintă resursele și capacitățile de care comunitatea dispune și care sunt superioare celor deținute de alte comunități similare

Punctele slabe

reprezintă resursele și capacitățile insuficiente sau de o calitate inferioară celor deținute de alte comunități similare

MEDIUL EXTERN

Oportunitățile

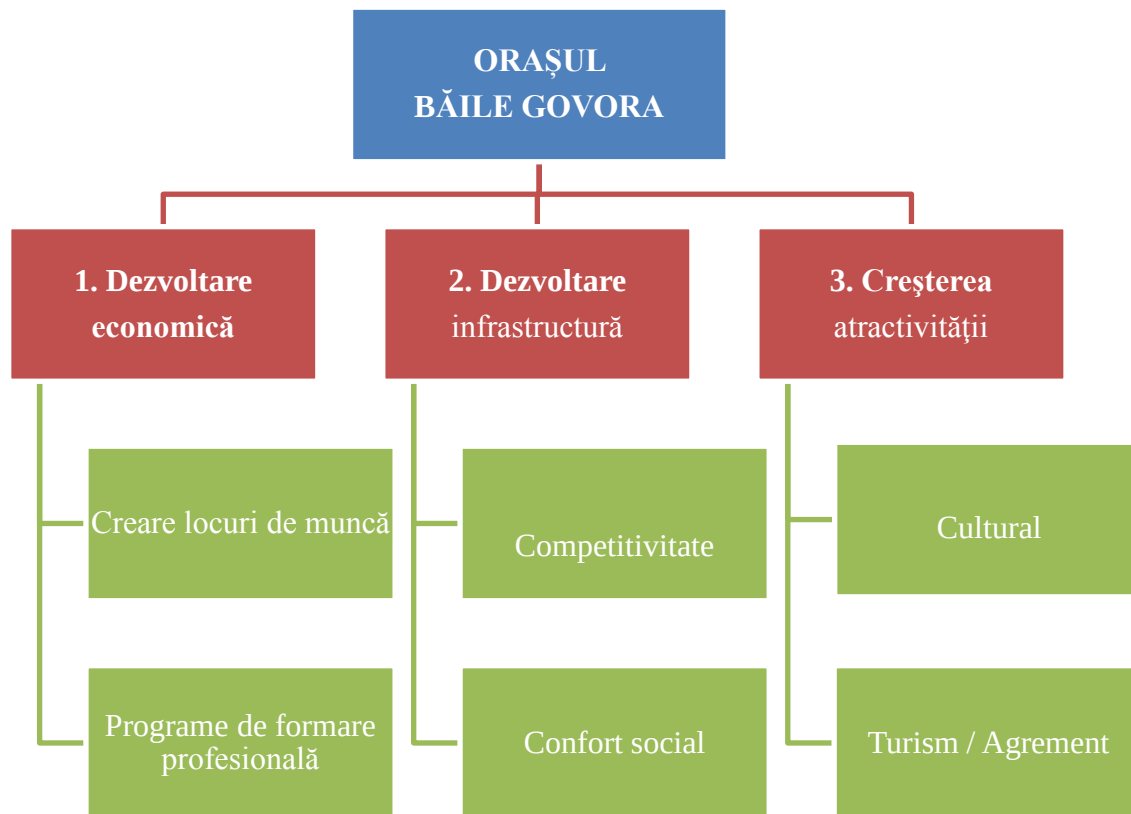
reprezintă suma evoluțiilor favorabile ale mediului de ansamblu al țării, care poate îmbrăca forme extrem de diferite plecând de la schimbările legislative, integrarea europeană și posibilitatea oferită comunității de a se dezvolta într-o formă superioară pe ansamblu sau pe domenii de interes

Amenințările

reprezintă evoluțiile defavorabile ale acestuia privite în ansamblu, care pot îmbrăca forme extrem de diferite, plecând de la schimbările de mentalitate, lacunele legislative și evoluțiile economice negative sau instabile care afectează capacitatea comunității de a atinge obiectivele strategice pe care și le-a propus

În urma analizei SWOT s-au identificat trei principii prioritare care ar trebui să stea la baza elaborării strategiei în vederea dezvoltării durabile, și anume:

7.1 Accesibilitate, infrastructura și mediu

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none">→ accesibilitate bună (DN 67 Râmnicu Vâlcea – Horezu – Târgu – Jiu, DJ 649 Mihăești – Pietrari);→ apropierea de municipiul de reședință, Rm. Vâlcea, 22 km;→ aeroporturi apropiate Craiova 116 km, Sibiu 126 km, Otopeni 207 km;→ infrastructura de utilități publice (apă, canalizare, gaze naturale, iluminat public, salubritate, transport public) este satisfăcătoare, surse sigure de apă, calitate bună, debit constant;→ colectarea, transportul și depozitarea deșeurilor se face în condițiile legii;→ rețeaua de drumuri locale permite accesul în toate punctele orașului și a localităților componente;→ existența unui trafic moderat;→ au fost efectuate lucrări de îmbunătățiri funciare, în speță regularizarea parțială a Pârâului Hința, ravene și pereuri pentru împiedicarea surpării pământului, eroziune, gabioane, drenuri;→ mediu curat, ecologic, puritatea ridicată a	<ul style="list-style-type: none">→ lipsa indicatoarelor rutiere și de orientare;→ rețeaua de alimentare cu apă și canalizare este învechită și necesită reabilitare urgentă, de asemeni sunt necesare și extinderi ale acestor rețele;→ existența unor străzi care nu pot fi racordate sub cota rețelelor actuale;→ se înregistrează un consum mare de energie cu funcționarea acestora;→ lipsa rețelelor către localitățile Gătejești și Curături;→ refuzul unor cetățeni de a se racorda la serviciile publice;→ rețeaua de iluminat public necesită reabilitare și modernizare (înlocuirea lămpilor cu unele cu consum redus de energie), cât și introducerea în subteran a cablurilor care, în starea actuală, dau un aspect inestetic stațiunii;→ îmbrăcămintea asfaltică a drumurilor locale este uzată și necesită lucrări de modernizare;→ este necesară extinderea lucrărilor de regularizare a pârâului Hința și a afluenților

atmosferei este determinată de faptul că pe teritoriul stațiunii nu există unități industriale poluante;
→ structura geomorfologică a reliefului și poziția zonei asigură stațiunii circulația aerului de tip föhn, cu încălzire locală și microclimat plăcut și sedativ;
→ puritatea atmosferică de excepție este determinată de existența vegetației abundente;
→ este singura stațiune din România unde raportul dintre aeroionii negativi și cei pozitivi este egal cu 1, acest raport confirmând faptul că aerul atmosferic alături de tratamentul medical contribuie la vindecarea afecțiunilor respiratorii;
→ prezența apelor minerale care constituie factori naturali de bază în tratamentul multor afecțiuni;
→ aspectul general citadin specific unei stațiuni balneare;
→ înregistrarea Parcului Balnear ca zonă protejată de interes local.

acestui;

- lipsa unor hărți privind posibilele riscuri naturale, urmate de măsuri de prevenire a dezastrelor naturale;
- existența riscului producerii de alunecări de suprafață și adâncime care pun în pericol așezăminte umane, drumuri de acces, culturi, plantații;
- lipsa fondurilor financiare pentru continuarea lucrărilor de consolidare a terenurilor, extinderea, reabilitarea, consolidarea suprafețelor amenajate cu lucrări de îmbunătățiri funciare;
- lipsa lucrărilor de consolidare și reabilitare a DJ 649;
- lipsa fondurilor financiare pentru reabilitarea rețelei stradale locale;
- aspectul fațadelor clădirilor vechi crează un aspect dezolant;
- lipsa unui heliport;
- lipsa educației în scopul protejării mediului a populației;
- colectarea selecționată a deșeurilor deficitară, în vederea reciclării, refolosirii, recuperării și valorificării lor,
- dezinteresul față de educarea generațiilor actuale în spiritul dezvoltării durabile.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none">→ accesarea programelor de finanțare în vederea dezvoltării utilităților publice și protejării mediului înconjurător;→ implementarea energiei solare prin amplasarea de panouri solare și promovarea unei investiții privind amenajarea unui parc fotovoltaic;→ implementarea unor măsuri pentru îmbunătățirea potențialului demografic și dezvoltarea resurselor umane;→ identificarea și valorificarea surselor alternative de energie (biomasă agricolă și forestieră, panouri solare);→ campanii de conștientizare privind colectarea selectivă;→ reabilitarea și modernizarea rețelei stradale;→ reabilitarea termică a clădirilor instituțiilor publice;→ plantarea de arbori în zonele cu probleme de aluneri de teren;→ implicarea populației în proiecte de voluntariat în ceea ce privește inițierea unor proiecte pe mediu;→ folosirea rațională a resurselor pe principiile dezvoltării durabile;	<ul style="list-style-type: none">→ lipsa unei strategii în domeniul îmbunătățirilor funciare;→ creșterea tarifelor la utilități;→ lipsa resurselor financiare pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții necesare;→ scăderea veniturilor populației;→ scăderea veniturilor populației și dificultăți în suportarea plății serviciilor de utilități/salubritate;→ dificultate în suportarea plății serviciilor de utilități;→ schimbările climatice;→ legislația de mediu într-o continuă schimbare→ mentalitatea de indiferență față de protecția mediului→ folosirea unor metode învechite la deszăpezire care conduc la scurtarea duratei de viață a covorului asfaltic;→ diferențele mari de temperatură între vară și iarnă conduc la cicluri repetate dilatare / contracție și duc la detertiorarea mai rapidă a covorului asfaltic;

<p>→ continuarea lucrărilor de amenajare a pâ râului Hința din Str. Pieții până la confluența cu Pârâul Govora; → îmbunătățirea indicelui de racordare a populației la canalizarea orașului.</p>	
--	--

7.2 Economie

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<p>→ zonă cu profil preponderent turistic;</p> <p>→ amplasare teritorială favorabilă în ceea ce privește accesibilitatea pe cale rutieră spre mănăstiri situate în localitățile învecinate</p> <p>→ diversitatea domeniilor economice reprezentate de agenți economici activi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -croitorie, panificație, patiserie – cofetărie, încălțăminte, producător material dendrologic, cultivare pomi fructiferi, minimarketuri, farmacii, servicii bancare, servicii în turism, baze de tratament, baze sportive, servicii notariale, servicii de colectare deșeuri, servicii sociale; <p>→ implicarea administrației publice locale în dezvoltarea activității turistice prin: accesarea de proiecte cu finanțare nerambursabilă – promovare potențial turistic, reabilitarea infrastructurii turistice a stațiunii balneare Băile Govora, înființarea unui Centru de Informare Turistică, asigurarea fondului locativ pentru</p>	<p>→ îmbătrânirea populației;</p> <p>→ migrarea forței de muncă în țările Uniunii Europene;</p> <p>→ salarii minime;</p> <p>→ număr redus al persoanelor pregătite pentru diverse meserii: comerț, servicii, construcții, turism</p> <p>→ forță de muncă cu mentalități neadaptate noilor cerințe ale pieței muncii;</p> <p>→ interes scăzut al agenților economici pentru formarea profesională a angajaților, dar și neimplicare în punerea în practică a cunoștințelor acumulate de elevi;</p> <p>→ inexistența investițiilor străine;</p> <p>→ lipsa intenției de revigorare a specificului localității;</p> <p>→ diminuarea locurilor de muncă;</p> <p>→ activitate turistică sezonieră;</p> <p>→ servicii de slabă calitate (tarife mari, stare avansată de degradare a clădirilor și a bazei materiale);</p> <p>→ clădiri degradate atât cele de patrimoniu, cât și cele revendicate de proprietari;</p> <p>→ fonduri insuficiente pentru întreținerea</p>

persoanele evacuate din casele naționalizate și cazuri sociale, pregătirea și specializarea forței de muncă calificată în domeniul turismului în cadrul Liceului Tehnologic Băile Govora, înființare Biblionet – asigurarea accesului populației la internet;
→ bună colaborare între administrația locală și structurile județene O.C.P.I, Direcția Agricolă, Statistică, Îmbunătățiri Funciare;
→ a fost definitivată aplicarea legilor fondului funciar - Legea 10/2001;
→ majoritatea terenurilor sunt de categoria păduri cu ionizare negativă influențând clima locală.

infrastructurii turistice;
→ promovare modestă a potențialului turistic;
→ lipsa parteneriatelor între operatorii de turism;
→ carențe educaționale atât în rândul locuitorilor, cât și în rândul turiștilor în ceea ce privește menținerea ordinii și curățeniei;
→ venituri obținute la negru;
→ munca sezonieră în care este activă majoritatea populației se desfășoară în special în anotimpurile primăvară și vară;
→ unele terenuri nu sunt identificate / încadrate / măsurate topo-GPS;
→ scăderea dramatică a culturilor agricole, creșterea numărului de animale și îmbătrânirea lucrătorilor în agricultură;
→ terenurile degradate sunt formate din tufuri vulcanice, nisipuri care favorizează alunecările de teren;
→ fondul forestier aparținând statului și persoanelor private conține zone degradate cu ogașe, ravene pe pâraurile din interiorul acestuia;
→ lipsa asociațiilor agricole;
→ prețul crescut la utilajele agricole;
→ credite neaccesibile.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none">→ diversificarea activităților economice în special în sectorul serviciilor;→ realizarea parteneriatelor public – privat;→ posibilitatea de înființare centru de colectare și prelucrare fructe de pădure, ciuperci, plante medicinale;→ valorificarea masei lemnoase – secții de producție;→ creșterea standardului de calitate și imaginea orașului prin reabilitarea fațadei clădirilor, respectarea PUG ului ducând astfel la creșterea gradului de atractivitate a stațiunii;→ sprijinirea activităților economice la nivel local prin înființarea unui centru pentru dezvoltarea mediului de afaceri;→ atragerea fondurilor europene specifice programului de finanțare 2014 – 2020;→ valorificarea resurselor naturale existente;→ programe guvernamentale și europene de stimulare a dezvoltării întreprinderilor;→ atragerea investitorilor prin facilități locale;→ implicarea actorilor locali din domeniile socio - economice în rezolvarea problemelor	<ul style="list-style-type: none">→ lipsa unor surse financiare constant;→ criza economică mondială agravantă a situației economice europene – multe firme mici și mijlocii s-au închis;→ capacitate redusă la schimbare a agenților economici și a forței de muncă;→ creșterea atracției turiștilor români pentru destinații externe;→ degradarea clădirilor istorice contribuie la o imagine nefavorabilă stațiunii;→ reducerea ponderii populației active și îmbătrânirea acesteia;→ migrarea personalului specializat;→ lipsa unui act unic de control;→ proces birocratic complicat;→ instabilitatea legislativă ceea ce duce la o previzionare deficitară a bugetului de venituri și cheltuieli;→ cadrul legislativ insuficient pentru sprijinul IMM - urilor la debut;→ oferte de creditare greu accesibile (garanții și dobânzi mari);→ fluctuațiile cursului valutar;→ creșterea șomajului;→ acutizarea problemelor sociale.

comunității;

→ consolidarea și dezvoltarea sectorului productiv;

→ creșterea capacității de dezvoltare și stimularea cooperării între administrația locală și mediul de afaceri;

→ diversificarea economiei în vederea acoperirii sectoarelor absente sau deficitare în mediul de afaceri local;

→ promovarea potențialului turistic local;

→ asigurarea condițiilor pentru atragerea și susținerea investitorilor români și străini cu un real potențial economic (mediu economic stabil, acces la piața și competiție liberă, sisteme de taxare coerente și transparente);

→ dezvoltarea asociațiilor agricole;

→ încurajarea fermierilor, dezvoltarea culturilor agricole și zootehniei;

→ datorită așezării geografice, ca într-o găleată, nu sunt vânturi puternice, umiditatea este medie, clima este echilibrată, nu există fenomene meteorologice extreme atât vara, cât și iarna.

7.3 Turism

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none">→ cadrul natural deosebit;→ stațiune balneară de interes național;→ posibilități de relaxare (parc balnear, păduri, traseu de cură balneară, piste pentru bicicliști etc);→ abundența vegetației care conferă aerului calități excepționale;→ stațiunea este așezată într-o zonă geografică cu acces facil către toate obiectivele turistice din zona subcarpatică vâlceană și gorjană, inclusiv Transalpina;→ calitățile terapeutice ale apelor minerale;→ existența bazele de tratament pentru bolile aparatului respirator, având în vedere recurescența astmului bronșic la nivel național și la categorii de vârstă din ce în ce mai fragede;→ existența Parcului Balnear ca spațiu de promenadă și relaxare;→ existența infrastructurii turistice: spații de cazare, alimentație publică, baze de tratament;→ existența personalului medical calificat în efectuarea procedurilor balneare;	<ul style="list-style-type: none">→ activitatea sezonieră a turismului balnear (mai - septembrie);→ existența unor clădiri aparținând S.C. Băile Govora S.A. aflate în stare avansată de degradare și aspectul dezolant pe care îl produc;→ lipsa studiilor recente asupra tratamentului balneo – fizioterapeutic;→ lipsa activităților de agrement diversificate care să atragă și turiști din alte categorii de vârstă;→ servicii turistice necompetitive;→ lipsa asocierii operatorilor de turism și imposibilitatea accesării cu ușurință a programelor fondurilor europene;→ medicii români și străini nu mai prescriu tratamente naturiste sau balneoclimatice sau de fizioterapie naturiste, ci numai medicamente de viteză și chimicale;→ lipsa și/sau dezinteresul promovării tratamentelor balneare în rândul medicilor de familie și medicilor specialiști;→ colaborare insuficientă cu Institutul Național de Recuperare;

- tradiție în cura balneară de peste 130 ani;
- existența biletelor de tratament prin Casa de Pensii;
- stațiunea s-a bucurat de aprecierea străinilor veniți la tratament;
- existența Muzeului Balnear;
- implicarea administrației publice în ceea ce privește dezvoltarea și promovarea turismului balnear și agroturismului;
- existența numeroaselor obiective turistice în împrejurimi;
- existența salbei de mănăstiri în apropierea stațiunii;
- pregătirea forței de muncă calificată în cadrul Liceului Tehnologic;
- nu au fost înregistrate evenimente grave care să pună în pericol viața cetățenilor și a turiștilor

- promovare insuficientă la nivelul corpului medical și a populației la nivel național;
- lipsa unor pachete medicale pentru anumite grupe de afecțiuni;
- lipsa indicatoarelor spre stațiune în Rm. Vâlcea;
- degradarea drumului județean;
- extinderea fenomenului de cazare „la negru” în stațiune, în condiții precare ceea ce conduce la scăderea prestigiului stațiunii;
- lipsa unui centru de informare turistică funcțional;
- lipsa unui transport în comun local;
- număr redus al punctelor de atracție în stațiune.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<p>→ valorificarea diferențiată a potențialului turistic prin eficientizarea structurilor turistice, asigurarea terenurilor necesare pentru dezvoltarea structurilor specifice turismului (sporturi de iarnă, drumeții și diversificarea structurilor de agrement, locuri de joacă pentru copii);</p> <p>→ protejarea patrimoniului natural deosebit și conservarea acestuia;</p> <p>→ dezvoltarea domeniului de cercetare științifică în domeniul balnear;</p> <p>→ dezvoltarea Centrului de Informare Turistică;</p> <p>→ existența programelor europene de dezvoltare turistică;</p> <p>→ dezvoltarea mai multor forme de turism favorizate de bogăția cadrului natural;</p> <p>→ revigorarea tradițiilor populare, meșteșugărești, culinare;</p> <p>→ reintroducerea tratamentelor naturale benefice organismului în scop profilactic: aer comprimat, băi de nămol simplu sau fangoterapie, duș scoțian și duș subacval, băi de flori sau de fân, băi cu esență de brad;</p> <p>→ înființarea unei linii tip Titicar în stațiune;</p>	<p>→ inexistența la nivel național a unor programe solide de revigorare și promovare a principiilor naturiste, a tratamentelor balneare;</p> <p>→ lipsa investițiilor majore în turismul balnear la nivel național;</p> <p>→ degradarea clădirilor și pierderea arhitecturii și patrimoniului;</p> <p>→ mentalitatea închistată în ceea ce privește asocierea, neputința de a avea o vedere de ansamblu asupra resurselor existente și posibilităților de dezvoltare;</p> <p>→ degradarea drumurilor județene;</p> <p>→ îmbătrânirea populației;</p> <p>→ migrarea forței de muncă în străinătate și în alte zone ale țării mai prospere;</p> <p>→ accesul slab semnalizat către stațiune pe drumurile naționale și județene;</p> <p>→ extinderea fenomenului de cazare „la negru”.</p>

→ transformarea drumurilor forestiere aflate în proprietatea orașului în trasee turistice amenajate pentru plimbări, jogging, echitație, ciclism.

7.4 Sănătate și asistență socială

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none">→ existența unei infrastructuri de sănătate care cuprinde medicină de familie, cabinet de stomatologie, cabinet de alergologie, policlinică, farmacii;→ existența personalului medical calificat;→ lipsa unităților medicale conexe (imagistică, specialități necesare desfășurării activității medicale – cardiologie, pneumologie, pediatrie etc.);→ existența Compartimentului de asistență socială în cadrul Primăriei Orașului Băile Govora;→ receptivitate și flexibilitate privind adoptarea măsurilor de protecție socială din partea Consiliului Local;→ număr mic de asistați social, raportat la populație;→ existența la nivelul orașului a cadrelor medicale specializate – medici de familie, medici balneologi, kinetoterapeuți;→ construirea blocurilor de locuințe sociale.	<ul style="list-style-type: none">→ surse financiare reduse în domeniul sănătății;→ subfinanțarea sistemului de sănătate publică;→ personal insuficient în structurile medicale (asistente medicale, infirmiere, medici);→ lipsa unui sistem informatizat privind evidența pacienților;→ lipsa unor specialiști în boli de nutriție și a unei secții specializate, psihologie;→ dotarea incompletă a dispensarelor umane;→ migrarea personalului medical calificat către mediul privat și străinătate;→ legislație stufoasă, cu dese modificări, uneori contradictorie și lipsită de norme de aplicare;→ scăderea natalității și creșterea mortalității.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none">→ modernizarea și diversificarea serviciilor medicale și sociale→ extinderea Centrului de Recuperare și Reabilitare Govora;→ reînființarea unei creșe cu program prelungit;→ atragerea fondurilor europene pentru dezvoltarea serviciilor medicale și sociale;→ atragerea ONG urilor în domeniul asistenței medicale, încheierea de parteneriate în vederea extinderii și modernizării serviciilor sociale de prim ajutor, a unui centru paleativ, centru de permanență, centru de recuperare și reabilitare etc.	<ul style="list-style-type: none">→ costurile ridicate ale aparaturii medicale, lipsa fondurilor și birocrăția conduc la renunțarea actului de modernizare și dotare;→ reducerea fondurilor guvernamentale pentru anumite servicii sociale;→ subfinanțarea sistematică a sistemului medical;→ creșterea numărului de probleme medicale ca urmare a sporirii grupului de vârstă înaintată;→ metode de profilaxie reduse;→ veniturile reduse ale personalului medical, care generează migrarea acestora.

7.5 Educație și cultură

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none">→ o bună pregătire metodică, pedagogică, științifică a cadrelor didactice completată cu o perfecționare continuă prin participarea la cursurile organizate de CCD și alte instituții;→ întreaga activitate instructiv - educativă este desfășurată în baza unei planificări judicioase întocmite, urmărindu-se realizarea unor corelații între conținutul predat, obiectivele urmărite, prevederile programei școlare și particularitățile specifice vârstei;→ reabilitarea școlii în 2007, asigurarea unei baze materiale bune (conectarea la internet, mobilier corespunzător, material didactic);→ parteneriate cu poliția locală, primăria, agenții economici, o bună relație cu comunitatea locală;→ existența bibliotecii publice (57.000 volume carte plus conexiune la internet);→ existența Muzeului de Arheologie și Carte Veche;→ existența Festivalului „Florile Govorei”.	<ul style="list-style-type: none">→ rezistența la schimbare și ritmul lent de adaptare a corpului profesoral la soluțiile inovatoare, constructive pe linia creșterii calității actului didactic;→ adaptarea demersului didactic la nevoile elevului văzut ca subiect al actului didactic (învățarea centrată pe elev);→ familia nu se implică suficient în activitatea de educare a copiilor;→ comunicarea dintre cadrele didactice navetiste și comunitate ar trebui să fie mai puternică→ lipsa unui psiholog și a unui bibliotecar;→ fondurile bănești nu sunt suficiente pentru diferite achiziții sau lucrări ce ar fi necesare în școală (dotarea laboratorului tehnologic, echipamente IT în toate sălile de clasă);→ existența unor elevi dezinteresați de școală din cauza anturajului, lipsurilor materiale, supraveghere din partea părinților;→ lipsa unor proiecte de atragere de fonduri externe;→ absența unei săli de spectacole și a unui cinematograf.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
<ul style="list-style-type: none">→ curriculum-ul la decizia școlii permite valorificarea calităților individuale;→ varietatea cursurilor de formare și perfecționare organizate de CCD, universități, proiecte MEN;→ înființarea unei școli postliceale;→ dotarea laboratorului tehnic.→ campanii de conștientizare a părinților și implicare în viața școlară;→ schimburi de bune practici cu școli din U.E.;→ diversificarea activităților în domeniul extra școlar și crearea de noi ateliere de activitate;→ instituirea unor programe de consiliere a copiilor ai căror părinți sunt plecați în străinătate;→ programe de reconversie profesională;→ deschiderea școlilor de duminică în cadrul parohiilor.	<ul style="list-style-type: none">→ migrarea populației tinere în căutarea unor locuri de muncă și scăderea natalității la nivelul localității;→ educația nu mai e privită ca un mijloc de promovare socială – redobândirea prestigiului profesiei didactice;→ lipsa unor cadre didactice tinere motivate, loiale școlii și comunității;→ instabilitate legislativă, economică și socială;→ scăderea natalității și, implicit, a numărului de elevi;→ scăderea numărului persoanelor calificate în învățământ prin ieșirea acestora din viața activă;→ salarizarea necorespunzătoare și alocarea unui procent mic din PIB pentru învățământ;→ legislație lacunară;→ migrarea forței de muncă din învățământ, în special tinerii;→ lipsa nivelului de educație duce la creșterea gradului de violență și infracționalitatea.

CAPITOLUL VIII

PROIECTE
DE DEZVOLTARE
IMPLEMENTATE
ÎN PERIOADA 2007 - 2013

În perioada 2007 - 2013 în orașul Băile Govora au fost inițiate și finalizate o serie de proiecte care au vizat modernizarea rețelei stradale, modernizarea de poduri și podețe în zona periurbană, reabilitarea infrastructurii turistice, promovare turistică, reabilitarea casei de cultură în vederea amenajării muzeului balnear, construire bază de kinetoterapie și centru de informare turistică, amenajare bază sportivă, construirea de locuințe, construire grădiniță cu program normal. Aceste proiecte au condus la îmbunătățirea aspectului Stațiunii Băile Govora și la creșterea calității vieții locuitorilor orașului Băile Govora.

Nr. Crt.	Denumirea proiectului	Valoarea / Sursa de finanțare -lei-	Stadiul proiectului
1	Dezvoltarea serviciilor de voluntariat pentru situații de urgență în zona orașului Băile Govora	102.690,00 euro Phare 2005 - 2006 Buget local	Finalizat 2009
2	Modernizare poduri și podețe în zona periurbană a orașului Băile Govora	2.230.000,00 lei Buget de stat Buget local	Finalizat 2009
3	Construire bloc de locuințe P + 2 (ANL) – Strada Bradului nr. 11	4.154.000,00 lei Buget de stat Buget local	Finalizat 2011
4	Dezvoltarea eficientă a serviciilor publice prin implementarea de soluții e-guvernare în județul Vâlcea - parteneriat Consiliul Județean Vâlcea	6.394.028,34 lei CJ Vâlcea Buget local POSCCE 2007-2013	Finalizat 2011
5	Reabilitarea infrastructurii turistice a stațiunii turistice Băile Govora, județul Vâlcea	22.777.014,69 lei Bugetul local POR 2007-2013	Finalizat 2013
6	Construire bloc de locuințe P + 2 ; I P + 3, Strada Fagului nr. 1	4.774.684,00 lei Bugetul de stat Bugetul local	Finalizat 2013

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a orașului BĂILE GOVORA, județul VÂLCEA*

7	Dezvoltarea și consolidarea turismului din orașul Băile Govora prin promovarea potențialului turistic local	502.800,00 lei Buget local POR 2007-2013	În implementare Termen martie 2015
8	Dezvoltarea echilibrată și integrată a stațiunii balneoclimaterice Băile Govora, județul Vâlcea: reabilitarea casei de cultură în vederea amenajării muzeului balnear; construire bază de kinetoterapie și centru de informare turistică	6.393.408,80 lei Buget de stat Buget local	Muzeul Balnear Finalizat 2014 Baza de kinetoterapie și Centrul de Informare turistică vor fi finalizate în cadrul unui proiect care se va depune pe POR 2014 - 2020
9	Construire bloc de locuințe P + 3, Strada Tudor Vladimirescu nr. 42 F	5.665.030,00 lei Buget de stat Buget local	Finalizat 2014
10	Asfaltare Strada Curături și amenajare pistă de biciclete în stațiunea balneoclimaterică Băile Govora, județul Vâlcea	1.311.440,80 lei Buget de stat Buget local	Finalizat 2014
11	Amenajare bază sportivă în satul Gătejești, orașul Băile Govora, județul Vâlcea	511.480,00 lei Buget de stat Buget local	În implementare Termen 2015
12	Construire grădiniță cu program normal pentru 3 grupe în orașul Băile Govora	404.000,00 lei (contribuție proprie) Bugetul de stat	Nu s-au găsit surse de finanțare

		Bugetul local	pentru a asigura contribuția proprie. Se va depune pe POR 2014 - 2020
13	Modernizare străzi în stațiunea balneoclimaterică Băile Govora, județul Vâlcea	15.215.210,00 lei POR 2007 - 2013	În Lista de reserve POR 2007-2013. Se va redepune pe POR 2014 - 2020

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a orașului BĂILE GOVORA, județul VÂLCEA*

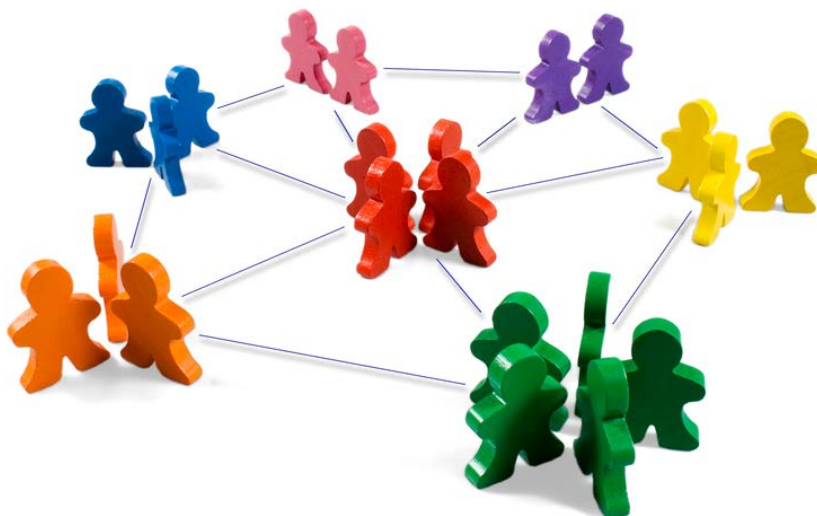
CAPITOLUL IX

PARTENERIATE OPORTUNE

Deoarece numeroase activități își pot găsi rezolvarea doar în cadrul unor parteneriate, se propune pentru următoarea perioadă, încheierea unor parteneriate cu:

- alte administrații publice similare din țară și din străinătate;
- instituții de învățământ și cultură;
- ONG-uri;
- agenți economici.

- ▶ Înfrățire instituțională între Orașul Băile Govora și localitatea Nadarzyn din Polonia (2007)
- ▶ Demararea demersurilor pentru înfrățirea cu localitatea Trecchina din Italia (2013)

CAPITOLUL X

POLITICI PUBLICE

2014 - 2020

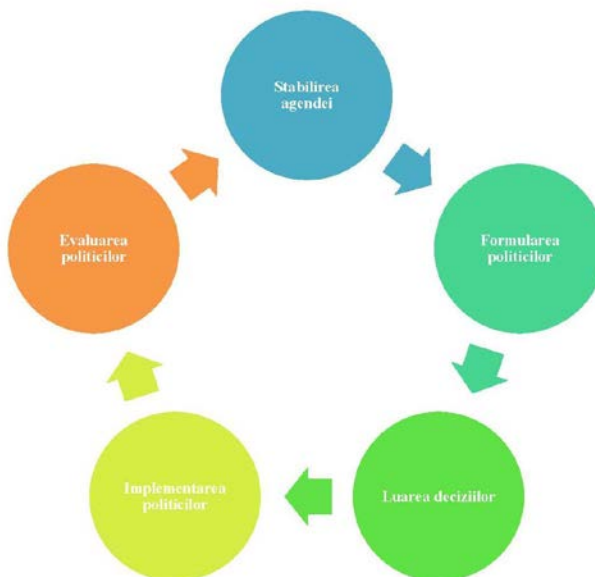
10.1 Conceptul de politici publice

Politicile publice reprezintă acțiunile întreprinse de autoritățile locale cu scopul de a rezolva problemele specificate în agenda politică. O politică publică se identifică atunci când autoritatea locală încearcă să modifice mediul economic, social sau cultural proiectând în acest scop un program coordonat de acțiuni.

Politicile publice au următoarele caracteristici:

- conțin un set de măsuri concrete;
- includ decizii cu privire la resursele alocate;
- descriu un cadru general de acțiune;
- conține scopuri și obiective care sunt formulate în funcție de anumite norme

și valori.

10.2 Obiectivul general

Obiectivul general al strategiei îl constituie stabilirea unui cadru general de dezvoltare pentru perioada 2014 - 2020 a orașului Băile Govora pe principiile unei dezvoltări durabile care să reducă dezechilibrele de dezvoltare economică și socială în raport cu orașele similare.

În acest context, se dorește dezvoltarea orașului prin creșterea capacității sale economice, astfel încât acesta să devină un centru de referință în domeniul economic, dezvoltând și promovând componenta turistică, Băile Govora fiind cunoscută ca stațiune balneoturistică de interes național. Dezvoltarea urbanistică trebuie să fie coerentă și în spiritul protejării mediului. La fel de importantă este și componenta referitoare la dezvoltarea resurselor umane prin inițierea unor programe de formare și reconversie profesională, încurajând dobândirea de noi competențe.

10.3 Direcții de dezvoltare

► Dezvoltarea urbanistică, modernizarea infrastructurii și protejarea mediului în orașul Băile Govora

- dezvoltarea infrastructurii de bază în localitățile componente;
- reevaluarea zonelor urbanistice, a spațiului intravilan și extravilan (planuri de urbanism general și zonal) în perspectiva dezvoltării habitatului și a zonelor de activitate economică și în alte zone – mai ales în localitățile componente;
- reevaluarea profilului arhitectural general al orașului;
- reevaluarea spațiilor limitrofe hotarelor administrative în perspectiva creării de noi zone cu funcționalitate economică, rezidențială și de agrement;
- protejarea adecvată a capitalului natural și ecologic al zonei;
- îmbunătățirea colectării selecționate și depozitării ecologice a deșeurilor menajere;
- reabilitarea rețelelor de apă și canalizare din orașul Băile Govora și extinderea acestora, astfel încât să fie asigurată alimentarea cu apă și accesul la rețeaua de canalizare a tuturor locuitorilor;
- modernizarea rețelei stradale și a zonelor pietonale;

- creșterea siguranței publice prin monitorizarea video atât a orașului, cât și a localităților componente;
- utilizarea surselor alternative de energie;
- regenerarea urbană a zonelor centrale și periferice prin modernizarea spațiilor de circulație pietonală, spațiilor verzi, amenajarea de locuri de parcare;
- îmbunătățirea condițiilor de petrecere a timpului liber și creșterea gradului de siguranță prin realizarea și modernizarea spațiilor de joacă pentru copii și supravegherea video a acestora;
- îmbunătățirea condițiilor de recreere și de mediu prin reamenajarea parcurilor și spațiilor verzi;
- asigurarea unor spații de locuit atât pentru tineri, specialiști, cât și pentru persoanele cu probleme sociale;
- îmbunătățirea infrastructurii educaționale în sectorul preșcolar, școlar, gimnazial și liceal în scopul creșterii performanței și dezvoltării actului educațional;
- inițierea unor programe de susținere a copiilor supradotați;
- construirea unui campus școlar cu toate facilitățile;
- îmbunătățirea infrastructurii sportive în scopul creșterii performanțelor celor interesați de sport, promovarea sportului pentru îmbunătățirea sănătății;
- îmbunătățirea serviciilor de sănătate în orașul Băile Govora;
- oferirea unor alternative pentru îngrijirea persoanelor vârstnice aflate în dificultate prin realizarea unui centru specializat și înființarea unui centru paleativ;
- îmbunătățirea condițiilor de civilizație prin dotarea cu mobilier urban a orașului;
- amenajarea unor locuri speciale pentru recreere în cadrul incintelor blocurilor;
- reabilitarea așezământului cultural al orașului Băile Govora;
- punerea în valoare a monumentelor istorice existente;
- amenajarea de noi zone de agrement.

► **Dezvoltarea infrastructurii și a sectoarelor economice**

- eficientizarea serviciilor publice pentru cetățeni prin introducerea informatizării și a unei planificări mai eficiente;
- eficientizarea serviciilor administrației publice locale, prin introducerea de sisteme informatice performante la nivelul Primăriei Orașului Băile Govora, plăți efectuate cu cardul etc.;
- valorificarea potențialului local prin investiții publice care să dinamizeze activitățile și să atragă investițiile private;
- punerea la dispoziția potențialilor investitori a unor terenuri libere, în vederea închirierii sau concesiunii pentru dezvoltarea sau începerea diverselor activități economice;
- menținerea unor strânse legături de colaborare între administrația publică locală și întreprinderile mici și mijlocii;
- promovarea turismului balnear prin organizarea de conferințe, seminarii etc. asocierea operatorilor în turismul balnear în scopul promovării calităților curative pe care le deține stațiunea Băile Govora, crearea unui eveniment local cu caracter permanent (turismul balnear nu trebuie să fie asociat doar cu vârstă a III-a), dezvoltarea bazelor de tratament;

► **Dezvoltarea resurselor umane locale**

- dezvoltarea bazei educaționale;
- promovarea și sprijinirea structurilor de „învățare continuă”, specializare, perfecționare și reconversie profesională
- reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii pentru învățământ, activități culturale și sportive
- dezvoltarea parteneriatului cu structurile societății civile (ONG-uri)
- dezvoltarea parteneriatului cu sectorul privat – cu parteneri locali, naționali și internaționali.

10.4 Politici de dezvoltare ale orașului Băile Govora

Pentru perioada 2014 – 2020, la nivelul orașului Băile Govora se propun următoarele politici publice:

- A. Politica de dezvoltare a infrastructurii locale
- B. Politica de sprijinire a dezvoltării urbane durabile
- C. Politica de îmbunătățire a mediului înconjurător
- D. Politica de dezvoltare a mediului de afaceri
- E. Politica de dezvoltare a turismului / turismului balnear
- F. Politica de încurajare și susținere a societății civile în implicarea dezvoltării urbane
- G. Politica de îmbunătățire a calității vieții
- H. Politica de îmbunătățire a infrastructurii sociale
- I. Politica de dezvoltare a resurselor umane
- J. Politica de dezvoltare a capacității de îmbunătățire a performanțelor serviciilor în administrația locală

A. Politica de dezvoltare a infrastructurii locale

Prioritate strategică		Măsurile de dezvoltare
Dezvoltarea serviciilor publice	A.1	Reabilitarea și modernizarea rețelei stradale și aleilor pietonale
	A.2	Monitorizarea video a orașului
	A.3	Extinderea spațiilor de parcare
	A.4	Montarea de indicatoare către principalele instituții publice și obiective, montarea de panouri turistice
	A.5	Impulsionarea dezvoltării economice durabile și a mobilității populației și forței de muncă a zonei și creșterea gradului de accesibilitate și atractivitate prin îmbunătățirea infrastructurii de transport
	A.6	Introducerea unui sistem de transport în sezonul turistic la principalele obiective turistice din zonă
	A.7	Reabilitarea infrastructurii urbane degradate și îmbunătățirea serviciilor urbane

	A.8	Reabilitarea termică a locuințelor și a clădirilor publice
	A.9	Dezvoltarea, reabilitarea / modernizarea infrastructurii de utilități publice (alimentare cu apă, canalizare și epurarea apelor reziduale, colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale, salubritatea și managementul deșeurilor, alimentare cu energie termică în sistem centralizat, transportul public local, iluminatul public)
	A.10	Dezvoltarea sistemelor adecvate de management al deșeurilor – colectare selectivă, reciclare
	A.11	Protejarea mediului
	A.12	Implementarea unor proiecte de utilizare a energiei regenerabile în scopul eficientizării costurilor
	A.13	Formarea profesională în domeniul energiei durabile a personalului din administrația locală
	A.14	Introducerea în subteran a rețelei de cabluri

	A.15	Amenajarea unui adăpost pentru câinii fără stăpân
--	-------------	--

B. Politica de sprijinire a dezvoltării urbane durabile

Prioritate strategică		Măsurile de dezvoltare
Dezvoltarea durabilă a orașului Băile Govora	B.1	Conștientizarea populației privind dezvoltarea durabilă și protecția mediului
	B.2	Protecția mediului prin măsuri care să permită disocierea creșterii economice de impactul negativ asupra mediului
	B.3	Echitatea și coeziunea socială prin respectarea drepturilor fundamentale, diversității culturale, egalității de șanse și prin combaterea discriminării de orice fel și inițierea de proiecte educaționale

C. Politica de îmbunătățire a mediului înconjurător

Prioritate strategică		Măsurile de dezvoltare
Protecția mediului și îmbunătățirea calității mediului (apă, aer, sol)	C.1	Colectarea selectivă a deșeurilor și valorificarea acestora prin reciclare
	C.2	Dezvoltarea unor zone de agrement și a unor zone speciale pentru grătare
	C.3	Încurajarea mersului cu bicicleta prin realizarea de noi piste pentru bicicliști
	C.4	Activități de conștientizare a populației privind protecția mediului

D. Politica de dezvoltare a mediului de afaceri

Prioritate strategică		Măsurile de dezvoltare
Dezvoltarea IMM-urilor	D.1	Dezvoltarea unui centru de afaceri în scopul impulsiei și susținerii mediului de afaceri local
	D.2	Promovarea oportunităților de investiții prin participarea la târguri de profil, conferințe, simpozioane etc
	D.3	Încurajarea investițiilor în turism și agrement

E. Politica de dezvoltare a turismului / turismului balnear

Prioritate strategică		Măsuri de dezvoltare
Dezvoltarea și promovarea turismului / turismului balnear	E.1	Dezvoltarea / reabilitarea / modernizarea infrastructurilor specifice pentru valorificarea durabilă a resurselor naturale cu potențial turistic
	E.2	Restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, istoric și modernizarea infrastructurilor conexe ca motor al dezvoltării economice
	E.3	Înființarea unui punct de informare turistică, realizarea de pliante, broșuri, ghiduri, panouri turistice etc
	E.4	Crearea de produse turistice și promovarea serviciilor de calitate și a obiectivelor turistice din zonă
	E.5	Dezvoltarea zonelor de agrement
	E.6	Crearea și înregistrarea unui brand local

	E.7	Participarea la târguri de turism
	E.8	Promovarea intensă a turismului balnear pentru toate vârstele
	E.9	Promovarea principiilor curative specifice stațiunii Băile Govora
	E.10	Promovarea tradițiilor populare și meșteșugărești specifice zonei

F. Politica de încurajare și susținere a societății civile în implicarea dezvoltării urbane

Prioritate strategică		Măsurile de dezvoltare
Dezvoltarea societății civile	F.1	Dezvoltarea parteneriatelor între societatea civilă și administrația locală în organizarea de evenimente locale cu caracter permanent în scopul dezvoltării societății civile
	F.2	Conștientizarea rolului societății civile în dezvoltarea locală
	F.3	Susținerea activităților ONG - urilor prin parteneriate cu administrația locală
	F.4	Susținerea și promovarea activităților de voluntariat

G. Politica de îmbunătățire a calității vieții

Prioritate strategică		Măsuri de dezvoltare
Sănătate	G.1.1	Dezvoltarea unui centru paleativ
	G.1.2	Atragerea centrelor de sănătate private
	G.1.3	Dezvoltarea unor programe de educație în rândul populației privind acordarea primului ajutor
	G.1.4	Inițierea unor programe educaționale privind planning-ul familial, sănătatea mamei și copilului în scopul creșterii natalității și reducerii mortalității infantile
Educație	G.2.1	Susținerea învățământului prin lecții deschise și lucrări practice, integrat în peisajul cultural al orașului Băile Govora
	G.2.2	Îmbunătățirea infrastructurii educaționale în vederea creșterii performanței și dezvoltării actului educațional
	G.2.3	Construirea unui campus școlar

	G.2.4	Organizarea de manifestări școlare și schimburi de experiență
	G.2.5	Crearea unui centru de activități extrașcolare
	G.2.6	Susținerea activităților de after – school
	G.2.7	Promovarea sub egida „școlii de vară” a schimburilor culturale și educaționale cu copii și tineri din localitățile partenere
	G.2.8	Inițierea unor programe de susținere a copiilor supradotați
	G.2.9	Susținerea actului educațional prin acordarea de burse sociale, de merit, de performanță și de excelență
	G.2.10	Implementarea de programe destinate promovării unui mod de viață sănătos
	G.2.11	Promovarea spiritului voluntar în rândul populației
Sport	G.3.1	Dezvoltarea activităților sportive începând cu învățământul preșcolar
	G.3.2	Dezvoltarea unei baze sportive moderne

	G.3.3	Promovarea și susținerea sportului de masă dar și a celui de performanță
Cultură	G.4.1	Dezvoltarea de evenimente locale cu caracter cultural
	G.4.2	Promovarea Agendei Culturale a Orașului Băile Govora
	G.4.3	Reabilitarea așezământului cultural Băile Govora
	G.4.4	Organizarea de noi festivaluri și concursuri
	G.4.5	Înființarea unor cluburi pentru tineret și pensionari
Agrement local	G.5.1	Amenajarea unor zone de agrement
	G.5.2	Amenajarea / modernizarea / întreținerea zonelor de promenadă
	G.5.3	Construirea unui parc de agrement
	G.5.4	Amenajarea unui parc tematic pentru copii

H. Politica de îmbunătățire a infrastructurii sociale

Prioritate strategică		Măsurile de dezvoltare
Dezvoltarea infrastructurii sociale	H.1	Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii serviciilor sociale
	H.2	Îmbunătățirea dotării cu echipamente a serviciului voluntar pentru situații de urgență
	H.3	Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea, echiparea infrastructurii educaționale și a celei pentru formare profesională continuă
	H.4	Îmbunătățirea aptitudinilor și a nivelului de educație a grupurilor vulnerabile
	H.5	Promovarea egalității de șanse prin campanii de conștientizare
	H.6	Realizarea unui centru de îngrijire a persoanelor vârstnice
	H.7	Realizarea unor centre pentru îngrijire paleativă

	H.8	Implementarea unor programe de educație a persoanelor cu dizabilități și stimularea integrării lor în societate
--	------------	--

I. Politica de dezvoltare a resurselor umane

Prioritate strategică		Măsuri de dezvoltare
Dezvoltarea resurselor umane	I.1.1	Educarea și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere
	I.1.2	Promovarea incluziunii sociale
	I.1.3	Dezvoltarea unui centru de educație a adulților - îndrumare / formare / reconversie profesională
Sprijinirea tinerei generații	I.2.1	Construirea de locuințe sociale, pentru tineri, specialiști

J. Politica de dezvoltare a capacității de îmbunătățire a performanțelor serviciilor în administrația locală

Prioritate strategică		Măsurile de dezvoltare
Dezvoltarea serviciilor administrației publice	J. 1	Implementarea reformei funcției publice
	J. 2	Implementarea monitorizării activității funcționarilor publici și evaluarea performanțelor administrației locale
	J. 3	Mentținerea sistemului ISO și a celui privind controlul managerial intern în administrația locală
	J. 4	Întărirea capacității de management strategic și de planificare a acțiunilor
	J. 5	Întărirea managementului resurselor umane
	J. 6	Îmbunătățirea promovării imaginii administrației locale
	J. 7	Întărirea relațiilor dintre administrația locală și societatea civilă
	J. 8	Perfecționarea continuă a funcționarilor publici

	J. 9	Dotarea administrației publice locale cu echipamente necesare în vederea prestării unor servicii de calitate pentru cetățeni
	J. 10	Elaborarea de studii, prognoze, proiecte și implementarea acestora
	J. 11	Asigurarea resurselor necesare implementării noilor proiecte care vizează dezvoltarea orașului
	J. 12	Schimburi de experiență între funcționarii publici din diferite administrații publice locale similare
	J. 13	Îmbunătățirea relației cu cetățeanul

CAPITOLUL XI

PLANUL DE DEZVOLTARE
2014 - 2020

Nr. Crt.	Denumire proiect
Infrastructura de utilități publice, rețeaua de drumuri și mediu	
1	Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelei de alimentare cu apă și canalizare din stațiunea Băile Govora
2	Extindere rețea de apă și canalizare pe o lungime de 9 km în localitățile componente Curături (4,2 km) și Gătejești (4,8 km)
3	Aducțiune gaze naturale în localitățile componente Curături și Gătejești
4	Reabilitarea și modernizarea rețelei de energie electrică și iluminat public din orașul Băile Govora și localitățile componente Curături și Gătejești prin înlocuirea stâlpilor afectați și introducerea în subteran a cablurilor aeriene, înlocuirea lămpilor existente cu lămpi cu consum mic de energie
5	Modernizare străzi în Stațiunea Balneoclimaterică Băile Govora și localitățile componente Curături și Gătejești, județul Vâlcea
6	Amenajarea stațiilor de călători
7	Amenajare locuri de joacă în orașul Băile Govora și localitățile componente Curături și Gătejești
8	Achiziționarea și montarea unui sistem de supraveghere video a orașului Băile Govora

9	Modernizarea aspectului orașului Băile Govora prin reabilitarea fațadelor clădirilor și păstrarea arhitecturii specifice zonei, amenajare și întreținerea spațiilor verzi, montarea de mobilier stradal
10	Modernizarea sistemului rutier prin montarea de indicatoare, refacerea marcajelor rutiere și semnalizarea instituțiilor și obiectivelor turistice și culturale din Băile Govora și împrejurimi
11	Programe de conștientizare privind colectarea selectivă a deșeurilor menajere și protecția mediului
12	Amenajarea spațiilor urbane degradate din orașul Băile Govora
13	Realizarea de măsuri structurale de protecție, construirea și reabilitarea infrastructurii de reducere a riscului de inundații și alunecări de teren în orașul Băile Govora și localitățile componente Curățuri și Gătejești, perimetru de ameliorare
Agrement și dezvoltare turistică	
14	Modernizarea infrastructurii turistice a stațiunii balneare Băile Govora: amenajare patinoar, construire piscină acoperită, construire pavilion de aerosoli în aer liber
15	Prelungirea străzii Praporgescu care face legătura cu localitatea componentă Gătejești în traseu turistic și de agrement

16	Identificarea și dezvoltarea unor zone de agrement în stațiunea Băile Govora și localitățile componente
17	Campanii de promovare turistică și participarea la târguri de turism naționale și internaționale
18	Modernizarea și dotarea bazei de kinetoterapie din stațiunea balneară Băile Govora
Educație, cultură și sport	
19	Amenajare și dotare laborator tehnologic la Liceul Tehnologic Băile Govora în parteneriat cu Primăria Băile Govora
20	Construire clădire cu destinație creșă cu program prelungit, dotare cu mobilier și aparatura necesară în orașul Băile Govora,
21	Implementarea unui program „After school” și construirea unei săli de festivități la Liceul Tehnologic Băile Govora
22	Construire bază sportivă în localitatea Gătejești
23	Reabilitarea, modernizarea și dotarea așezământului cultural Băile Govora
24	Înființarea unui muzeu al tradițiilor populare specifice zonei Băile Govora
25	Înființarea unui calendar cultural al orașului Băile Govora

Dezvoltarea mediului economic	
26	Înființarea unui centru pentru dezvoltarea mediului de afaceri
27	Înființarea unui centru de colectare a fructelor de pădure, ciupercilor și plantelor medicinale și prelucrarea acestora
28	Programe de conștientizare și motivare ocupațională
29	Campanii de îndrumare a micilor întreprinzători în vederea finanțării de proiecte în perioada de programare 2014 -2020
Sănătate și asistență socială	
30	Extindere Centru de Reabilitare și Recuperare Băile Govora în parteneriat cu DGASPC
31	Înființare Centru Paleativ în orașul Băile Govora
32	Modernizarea Centrului de Permanență
33	Promovarea turismului balnear pe plan național
34	Construire locuințe de tip familial, apartamente de tip familial, locuințe protejate

Administrație publică	
35	Îmbunătățirea capacității profesionale a personalului din administrația locală prin cursuri de perfecționare și îmbunătățirea eficacității profesionale prin achiziționarea de echipamente IT
36	Modernizarea clădirii primăriei și dotarea cu mobilier
37	Identificarea și crearea de metode inovative de asigurare a managementului resurselor umane în cadrul Primăriei Orașului Băile Govora
38	Utilizarea TIC în vederea oferirii unor servicii publice de calitate și implementarea unui sistem de plată on-line a taxelor și impozitelor locale la nivelul Primăriei Orașului Băile Govora
39	Realizarea de studii de audit energetic pentru clădirile care aparțin domeniului public al Orașului Băile Govora
40	Amenajarea unei noi piețe agroalimentare moderne în Orașul Băile Govora

DESCRIEREA PROIECTELOR

PROIECTUL NR. 1	REABILITAREA, MODERNIZAREA ȘI EXTINDEREA REȚELEI DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI CANALIZARE DIN STAȚIUNEA BĂILE GOVORA
Descrierea proiectului	Executarea lucrărilor de reabilitare, modernizare și extindere a rețelei de alimentare cu apă potabilă și canalizare
Justificarea proiectului	<p>Rețeaua de alimentare cu apă potabilă existentă este învechită și pentru a furniza apa către populație în condiții bune (calitate / debit) are nevoie urgent de reabilitare. Pe alocuri conducta din fier a fost înlocuită cu conductă din PVC. Echipamentele și utilajele de la stația de pompare Barcane sunt uzate moral și fizic, acestea necesitând a fi înlocuite.</p> <p>În prezent rețeaua de canalizare nu acoperă necesarul stațiunii Băile Govora. De asemeni, rețeaua existentă are nevoie de reabilitare, fiind uzată fizic în proporție de 65 – 70 %.</p> <p>Atât rețeaua de alimentare cu apă, cât și rețeaua de canalizare se află în administrarea Consiliului Județean Vâlcea prin S.C. APAVIL S.A.</p> <p>Proiectul este cuprins în strategia de dezvoltare județeană și în portofoliul de proiecte al S.C. APA VIL S.A. Proiectul poate fi depus și în parteneriat public – privat.</p>

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a orașului BĂILE GOVORA, județul VÂLCEA*

Studii existente	SF (CJ Vâlcea) – necesită revizuire
Valoare estimată	88.070.000 lei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene - POIM 2014 – 2020 (Programul Operațional Infrastructură Mare) Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 2	EXTINDERE REȚEA DE APĂ ȘI CANALIZARE PE O LUNGIME DE 9 KM ÎN LOCALITĂȚILE COMPONENTE CURĂTURI (4,2 KM) ȘI GĂTEJEȘTI (4,8 KM)
Descrierea proiectului	Executarea lucrărilor de extindere cu 9 km a rețelei de alimentare cu apă potabilă și canalizare în cele două localități component: <ul style="list-style-type: none"> - Curături: 4,2 km - Gătejești: 4,8 km
Justificarea proiectului	Necesitatea asigurării accesului populației la infrastructura de bază, protejarea mediului și creșterea calității vieții în toate localitățile component ale orașului Băile Govora. Proiectul poate fi depus și în parteneriat public – privat.
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene - POIM 2014 – 2020 (Programul Operațional Infrastructură Mare) Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 3	ADUCȚIUNE GAZE NATURALE ÎN LOCALITĂȚILE COMPONENTE CURĂTURI ȘI GĂTEJEȘTI
Descrierea proiectului	Executarea lucrărilor de aducțiune rețea de distribuție gaze naturale, estimativ 9 km în localitățile component Curături și Gătejești, unde numărul beneficiarilor este de 190.
Justificarea proiectului	Necesitatea asigurării accesului populației la infrastructura de bază, protejarea mediului și creșterea calității vieții în toate localitățile component ale orașului Băile Govora.
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 4	REABILITAREA ȘI MODERNIZAREA REȚELEI DE ENERGIE ELECTRICĂ ȘI ILUMINAT PUBLIC DIN ORAȘUL BĂILE GOVORA ȘI LOCALITĂȚILE COMPONENTE CURĂTURI ȘI GĂTEJEȘTI PRIN ÎNLOCUIREA STÂLPILOR AFECTAȚI ȘI INTRODUCEREA ÎN SUBTERAN A CABLURILOR AERIENE, ÎNLOCUIREA LĂMPILOR EXISTENTE CU LĂMPI CU CONSUM MIC DE ENERGIE
Descrierea proiectului	Executarea lucrărilor de reabilitare și modernizare a rețelei electrice și a rețelei de iluminat public atât în Stațiunea Băile Govora, cât și în cele două localități componente ale orașului Băile Govora, Curături și Gătejești, lucrări care constau în înlocuirea stâlpilor afectați care se pot prăbuși în caz de intemperii, introducerea cablurilor aeriene în subteran și eficientizarea cheltuielilor cu iluminatul public prin înlocuirea lămpilor existente cu unele cu consum mic de energie electrică (LED).
Justificarea proiectului	Asigurarea accesului neîngrădit la infrastructura de bază, evitarea avriilor la rețelele electrice și de iluminat public, înfrumusețarea aspectului stațiunii Băile Govora prin degajarea cablurilor de pe stâlpi (inestetic), reducerea cheltuielilor de energie electrică la serviciul de iluminat public.
Studii existente	Audit tehnic al rețelei și documentație tehnică preliminară
Valoare estimată	22.500.000 lei

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a orașului BĂILE GOVORA, județul VÂLCEA*

Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene – POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 4 Sprijinirea dezvoltării Urbane Durabile Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 5	MODERNIZARE STRĂZI ÎN STAȚIUNEA BALNEOCLIMATERICĂ BĂILE GOVORA ȘI LOCALITĂȚILE COMPONENTE CURĂȚURI ȘI GĂTEJEȘTI, JUDEȚUL VÂLCEA
Descrierea proiectului	Executarea lucrărilor de modernizare a tuturor străzilor din stațiune și din localitățile component. Lucrările vor include și amenajarea trotuarelor, iar acolo unde nu există în prezent, și există posibilitatea, se vor amenaja (construi) trotuare noi.
Justificarea proiectului	Necesitatea modernizării întregii rețele de drumuri locale, îmbunătățirea aspectului stațiunii și a localităților component, asigurarea circulației pietonilor în condiții de siguranță.
Studii existente	SF, PT – 2007 (11 străzi), necesită revizuire
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene – POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 7 Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului Credite Alte surse de finanțare

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a orașului BĂILE GOVORA, județul VÂLCEA*

Perioada estimată
de implementare

2014 – 2020

PROIECTUL NR. 6	AMENAJAREA STAȚIILOR DE CĂLĂTORI
Descrierea proiectului	Executarea lucrărilor de amenajarea a stațiilor de așteptare călători.
Justificarea proiectului	Marcarea punctelor de așteptare a transportului în comun și crearea condițiilor optime de așteptare
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene – POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 3 Sprijinirea creșterii eficienței energetice în clădirile publice Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 7	AMENAJARE LOCURI DE JOACĂ ÎN ORAȘUL BĂILE GOVORA ȘI LOCALITĂȚILE COMPONENTE CURĂTURI ȘI GĂTEJEȘTI
Descrierea proiectului	Executarea lucrărilor de amenajare a spațiilor de joacă destinate copiilor atât în Stațiunea Băile Govora, cât și în localitățile componente Curățuri și Gătejești
Justificarea proiectului	Asigurarea accesului la spațiile de joacă atât pentru locuitorii orașului Băile Govora, cât și pentru turiștii veniți la recreere și tratament
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene – POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 7 Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 8	ACHIZIȚIONAREA ȘI MONTAREA UNUI SISTEM DE SUPRAVEGHERE VIDEO A ORAȘULUI BĂILE GOVORA
Descrierea proiectului	Achiziționarea și montarea unui sistem complet de supraveghere video în orașul Băile Govora
Justificarea proiectului	Asigurarea siguranței publice, prevenirea evenimentelor nedorite și monitorizarea traficului atât în Stațiunea Băile Govora, cât și în localitățile componente
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene – POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 3 Sprijinirea creșterii eficienței energetice în clădirile publice Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 9	MODERNIZAREA ASPECTULUI ORAȘULUI BĂILE GOVORA PRIN REABILITAREA FAȚADELOR CLĂDIRILOR ȘI PĂSTRAREA ARHITECTURII SPECIFICE ZONEI, AMENAJARE ȘI ÎNTREȚINEREA SPAȚIILOR VERZI, MONTAREA DE MOBILIER STRADAL
Descrierea proiectului	Executarea lucrărilor de reabilitare a clădirilor existente și păstrarea arhitecturii specifice stațiunii, amenajarea și întreținerea spațiilor verzi, plantarea de flori, arbori și arbuști, achiziționarea și montarea de mobilier stradal (bănci, cosuri de gunoi, stâlpi de iluminat etc.)
Justificarea proiectului	Modernizarea aspectului orașului Băile Govora și, în special, a Stațiunii Băile Govora duce la creșterea gradului de atractivitate și, implicit, creșterea numărului de turiști care se vor bucura de un mediu ambient plăcut și vor reveni cu plăcere
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene – POR (Programul Operațional regional), Axa Prioritară 3 Sprijinirea creșterii eficienței energetice în clădirile publice, Axa Prioritară 4 Sprijinirea dezvoltării urbane durabile,

	Axa Prioritară 9 Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 10	MODERNIZAREA SISTEMULUI RUTIER PRIN MONTAREA DE INDICATOARE, REFACEREA MARCAJELOR RUTIERE ȘI SEMNALIZAREA INSTITUȚIILOR PUBLICE ȘI A OBIECTIVELOR TURISTICE ȘI CULTURALE DIN BĂILE GOVORA ȘI ÎMPREJURIMI
Descrierea proiectului	Executarea lucrărilor de montare a indicatoarelor rutiere, refacerea marcajelor rutiere atât în Stațiunea Băile Govora, cât și în localitățile componente, montarea de indicatoare către instituțiile publice, culturale și obiectivele turistice existente pe raza orașului Băile Govora și panouri de informare turistică către alte obiective aflate în apropiere
Justificarea proiectului	Îmbunătățirea traficului rutier și creșterea gradului de orientare a turiștilor
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene – POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 4 Sprijinirea dezvoltării urbane durabile, AP 7 Dezvoltarea economiilor locale prin dezvoltarea durabila a turismului Credite Alte surse de finanțare

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a orașului BĂILE GOVORA, județul VÂLCEA*

Perioada estimată
de implementare

2014 – 2020

PROIECTUL NR. 11	PROGRAME DE CONȘTIENTIZARE PRIVIND COLECTAREA SELECTIVĂ A DEȘEURILOR MENAJERE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI
Descrierea proiectului	Inițierea unui program care să cuprindă mai multe activități, susținute în mod constant, privind importanța colectării selective a deșeurilor menajere, protejarea mediului înconjurător, modalități de reciclare, re folosire, recondiționare folosind principiul „în natură nimic nu se pierde, nimic nu se câștigă, totul se transformă”
Justificarea proiectului	Realizarea colectării selective a deșeurilor menajere și protejarea mediului
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene – POIM 2014 – 2020 (Programul Operațional Infrastructură Mare) Credite Alte surse de finanțare (Rompetrol, Reiffeisen etc.)
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 12	AMENAJAREA SPAȚIILOR URBANE DEGRADATE DIN ORAȘUL BĂILE GOVORA
Descrierea proiectului	Executarea lucrărilor de reabilitare a spațiilor degradate aflate în mediul urban
Justificarea proiectului	Înfrumusețarea aspectului urban, evitarea degradării și a unor evenimente nedorite
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene – POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritatea 9 Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 13	REALIZAREA DE MĂSURI STRUCTURALE DE PROTECȚIE, CONSTRUIREA ȘI REABILITAREA INFRASTRUCTURII DE REDUCERE A RISCULUI DE INUNDAȚII ȘI ALUNECĂRI DE TEREN ÎN ORAȘUL BĂILE GOVORA ȘI LOCALITĂȚILE COMPONENTE CURĂTURI ȘI GĂTEJEȘTI, PERIMETRE DE AMELIORARE
Descrierea proiectului	Întocmirea unui plan de măsuri de prevenire a inundațiilor și alunecărilor de teren pe raza orașului Băile Govora (Stațiune Băile Govora și localitățile componente), elaborarea unor expertize, reabilitarea și construirea unei infrastructuri prin care se va reduce considerabil apariția acestor riscuri
Justificarea proiectului	Implementarea unui program de combatere a dezastrelor naturale
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene – POIM 2014 – 2020 (Programul Operațional Infrastructură Mare) Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 14	MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII TURISTICE A STAȚIUNII BALNEARE BĂILE GOVORA: AMENAJARE PATINOAR, CONSTRUIRE PISCINĂ ACOPERITĂ, CONSTRUIRE PAVILION DE AEROSOLI ÎN AER LIBER
Descrierea proiectului	Executarea lucrărilor de modernizare a infrastructurii turistice a Stațiunii Băile Govora prin amenajarea unui patinoar, construirea unei piscine acoperite și a unui pavilion în aer liber destinat procedurilor cu aerosoli
Justificarea proiectului	Prin dezvoltarea acestei infrastructuri se urmărește prelungirea sezonul turistic și în perioadele răcoroase (revigorarea turismului și evitarea șomajului)
Studii existente	SF, PT – 2007 (necesită revizuire și adaptare)
Valoare estimată	8.500.000 lei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 7 Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 15	PRELUNGIREA STRĂZII PRAPORGESCU CARE FACE LEGĂTURA CU LOCALITATEA COMPONENTĂ GĂTEJEȘTI ÎN TRASEU TURISTIC ȘI DE AGREMENT
Descrierea proiectului	Efectuarea lucrărilor de extindere a Străzii Praporgescu
Justificarea proiectului	Extinderea traseului turistic și de agrement spre localitatea Gătejești
Studii existente	Există o documentație tehnică elaborată în 2006 care necesită revizuire
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 7 Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 16	IDENTIFICAREA ȘI DEZVOLTAREA UNOR ZONE DE AGREMENT ÎN STAȚIUNEA BĂILE GOVORA ȘI LOCALITĂȚILE COMPONENTE
Descrierea proiectului	Identificarea zonelor corespunzătoare pentru agrement atât în Stațiunea Băile Govora, cât și în localitățile component în vederea amenajării unui parc de aventură (tiroliană, paintball etc.)
Justificarea proiectului	Creșterea atractivității turistice a Stațiunii Băile Govora și prelungirea sezonului turistic
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 7 Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 17	CAMPANII DE PROMOVARE TURISTICĂ ȘI PARTICIPAREA LA TÂRGURI DE TURISM NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE
Descrierea proiectului	Inițierea unor campanii de promovare turistică care să cuprindă numeroase activități atât în sezonul turistic, cât și în extrasezon, elaborarea și multiplicarea de materiale promoționale și de informare turistică, participarea la Târgul de Turism al României (ediția de toamnă și de primăvară), alte târguri susținute la nivelul regiunilor din țară, promovarea valorilor balneare ale stațiunii, mai ales în rândul medicilor de familie, susținerea de conferințe, simpozioane etc., identificarea celor mai avantajoase târguri de turism internațional și participarea ca expozant
Justificarea proiectului	Promovarea turismului balnear și nu numai, promovarea zonei Băile Govora, a tradițiilor și obiceiurilor având ca scop dezvoltarea turismului, dezvoltarea socio – economică și creșterea standardului de viață
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 7 Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului Credite

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a orașului BĂILE GOVORA, județul VÂLCEA*

	Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 18	MODERNIZAREA ȘI DOTAREA BAZEI DE KINETOTERAPIE DIN STAȚIUNEA BALNEARĂ BĂILE GOVORA
Descrierea proiectului	Efectuarea lucrărilor de modernizare a bazei de kinetoterapie, achiziționarea aparaturii și mobilierului necesar
Justificarea proiectului	Actuala bază de kinetoterapie a Stațiunii Băile Govora necesită modernizare și dotare pentru a fi cât mai competitivă și pentru a asigura toate procedurile necesare la standarde cât mai înalte
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 7 Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 19	AMENAJARE ȘI DOTARE LABORATOR TEHNOLOGIC LA LICEUL TEHNOLOGIC BĂILE GOVORA ÎN PARTENERIAT CU PRIMĂRIA BĂILE GOVORA
Descrierea proiectului	Amenajarea Laboratorului Tehnologic și dotarea cu echipamente și mobilier
Justificarea proiectului	Dezvoltarea bazei materiale și accesul neîngrădit la educație în condiții optime a elevilor
Studii existente	
Valoare estimată	500.000 lei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 10 Îmbunătățirea infrastructurii educaționale Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 20	CONSTRUIRE CLĂDIRE CU DESTINAȚIE CREȘĂ CU PROGRAM PRELUNGIT, DOTARE CU MOBILIER ȘI APARATURA NECESARĂ ÎN ORAȘUL BĂILE GOVORA,
Descrierea proiectului	Proiectul prevede construirea unei clădiri pentru înființarea unei creșe cu program prelungit, dotarea cu mobilierul adecvat activității desfășurate și aparatură electrocronică în Orașul Băile Govora.
Justificarea proiectului	Asigurarea accesului neîngrădit la educație și îngrijire copii cu vârste mici, astfel încât părinții să se poată întoarce în câmpul muncii mai devreme
Studii existente	
Valoare estimată	860.000 lei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat – PNDL (Programul Național de Dezvoltare Locală) Fonduri europene POR (programul Operațional Regional), Axa Prioritară 10 Îmbunătățirea infrastructurii educaționale Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 21	IMPLEMENTAREA UNUI PROGRAM „AFTER SCHOOL” ȘI CONSTRUIREA UNEI SĂLI DE FESTIVITĂȚI LA LICEUL TEHNOLOGIC BĂILE GOVORA
Descrierea proiectului	Proiectul prevede înființarea programului „After school” la nivelul Orașului Băile Govora, dotarea cu materiale corespunzătoare și construirea în cadrul Liceului Tehnologic unei săli de festivități
Justificarea proiectului	Asigurarea accesului neîngrădit la educație
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 10 Îmbunătățirea infrastructurii educaționale Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 22	CONSTRUIRE BAZĂ SPORTIVĂ ÎN LOCALITATEA GĂTEJEȘTI
Descrierea proiectului	Proiectul prevede construirea unei baze sportive cu toate dotările necesare în localitatea Gătejești
Justificarea proiectului	Asigurarea infrastructurii necesare desfășurării activităților sportive
Studii existente	SF (2008), PT (2009, revizuit 2014)
Valoare estimată	467.615 lei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat
Perioada estimată de implementare	2015 - 2016

PROIECTUL NR. 23	REABILITAREA, MODERNIZAREA ȘI DOTAREA AȘEZĂMÂNTULUI CULTURAL BĂILE GOVORA
Descrierea proiectului	Proiectul prevede executarea lucrărilor de reabilitare, modernizare și dotare a Așezământului Cultural Băile Govora
Justificarea proiectului	Asigurarea accesului neîngrădit la cultură și educație
Studii existente	SF, PT, DALI, Expertiză tehnică și energetică (documentație revizuită în 2014)
Valoare estimată	3.050.000 lei
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Credite Fonduri Compania Națională de Investiții Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 24	ÎNFIINȚAREA UNUI MUZEU AL TRADIȚIILOR POPULARE SPECIFICE ZONEI BĂILE GOVORA
Descrierea proiectului	Proiectul prevede înființarea unui muzeu dedicat tradițiilor și obiceiurilor specifice zonei Băile Govora
Justificarea proiectului	Păstrarea, revigorarea și perpetuarea tradițiilor și obiceiurilor specifice zonei Băile Govora
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 7 Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabila a turismului Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 25	ÎNFIINȚAREA UNUI CALENDAR CULTURAL AL ORAȘULUI BĂILE GOVORA
Descrierea proiectului	Proiectul prevede înființarea și aprobarea calendarului cultural al Orașului Băile Govora, promovarea activităților culturale și realizarea de materiale publicitare
Justificarea proiectului	Asigurarea accesului neîngrădit la cultură, posibilitatea înființării unor noi activități culturale cu caracter permanent și posibilitatea dezvoltării turismului cultural
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 7 Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 26	ÎNFIINȚAREA UNUI CENTRU PENTRU DEZVOLTAREA MEDIULUI DE AFACERI
Descrierea proiectului	Proiectul prevede înființarea (construirea – după caz) a unui incubator de afaceri
Justificarea proiectului	Proiectul are menirea de a activa și dezvolta sectorul economic și social al Orașului Băile Govora, crearea unui mediu propice susținerii activităților de dezvoltare economic, săli de conferințe etc.
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Credite Alte surse de finanțare – Parteneriat Public - Privat
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 27	ÎNFIINȚAREA UNUI CENTRU DE COLECTARE A FRUCTELOR DE PĂDURE, CIUPERCILOR ȘI PLANTELOR MEDICINALE ȘI PRELUCRAREA ACESTORA
Descrierea proiectului	Proiectul prevede înființarea (construirea) unui centru de colectare a fructelor de pădure, ciupercilor, plantelor medicinale în vederea procesării acestora (sucuri naturale, dulcețuri, siropuri, conserve, ceaiuri etc.)
Justificarea proiectului	Dezvoltarea mediului economic și crearea de noi locuri de muncă
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Credite Alte surse de finanțare– Parteneriat Public - Privat
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 28	PROGRAME DE CONȘTIENTIZARE ȘI MOTIVARE OCUPAȚIONALĂ
Descrierea proiectului	Proiectul prevede inițierea unor programe de conștientizarea și motivarea ocupațională a locuitorilor Orașului Băile Govora
Justificarea proiectului	Asigurarea accesului neîngrădit la informații, diminuarea șomajului, reducerea migrării forței de muncă, creștere economică
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POCA 2014 – 2020 (Programul Operațional Capacitate Administrativă) Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 29	CAMPANII DE ÎNDRUMARE A MICILOR ÎNTRERINZĂTORI ÎN VEDEREA FINANȚĂRII DE PROIECTE ÎN PERIOADA DE PROGRAMARE 2014 -2020
Descrierea proiectului	Proiectul prevede realizarea unor campanii de îndrumarea a micilor întreprinzători în vederea obținerii fondurilor europene specifice perioadei de programare 2014 – 2020
Justificarea proiectului	Asigurarea accesului neîngrădit la informații, creșterea mediului economic, diminuarea șomajului, reducerea migrării forței de muncă, revigorarea unor activități care au intrat în declin
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POCA 2014 – 2020 (Programul Operațional Capacitate Administrativă) Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 30	Extindere Centru de Reabilitare și Recuperare Băile Govora în parteneriat cu DGASPC
Descrierea proiectului	Proiectul prevede extinderea Centrului de Reabilitare și Recuperare existent în Băile Govora în parteneriat cu DGASPC Vâlcea – Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
Justificarea proiectului	Spațiul deținut în prezent este insuficient
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 8 Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 31	Înființare Centru Paleativ în Orașul Băile Govora
Descrierea proiectului	Proiectul prevede înființarea (construirea) unui centru paleativ, doatarea acestuia cu mobilierul și aparatura necesară
Justificarea proiectului	Lipsa unui astfel de centru și numărul mare de cazuri existente (nu doar la nivel local) Asigurarea unor condiții bune de viață pentru persoanele aflate în stare avansată de boală Crearea de noi locuri de muncă
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 8 Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 32	MODERNIZAREA CENTRULUI DE PERMANENȚĂ
Descrierea proiectului	Proiectul prevede modernizarea centrului de permanență existent
Justificarea proiectului	Asigurarea accesului neîngrădit la sănătate
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 8 Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 33	PROMOVAREA TURISMULUI BALNEAR PE PLAN NAȚIONAL
Descrierea proiectului	Proiectul prevede înființarea unei asociații a operatorilor turistici locali în vederea promovării stațiunii și a turismului balnear la nivel național, în special în rândul medicilor de familie
Justificarea proiectului	<p>Din nefericire, turismul balnear și beneficiile pe care le oferă sănătății oamenilor a trecut într-un plan secund, cei care beneficiază de bilete de tratament fiind în special cei de vârstă a treia prin programele Casei de Pensii. De beneficiile turismului balnear se pot bucura pacienți din toate categoriile de vârstă, însă există o mare lipsă de informații în acest sens.</p> <p>Prin acest proiect se dorește promovarea turismului balnear în toate mediile astfel încât acesta să ocupe locul pe care îl merită în tratamentul diferitelor afecțiuni</p>
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene Credite

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a orașului BĂILE GOVORA, județul VÂLCEA*

	Alte surse de finanțare Parteneriat – Public - Privat
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 34	CONSTRUIRE LOCUINȚE DE TIP FAMILIAL, APARTAMENTE DE TIP FAMILIAL, LOCUINȚE PROTEJATE
Descrierea proiectului	Proiectul prevede construirea locuințelor de tip familial
Justificarea proiectului	Asigurarea fondului locativ necesar în scop social. Se are în vedere reabilitarea unor clădiri dezafectate și transformarea acestora în spații de locuit
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POR (Programul Operațional Regional), Axa Prioritară 8 Dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 35	ÎMBUNĂTĂȚIREA CAPACITĂȚII PROFESIONALE A PERSONALULUI DIN ADMINISTRAȚIA LOCALĂ PRIN CURSURI DE PERFECTIONARE ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA EFICACITĂȚII PROFESIONALE PRIN ACHIZIȚIONAREA DE ECHIPAMENTE IT
Descrierea proiectului	Formarea profesională a funcționarilor publici prin participarea continuă la cursuri și programe de perfecționare și specializare Achiziționarea de echipamente IT performante
Justificarea proiectului	Îmbunătățirea activității și capacității profesionale
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POCU (Programul Operațional Capital Uman) Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 36	MODERNIZAREA CLĂDIRII PRIMĂRIEI ȘI DOTAREA CU MOBILIER
Descrierea proiectului	Efectuarea lucrărilor de modernizare a clădirii Primăriei Băile Govora și achiziționarea mobilierului adecvat
Justificarea proiectului	Clădirea primăriei necesită lucrări de modernizare (înlocuire ferestre, zugrăveli etc) și înlocuirea mobilierul învechit și deteriorat, amenajarea corespunzătoare a sălii de consiliu
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POR (Programul Operațional Regional), Axa prioritară 3 Sprijinirea creșterii eficienței energetice în clădirile publice, Axa Prioritară 9 Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 37	IDENTIFICAREA ȘI CREAREA DE METODE INOVATIVE DE ASIGURARE A MANAGEMENTULUI RESURSELOR UMANE ÎN CADRUL PRIMĂRIEI ORAȘULUI BĂILE GOVORA
Descrierea proiectului	Îmbunătățirea managementului resurselor umane în vederea construirii unei echipe de profesioniști în cadrul primăriei orașului Băile Govora
Justificarea proiectului	Administrațiile locale se confruntă în general cu lipsa personalului specializat, calificat și cu incapacitatea de a oferi un salariu atractiv
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POCU (Program Operațional Capital Uman) Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 38	UTILIZAREA TIC ÎN VEDEREA OFERIRII UNOR SERVICII PUBLICE DE CALITATE ȘI IMPLEMENTAREA UNUI SISTEM DE PLATĂ ON-LINE A TAXELOR ȘI IMPOZITELOR LOCALE LA NIVELUL PRIMĂRIEI ORAȘULUI BĂILE GOVORA
Descrierea proiectului	Proiectul prevede achiziționarea și utilizarea tehnologiei informaționale la nivelul Primăriei Orașului Băile Govora
Justificarea proiectului	Îmbunătățirea activității serviciilor publice Acces nelimitat, facil (locuitorii nu sunt constrânși de un orar) Colectarea rapidă a taxelor și impozitelor
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POCA (Program Operațional Capacitatea Administrativă) Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 39	REALIZAREA DE STUDII DE AUDIT ENERGETIC PENTRU CLĂDIRILE CARE APARTIN DOMENIULUI PUBLIC AL ORAȘULUI BĂILE GOVORA
Descrierea proiectului	Elaborarea de studii de audit energetic pentru clădirile din inventarul public al Orașului Băile Govora (evidențierea defectelor energetice ale clădirilor)
Justificarea proiectului	Îmbunătățirea performanței energetice a clădirii
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POR (Program Operațional Regional), Axa Prioritară 3 Sprijinirea creșterii eficienței energetice în clădirile publice Credite Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

PROIECTUL NR. 40	AMENAJAREA UNEI NOI PIETE AGROALIMENTARE MODERNE ÎN ORAȘUL BĂILE GOVORA
Descrierea proiectului	Noua piață agroalimentară a Orașului Băile Govora va avea ca perimetru 1000 m ² unde se va construi o clădire care va avea disponibile spații comerciale pe trei din cele patru laturi ale clădirii, vor fi amenajate în centru tarabe pentru vânzarea produselor (legume, fructe și derivate), se va amenaja un spălător de legume / fructe, un punct sanitar – veterinar, un punct control cântare, grup sanitar. Clădirea va fi racordată la utilități publice.
Justificarea proiectului	Asigurarea normelor sanitar – veterinare pentru desfășurarea activităților de comerț produse agroalimentare Crearea de noi locuri de muncă Încurajarea producătorilor
Studii existente	
Valoare estimată	
Posibile surse de finanțare	Buget local Buget de stat Fonduri europene POR (Program Operațional Regional), Axa Prioritară 3 Sprijinirea creșterii eficienței energetice în clădirile publice Credite

*Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020
a orașului BĂILE GOVORA, județul VÂLCEA*

	Alte surse de finanțare
Perioada estimată de implementare	2014 – 2020

CAPITOLUL XII

IMPLEMENTARE

ȘI

MONITORIZARE

Etapa de implementare, monitorizare și control reprezintă sistemul de realizare a proiectelor, programelor și politicilor prevăzute în strategie și de colectare și raportare a informațiilor asupra desfășurării proiectelor și asupra succesului și impactului acestora asupra dezvoltării comunității.

Scopul monitorizării și evaluării implementării strategiei:

- ▶ evaluarea atingerii obiectivelor în timp util și în bugetul alocat
- ▶ constatarea durabilității proiectelor implementate

Succesul realizării unei strategii depinde în mare măsură de participarea tuturor actorilor locali la procesul de implementare și monitorizare a acesteia. În procesul implementării prezentei strategii vor fi implicați mai mulți actori, fiecare urmând responsabilități bine determinate, îndeplinind rolul de implementator sau de control al proiectelor planificate.

În plan instituțional principalii actori locali ai implementării strategiei vor fi:

- ▶ administrația locală (Consiliul Local, Primarul, Primăria);
- ▶ agenții economici;
- ▶ societatea civilă;
- ▶ locuitorii comunității;
- ▶ structuri externe (instituții județene).

Etapa de implementare, monitorizare și control cuprinde în principal 5 etape:

Adoptarea. În cadrul acestei etape strategia va fi supusă dezbaterilor publice. În urma dezbaterilor se vor opera recomandările primite și strategia va fi înaintată Consiliului Local în vederea aprobării.

Implementarea. În cadrul acestei etape se vor realiza acțiunile, activitățile, măsurile și proiectele concrete de implementare. Fiecare proiect va conține obiective stricte, planul activităților necesare, perioada de desfășurare, persoanele responsabile în proiect și partenerii implicați în realizarea proiectului, sursele de finanțare.

Monitorizare. Echipa de implementare va evalua aspecte, precum: activități, rezultate, buget, patrimoniu, performanțele personalului angajat și implicit a autorității locale (organizația în sine), ipotezele formulate inițial.

Monitorizarea se va efectua pe categorii: activitatea, informația necesară, colectarea informației, modul în care a fost folosită informația, ritmicitatea folosirii informației, persoana care a cules informația.

Monitorizarea implementării proiectelor se va efectua prin intermediul indicatorilor stabiliți inițial. În cazul înregistrării unor devieri în procesul de implementare se vor lua măsuri de corectare.

Monitorizarea implementării se va realiza de o structură de evaluare care va avea în componență reprezentanții tuturor factorilor implicați în dezvoltare. Structura aparatului de monitorizare va fi următoarea:

- comitet de coordonare pentru implementarea, monitorizarea și evaluarea strategiei;
- comisii organizate pe direcții de dezvoltare;
- secretariat.

Responsabilitățile de bază sunt:

- planificarea implementării acțiunilor;
- elaborarea și promovarea deciziilor privind acțiunile de implementare;
- coordonarea activităților de implementare a acțiunilor și proiectelor;
- coordonarea activităților de atragere a surselor financiare în scopul realizării problemelor identificate;
- monitorizarea implementării;
- elaborarea rapoartelor și prezentarea lor către consiliul local;
- acordarea consultanței tehnice și consultative în toate domeniile;
- elaborarea și dezbaterrea proiectelor prioritare;
- analiza deciziilor privind problemele comunității locale;
- elaborarea și inițierea modificărilor în strategie;
- elaborarea studiilor și proiectelor de dezvoltare.

Evaluarea implementării strategiei. Se vor analiza indicatorii de implementare. Fiecare proiect stabilit va avea anumiți indicatori de implementare și, funcție de complexitatea unui proiect, se vor efectua evaluări intermediare, pe faze de implementare.

Analiza impactului. Această analiză apreciază dacă proiectul răspunde politicilor formulate, modul cum influențează criteriile de performanță privind dezvoltarea eficientă a localității. Se vor efectua studii de impact de specialitate înaintea începerii unui proiect sau la o anumită perioadă de timp după finalizarea proiectului.

Etapa de implementare, monitorizare și evaluare oferă atât permanent, cât și periodic un raport asupra stadiului de implementare a proiectelor.

Responsabil cu elaborarea și implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală 2014 - 2020 este Dl. Mihai MECU, Consilier Superior la Compartimentul IT, Proiecte și Programe din cadrul Primăriei Orașului Băile Govora.

CAPITOLUL XIII

C O N C L U Z I I

Strategia de dezvoltare locală pentru perioada 2014 – 2020 a Orașului Băile Govora va folosi drept suport la dezvoltarea durabilă a orașului prin realizarea planului de dezvoltare care vizează creșterea calității vieții în comunitate, un element indispensabil pentru existența viitoare a orașului.

Dezvoltarea Orașului Băile Govora nu reprezintă doar o problemă a autorității publice locale, ci ține și de voința și capacitatea comunității de a se implica activ în realizarea obiectivelor strategice și de a avea o atitudine pozitivă la tot ceea ce este nou.

Orașul Băile Govora se confruntă, ca și celelalte orașe ale țării, cu problemele specifice unei comunități în plină dezvoltare. Autoritățile locale trebuie să își asume cu adevărat rolul de coordonator al procesului de transformare, fructificând oportunitățile de care beneficiază în comparație cu alți competitori, și anume: dezvoltarea turismului balnear și promovarea intensă a acestuia, servicii turistice de calitate, agrement, tradiții, cultură, identitate istorică, și nu în ultimul rând serviciile conexe turismului.

Realizarea obiectivelor propuse este în strânsă dependență cu sursele de finanțare nerambursabilă care pot fi atrase deoarece, bugetul local nu are capacitatea de a susține realizarea acestora, dar se poate beneficia de oportunitățile financiare oferite de Uniunea Europeană.

Ca o concluzie, se poate menționa că strategia elaborată este realizabilă în condițiile precizate și se va adapta cerințelor și necesităților ori de câte ori va fi nevoie, astfel încât aceasta să fie *realistă și aplicabilă*.

Se dorește ca Orașul Băile Govora să devină:

- ▶ *o stațiune balneară de interes național cunoscută la adevărata ei valoare;*
- ▶ *o stațiune care oferă servicii turistice complexe de un înalt grad de calitate;*
- ▶ *o stațiune cu o infrastructură turistică modernă și competitivă;*
- ▶ *un oraș care dispune de servicii de sănătate și asistență socială de calitate;*
- ▶ *un oraș cu instituții culturale moderne;*
- ▶ *un oraș care oferă actualelor și, mai ales, viitoarelor generații o educație bună prin instituțiile de învățământ existente, implicate în diverse proiecte și cu personal de înaltă calificare;*
- ▶ *un oraș a cărei economie se bazează pe resursele existente și le fructifică în mod conștient și rațional, care absoarbe forța de muncă locală, cu un sector de servicii de înaltă calitate și o industrie turistică inovativă;*
- ▶ *un oraș turistic și cultural, de interes național și internațional, în care obiectivele istorice și culturale sunt puse în adevărata lor valoare, zonele de agrement sunt exploatate pe deplin și unde turiștii revin cu plăcere.*

În concluzie, strategia de dezvoltare locală este o radiografie a prezentului și viitorului, care stabilește direcțiile de dezvoltare și care stă la baza deciziilor viitoare, ale celor care vor hotărâ măsurile necesare atingerii Țintelor propuse.

* * * * *

